اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۲۶ دی ۱۴۰۱
• ۲۳ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
• ۱۶ ژانویه ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۶۴ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۴۶ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تعطیلی ادارات راهکار مناسبی نیست

رئیس‌جمهوری وجه مکمل تلاش‌ها برای توزیع صحیح را مصرف صحیح گاز دانست و گفت: وزارت نفت باید پس از پایان شرایط ویژه فعلی موضوع ذخیره‌سازی گاز و نفت را که متاسفانه در مقطعی مورد بی‌توجهی قرار گرفته و شرکت ذخیره‌سازی منحل شده، مورد توجه جدی قرار دهد.

به گزارش ایرنا، ابراهیم رئیسی در بازدید از شرکت ملی گاز، در جلسه ویژه کارگروه تامین پایدار سوخت زمستانی شرکت و تاکید کرد: برای عبور از شرایط فعلی تعطیلی ادارات و سازمان‌ها راهکار مناسبی نیست و باید با صرفه‌جویی و تدابیر دولتی بحران فعلی کمبود گاز را پشت‌سر گذاشت.

۲

تاثیرات تعطیلی گسترده ناشی از کمبود گاز در ایران بررسی شد

بحران جدی در سایه بی‌تدبیری

ناترازی در حوزه انرژی تهدیدی است که در صورت نبود مدیریت به یک بحران تبدیل خواهد شد. چنانچه این بحران جدی گرفته نشود، واردات گاز یا بازگشت به دهه قبل از ۷۰ شمسی و خرید و توزیع وسایل گرمایشی نفتی و زغالی بین مردم اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. ظاهرا پارس جنوبی به‌عنوان بزرگ‌ترین میدان گازی جهان هم نتوانسته مانع از کسری گاز ایران شود. در شرایطی که هرسال نیاز گازی کشور تشدید می‌شود، ایران به‌طور میانگین حدود ۷۰۰ میلیون مترمکعب گاز از این میدان استخراج می‌کند که با نیاز داخلی فاصله دارد. در سال ۱۳۹۹ وزارت نفت کسری گاز فصول سرد را ۱۵۰ تا ۱۶۰ میلیون مترمکعب برآورد کرد که در سال ۱۴۰۰ به حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب رسید و حالا هم کسری حدود ۲۳۰ تا ۲۵۰ میلیون مترمکعب برآورد شده است. همه مسئولان به ناترازی و آثار منفی آن اذعان دارند. ناترازی گاز، تعطیلی کارخانه‌ها را در تابستان و زمستان به‌دنبال دارد؛ مشکلاتی که به گفته کارشناسان علاوه بر سرما در سایه بی‌تدبیری ایجاد می‌شود.

۴-۵-۶-۱۰-۱۲-۱۶

کارشناسان محیط‌زیست در بررسی پیامدهای طرح انتقال آب خلیج‌فارس:

بحران زیست‌محیطی بیشتر می‌شود

۱۳

چهره

استانداری‌ها همچنان در آماده‌باش باشند

تعطیلی تهران کمک بزرگی به تامین گاز کرد

وضعیت تامین آب و برق پایدار است

افت فشار و قطع گاز در برخی از شهرها

۲

گزارش روز

ثبات نرخ ارز نیما ممکن نیست

تورم و نقدینگی دو شاخص اصلی اقتصاد هر کشوری است که پایین بودن رقم شاخص اول، نشان‌دهنده میزان رشد اقتصادی و وجود رفاه در زندگی مردم آن کشور است.

در بهار امسال دولت ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی را حذف کرد تا از رانت ایجادشده به‌واسطه تخصیص این ارز جلوگیری کند، اما به‌اعتقاد کارشناسان از آنجایی که این حذف کارشناسی‌شده نبود، تورم افسار پاره کرد؛ در نتیجه دولت مجبور شد ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی را به کالاهای اساسی اختصاص دهد.

همچنین در اقدامی دیگر نرخ سود بانکی را افزایش داد. اما براساس شواهد اقتصادی کشور، این نسخه‌های دولت هنوز نتوانسته دردی از تورم حاکم بر سفره معیشت مردم دوا کند و تورم هر روز بیشتر از قبل قدرت خرید اقشار مختلف جامعه را می‌بلعد.

۴

آگهی تمدید فراخوان شناسائی مناقصه گران
شرکت فولاد هرمزگان جنوب

شماره فراخوان: ۱۴۵۰۷۸

موضوع فراخوان: فراخوان آگهی شناسایی مناقصه گران در زمینه عملیات مربوط به پروژه‌های ابنیه و احداث ساختمان‌های اداری(بتنی و فولادی)، ساختمان‌های صنعتی(اعم از بتنی و فولادی مانند سوله ، انبار، ساختمان‌های صنعتی مانند آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های صنعتی) و نیز احداث محوطه‌های اداری

شماره فراخوان: ۱٤٥۰۷۸

مدت اجرای پروژه: ۲ ماه از تاریخ ابلاغ قرارداد

مناقصه گزار: شرکت فولاد هرمزگان جنوب

نحوه دریافت اسناد: کلیه متقاضیان می‌توانند تا پایان وقت اداری مورخ ۱٤۰۱/۱۱/۰۸ به صورت غیرحضوری و با مراجعه به وب‌سایت شرکت فولاد هرمزگان جنوب به آدرس www.hosco.ir (قسمت درج آگهی مناقصه /مزایده/ فراخوان) نسبت به دریافت اسناد شناسایی فراخوان مناقصه گران و ضمائم مربوطه به شرح ذیل اقدام نمایند.

- اسناد شناسایی استعلام ارزیابی کیفی مناقصه گران
- نامه اعلام آمادگی شرکت در ارزیابی کیفی با ذکر شماره تماس و ایمیل رسمی به آدرس gilani.r@ hosco.ir

آخرین مهلت تحویل پاکت به مناقصه گزار: پایان وقت اداری مورخ ۱٤۰۱/۱۱/۲٤

تذکر۱: پس از پایان مرحله ارزیابی شناسایی مناقصه گران، دعوتنامه شرکت در مناقصه برای مناقصه گرانی که صلاحیت ارزیابی شناسایی (حداقل امتیاز ۷۰) را احراز نموده‌اند، ارسال و فرآیند انجام مناقصه وفق شرایط اعلام شده در اسناد مناقصه مورد اقدام واقع خواهد شد.

تذکر۲: ارایه گواهینامه معتبر صلاحیت پیمانکاری

تذکر۳: شرکت کنندگان ملزم به ارائه گواهی صلاحیت ایمنی از سازمان تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند.

تذکر٤: ارائه مدارک و سوابق هیچ گونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد و هزینه‌های چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه خواهد بود.

متقاضیان برای آگاهی بیشتر می‌توانند در ساعات اداری با شماره تلفن‌های ۳۳۵۳۰۰۰۳ با کد ۰۷۶ داخلی ۳۲۳۵ (اطلاعات بازرگانی- آقای گیلانی) و داخلی ۸۹٤٤ (اطلاعات فنی- آقای بهرامی) تماس حاصل نمایند.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

تعطیلی تهران کمک بزرگی به تامین گاز کرد

چهره

وزیر نفت گفت: دستور رئیس‌جمهوری برای تعطیلی مراکز آموزشی و اداره‌های شهر تهران کمک بزرگی به تامین گاز کشور کرد و در این مدت حدود ۲.۵ میلیون مترمکعب کاهش مصرف انجام شد.

به گزارش ایسنا، جواد اوجی که برای بررسی وضع پایداری انتقال شبکه گاز به استان خراسان رضوی سفر کرده، در نشست فوق‌العاده ستاد انرژی استان خراسان رضوی و در ارتباط تلفنی با سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری ضمن قدردانی از مردم کشور برای صرفه‌جویی گاز، اظهار کرد: واردات گاز ترکمنستان به ایران از روز پنجشنبه قطع شد و کشور همه توان خود را برای تامین گاز به‌کار بست و به رکوردی بی‌نظیر دست یافت.

وی با بیان اینکه مدیریت مصرف گاز با همکاری استانداران سراسر کشور و برپایی ستاد سوخت و بحران برای رصد لحظه‌ای مقدار گاز شکل گرفت، گفت: متأسفانه از روز گذشته در برخی نقاط جنوب استان خراسان رضوی دچار قطعی گاز شدیم که گاز مابع به‌سرعت در اختیار مردم این نواحی قرار گرفت و بخاری نفتی و گازی نیز توزیع شد.

به گفته وزیر نفت قطع گاز ترکمنستان به‌واسطه مشکل پیش آمده در این کشور است و حتی بر اساس اخبار رسیده شهر عشق‌آباد پایتخت این کشور و استان‌های مجاور آن در پایداری شبکه گاز و برق دچار مشکل شده‌اند.

براساس گزارش وزارت نفت، اوجی اظهار کرد: در این مدت سعی شد با تغییر آرایش در بخش تولید و مصرف برای پایداری شبکه انتقال گاز به‌صورت لحظه‌ای تصمیم‌گیری شود تا دچار کمترین مقدار قطع گاز در کشور و استان خراسان رضوی باشیم.

افت فشار و قطع گاز در برخی از شهرها

رئیس مرکز راهبری شرکت ملی گاز ایران گفت: افزایش مصرف موجب شده در برخی شهرها و اصطلاحا سرشاخه‌ها شاهد افت فشار باشیم، در برخی شهرها قطع گاز مقطعی هم داشتیم.

به گزارش ایسنا، کوشکی در گفت‌وگویی تلویزیونی، با بیان اینکه از اواسط هفته گذشته شاهد ورود اوج سرما به کشور بودیم، اظهار کرد: این گستردگی سرما در کشور باعث شد که طی روزهای گذشته موازنه تولید و مصرف به خصوص در استان‌های شمالی و شمال شرق کشور که سرمای بی‌سابقه‌ای داشتند منفی باشد، به گونه‌ای که در برخی شهرهای استان دما به منفی ۲۸ درجه نیز رسید.

وی افزود: حداکثر انتقال گاز را به شبکه شمال شرق کشور داشتیم، جریان گاز همچنان برقرار است، با حداکثر ظرفیت ایستگاه‌ها و خطوط انتقال گازرسانی انجام می‌شود، جریان گاز به آن سمت قطع نشده است.

به گفته رئیس مرکز راهبری شرکت ملی گاز ایران هنوطنان می‌توانند با مدیریت و کاهش مصرف گاز کمک رسان باشند تا شاهد قطعی گسترده تری در این استان‌ها نباشیم.

تعطیلی ادارات راهکار مناسبی نیست

رئیس‌جمهوری وجه مکمل تلاش‌ها برای توزیع صحیح، مصرف صحیح گاز دانست و گفت: وزارت نفت باید پس از پایان شرایط ویژه فعلی موضوع ذخیره‌سازی گاز و نفت را که متاسفانه در یک مقطعی مورد بی‌توجهی قرار گرفته و شرکت ذخیره‌سازی منحل شده است، مورد توجه جدی قرار دهد.

به گزارش ایرنا، ابراهیم رئیسی در بازدید از شرکت ملی گاز، در جلسه ویژه کارگروه تامین پایدار سوخت زمستانی شرکت کرده و از تلاش‌ها و زحمات وزیر نفت و مسئولان شرکت ملی گاز که با توجه به شرایط خاص آب و هوایی پیش آمده در کشور برای مدیریت صحیح توزیع گاز تلاش زیادی کرده‌اند، قدردانی کرد.

آیت‌الله رئیسی درباره مدیریت اعمال شده گفت: تعطیلی ادارات و سازمان‌ها راهکار مناسبی نیست، اما امروز موضوع اهم رساندن سوخت به منازل مردم است و بعد به واحدهای تجاری و اداری. وی با تاکید بر ضرورت مدیریت جدی مصرف و مواجهه با مشترکان پرمصرف در بخش خانگی، تجاری و اداری به نحو مقتضی، افزود: در موضوع مشترکان پرمصرف نظارت بر مصرف سازمان‌های دولتی اولویت بیشتری دارد. رئیس‌جمهوری حضور و اقدام به موقع در کنار پیش‌بینی صحیح و اتخاذ سیاست‌های پیشگیرانه را از دیگر الزامات مدیریت صحیح دانست و تصریح کرد: موضوع ذخیره‌سازی گاز و نفت از مسائل بسیار مهم به ویژه برای شرایط بحرانی و غیرقابل پیش‌بینی است که متاسفانه در یک مقطعی مورد بی‌توجهی قرار گرفته و شرکت ذخیره‌سازی منحل شده است. وزارت نفت پس از پایان شرایط ویژه فعلی باید حتما این موضوع را مورد توجه جدی قرار دهد.

تاکید وزیر کشور در جلسه ستاد مدیریت بحران کشور:

استانداری‌ها همچنان در آماده‌باش باشند

جلسه ستاد مدیریت بحران کشور جهت بررسی آخرین وضعیت متاثر از سامانه‌های بارشی اخیر و کاهش محسوس دما به ریاست وزیر کشور و با حضور اعضای ستاد ملی مدیریت بحران در وزارت کشور برگزار شد.

احمد وحیدی وزیر کشور در این جلسه اظهارکرد: راه اصلی برای مدیریت مصرف انرژی و عبور از بحران در فصل سرما، اصلاح و بهبود الگوی مصرف در کشور است و در عین حال باید نسبت به کاهش مصرف انرژی نیز اهتمام داشت.

به گزارش ایرنا وزیر کشور راه اصلی برای مدیریت مصرف انرژی و عبور از بحران را بهبود و اصلاح الگوی مصرف و کاهش مصارف غیرضرور دانست و گفت: در موارد بسیاری با مصرف مازاد فراوان گاز روبه‌رو هستیم که به شبکه توزیع گاز فشار می‌آورد و سامانه توزیع گاز را دچار مشکل می‌کند که این رویه باید اصلاح شود. وزیر کشور در ادامه بر استانداردسازی مصرف انرژی نیز تاکید کرد و افزود: در این زمینه وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان ملی استاندارد وظایفی طبق قانونی دارند که می‌بایست نسبت به بهینه‌سازی مصرف انرژی اقدام نمایند. وحیدی خاطر نشان کرد: در برخی مراکز به وفور گاز مصرف می‌شود که راندمان بالایی هم ندارد که در این زمینه می‌توان به شیوه گرماتاب اشاره کرد که برای گرم کردن برخی محیط‌ها اشاره کرد که بهره‌وری ندارد و باعث اتلاف انرژی می‌شود.

وزیر کشور با اشاره به گزارش استانداران درباره وضعیت امدادرسانی گفت: با توجه به گزارش سازمان هواشناسی، برودت هوا در روزهای آتی ادامه خواهد داشت و نیاز است گروه‌های مدیریت بحران همچنان فعال باشند و رصد میدانی نقاطی که دچار افت فشار گاز می‌شوند را ادامه دهند.

وی بر آمادگی استان‌های معین برای امدادرسانی احتمالی به استان هایی که دچار مشکل می‌شوند، تاکید کرد.

وحیدی تداوم کار نانوایان در شرایط کنونی را ضروری دانست و گفت: پیش‌بینی رساندن سوخت مایع برای مناطقی که گاز کمبود وجود دارد، لازم است تا اگر دچار قطعی گاز شدیم با سوخت مایع مشکل مردم برطرف شود.

وی در مورد صنایع و تامین انرژی نیز گفت: فرض بر این است تا جای ممکن صنایع به‌ویژه صنایع فولادی را با تامین حداقلی گاز مورد نیاز در مدار حفظ کنیم تا دچار ریختگی کوره‌ها نشویم.

وزیر کشور بر اطلاع‌رسانی دقیق و به موقع به مردم تاکید کرد و گفت: پویش «یک خانه یک اتاق گرم» با موفقیت در خراسان رضوی انجام شد و انجام آن در سایر استانها نیز کمک‌کننده است.

وحیدی از مردم خواست که با کاهش مصرف گاز، به سوی افزایش مصرف برق نیاورند و زیرا برق نیروگاه‌ها هم از طریق گاز تولید می‌شود.

وی همچنین درباره ادارات و تعطیلی آنها نیز توضیح داد: این کار به لحاظ ضرورت رخ داد اما استانداران تلاش کنند تا حداقل نیروها برای پاسخگویی به مراجعات مردم در ادارات حضور داشته باشند تا کار مردم به‌خصوص در استانهایی که درجه حرارت قابل تحمل است، تعطیل نشود.

وزیر کشور درباره دوسوخته شدن صنایع نیز اظهارکرد: این موضوع در حوزه پدافند غیرعامل نیز ضرورت دارد تا موارد اینچنینی بتوان از تعطیلی صنایع جلوگیری کرد.

سخن پایانی

ورود جبهه هوای سرد در روزهای اخیر و قطع گاز وارداتی از ترکمنستان سبب شده تا شبکه توزیع گاز به‌ویژه در استان‌های شمال شرقی کشور با افت فشار روبه‌رو شود؛ اکنون ۲۳ استان کشور با بارش‌های زمستانه برف و باران روبه‌رو هستند و دمای هوا در برخی استان‌ها به زیر صفر درجه رسیده است.

با هدف مدیریت مصرف انرژی در برخی استان‌ها مدارس غیرحضوری و کارمندان دورکار شده‌اند و گاز ادارات برای تامین گاز خانگی هموطنان قطع شده است.

سازمان هواشناسی روز یکشنبه - ۲۵ دی - از وضعیت جوی نارنجی و شروع بارش برف و باران شدید در ۲۳ استان خبر داد و اعلام کرد: هوای سرد تا ظهر دوشنبه در کشور ماندگار است.

اختلال در سفرهای بین‌شهری و داخل شهر، اختلال در فعالیت‌های عمرانی، اختلال در ناوگان حمل‌ونقل، رخداد بهمن، خسارت به صنعت کشاورزی و اختلال در انتقالِ منابع انرژی به‌ویژه برق و گاز نیز اعلام شده است.

بر اساس گزارش هواشناسی وضعیت جوی کشور همچنان نارنجی است و تا پیش از ظهر دوشنبه سرما و بارش‌ها در بیشتر نقاط کشور ادامه خواهد شد و دوباره در روز سه‌شنبه با ورود سامانه بارشی جدید بارش‌ها تقویت می‌شود.

وضعیت تامین آب و برق پایدار است

وزیر نیرو گفت: در شرایط کنونی وضعیت تامین آب و برق پایدار است و نگرانی در این دو بخش وجود ندارد و تمام تلاش خود را برای تامین پایدار آب و برق خواهیم کرد.

به گزارش ایسنا، علی اکبر محرابیان با بیان اینکه در شرایطی که برودت هوا زیاد می‌شود طبیعتا هم در بخش شبکه‌های آب و همچنین شبکه برق خدمت رسانی مشکل می‌شود، گفت: باید بتوانیم هم تاسیسات برق را پایدار نگه داریم و هم از یخ زدگی‌ها جلوگیری کنیم.

وی افزود: یخ زدگی در آبرسانی و سوخت رسانی به نیروگاه‌ها اثرگذار است، زمانی که هوا سرد می‌شود سوخت مایع نیز حالت نیمه جامد به خود می‌گیرد و تجهیزاتی که باید نصب شود تا برق تولید کند می‌بایست دایما مورد مراقبت قرار بگیرد، با این حال مردم مطمئن باشند آب و برق پایدار را به آنها می‌رسانیم و تمام تلاش مجموعه دولت، دستگاه‌های مختلف و همکارانم در وزارت نفت این است که سوخت را به موقع تحویل دهند و بتوانیم برق پایدار را تامین کنیم.

وی با تاکید بر اینکه با صرفه جویی و رعایت الگوهای مصرف این شرایط برودت بی‌سابقه را پشت سر می‌گذاریم، گفت: در حوزه آب و برق همکاران آمادگی کامل دارند، انشاالله با یاری خدا این شرایط را پشت سر می‌گذاریم.

وی با اشاره به برنامه وزارت نیرو برای برخورد با مشترکان ادارات پر مصرف، در گفت‌وگویی تلویزیونی گفت: انصافا بخش اداری از تابستان که یک برنامه مدیریت مصرف را ابلاغ کردیم، در مجموع رعایت خوبی داشتند، ادارات وضعیت بهتری نسبت به گذشته دارند، البته ممکن است ساختمان هایی نیز باشند که رعایت کمتری کنند اما در مجموع خوب است و امروز روحیه صرفه جویی در بخش اداری عمومی شده است. اتفاقی که در تابستان افتاد جز با همراهی مردم ممکن نبود.

وی با اشاره به وضعیت سدهای کشور، گفت: بارش‌ها در بخش‌های قابل توجهی از کشور خوب بود، امیدواریم تداوم داشته باشد، پیش‌بینی‌ها نیز در این بخش خوب است اما در حوزه هایی نیز نسبت به شرایط عادی و نرمال فاصله داریم، به ویژه در استان تهران، البرز، قزوین، همدان و برخی استان‌های شرق کشور، انتظار داریم با بارش‌های پیش رو جبران شود.

به گفته وی حجم پرشدگی سدها ۴۰ درصد است، این عدد تا ۳۵ درصد هم رسید اما اکنون وضعیت بهتر است اما روان آب‌ها با توجه به برودت هوا کم است اما در ماه‌های آینده روا آب‌ها بیشتر می‌شود و حجم پرشدگی نیز بهبود می‌یابد.

وزارت راه و شهرسازی
سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور
اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان لرستان

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل و جاده‌ای استان لرستان در نظر دارد نسبت به واگذاری پروژه/ پروژه‌های با مشخصات ذیل و سایر شرایط قید شده در اسناد مناصه از طریق مناقصه عمومی به اشخاص حقوقی اقدام نماید:

ردیف	عنوان پروژه– شماره مناقصه	صلاحیت	برآورد اولیه (مبالغ به ریال)	مبلغ تضمین (مبالغ به ریال)	آخرین مهلت دریافت اسناد	آخرین مهلت تحویل پیشنهاد	بازگشایی پاکات ساعت ۸
۱	تعریض و اصلاح هندسی قوس‌های محور کوهنانی ۱۴۰۱/۸۷	رتبه ۵ راه و ترابری	۳۷,۳۷۵,۷۰۷,۷۲۸	۱,۸۶۸,۷۸۵,۳۸۶	۱۴۰۱/۱۱/۰۱	۱۴۰۱/۱۱/۱۱	۱۴۰۱/۱۱/۱۲

- چنانچه قیمت پیشنهادی پیمانکار فراتر از ظرفیت مجاز رتبه ۵ راه‌وترابری باشد، پیمانکار می‌بایست دارای صلاحیت رتبه بالاتر (رتبه ٤ راه‌وترابری) باشد.
- پیمانکاران دارای صلاحیت به شرط داشتن ظرفیت آزاد (تعدادی و ریالی) و نیز معتبر بودن اسم شرکت در پایگاه ساجار می‌توانند در این مناقصه شرکت نمایند.
- میزان سپرده شرکت در مناقصه مطابق ستون شماره ۵ جدول فوق بایستی به صورت تضامین قابل قبول ذکرشده در آیین‌نامه تضامین دولتی و مطابق با عنوان مناقصه مذکور با مدت اعتبار ۳ ماه و قابل تمدید تا ۳ ماه دیگر برای ضمانتنامه بانکی و یا فیش واریزی به حساب شماره ٤١٦٦٠٦٣٧٥٢٧٣٦٢٤٩ شبا IR ٦١٠١٠٠٠٠٤١٦٦٠٦٣٧٥٢٧٣٦٢٤٩ نزد بانک ملی مرکزی شهرستان خرم‌آباد به نام اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان لرستان و شرایط قید شده در قسمت محتویات پاکت الف اسناد مناقصه ارائه گردد. به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- **محل و زمان دریافت اسناد:** متقاضیان می‌توانند از مورخ **۱۴۰۱/۱۰/۲۶** حداکثر تا مورخ **۱۴۰۱/۱۱/۰۱** از طریق مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیک دولت به آدرس: www.setadiran.ir و پاکات الف علاوه بر بارگذاری در سامانه مذکور باید به صورت فیزیکی به آدرس خرم‌آباد- بلوار بهارستان- جنب سیلو- کدپستی ۶۸۱۹۶۱۳۸۳۱- دبیرخانه کمیسیون معاملات اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان لرستان ارسال گردد.
- کلیه متقاضیانی که اسناد و مدارک لازم و قیمت پیشنهادی خود را در سامانه ستاد بارگذاری کرده‌اند، می‌توانند در جلسه بازگشایی پاکات مناقصه حضور داشته باشند.
- به پیشنهادهای فاقد امضاء، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از انقضاء مدت مقرر در فراخوان واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد (مهر و امضاء کلیه اسناد الزامیست).
- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه مندرج است. در صورت ابهام در اسناد و هر گونه سوال با اداره پیمان و رسیدگی اداره کل فوق‌الذکر هماهنگ گردد.
- کارفرما در رد یا قبول پیشنهادات مختار است.

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل و جاده‌ای استان لرستان

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان بوشهر

۵۹۳ م الف

آگهی تحدید حدود اختصاصی

نظر به اینکه هیئت اختلاف مستقر در ثبت کتاوه؛ مالکیت به تصرفات مفروزی و مالکانه آقای علیرضا باقری را نسبت به شش‌دانگ یک‌باب خانه به مساحت ۲۱۱/۸۵ مترمربع پلاک ۹۱۷/۹۹۷٤ واقع در امام‌زاده گناوه بخش ۶ بوشهر برابر رای شماره ۱٤۰۱٦۰۳۲٤۰۰۱۰۰٤۱۸۹ مورخ ۱٤۰۱/۹/۲ تایید نموده و آگهی موضوع ماده ۳ و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی ساختمانهای فاقد سند رسمی و قانون ثبت نیز منتشر گردیده لذا آگهی تحدید حدود اختصاصی آن به استناد مادتین ۱٤ و ۱۵ قانون ثبت و تبصره ذیل ماده ۱۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی ساختمان فاقد سند رسمی جهت قسمت مورد تصرف آقای علیرضا باقری منتشر و به اطلاع متصرف نامبرده و مجاورین و صاحبان حقوق ارتفاقی می‌رساند که عملیات تحدیدی در صبح مورخ ۱٤۰۱/۱۱/۱۷ در محل شروع به عمل خواهد آمد. لذا بدینوسیله از متصرف نامبرده و مجاورین دعوت می‌شود در وقت تعیین شده فوق در محل وقوع ملک حضور یابند واخواهی نسبت به حدود ارتفاقی برابر ماده ۲۰ قانون ثبت از تاریخ تنظیم صورت‌جلسه تحدید حدود به مدت ۳۰ روز پذیرفته می‌شود. معترضین نسبت به حدود و حقوق ارتفاقی مکلفن مطابق تبصره ماده ۸۶ آیین‌نامه قانون ثبت و تبصره ۲ ماده واحده قانون تعیین تکلیف پرونده معترضین ثبتی مصوب ۷۳/۰۳/۲۵ ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ تسلیم اعتراض کتبی به اداره ثبت دادخواست به مراجع قضائی محل وقوع ملک تسلیم و تصدیق گواهی به جریان دعوی را به جهت ضبط در پرونده از دادگاه مربوط به اخذ و به ثبت تسلیم نمایند والا حق آنان ساقط می‌شود./

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۱۰/۲۶

محمد چهابدار، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

گسترش صنعت
دوشنبه
۲۶ دی ۱۴۰۱
۲۳ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
۱۶ ژانویه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۴۶
پیاپی ۳۵۶۴
www.sanatnewspaper.com

مدیریت وارونه بحران

بحران زیست‌محیطی بیشتر می‌شود

ثبات نرخ ارز نیما ممکن نیست

در بازدید رئیس هیات عامل ایدرو از ایران‌خودرو مطرح شد

توقف خروج خودرو ناقص از خط تولید

رئیس هیات عامل ایدرو با اشاره به بازدید سرزده رئیس‌جمهوری و اظهار نارضایتی ایشان درباره وضعیت تولید خودرو ناقص که منجر به ابلاغ دستور هشت‌بندی شد، تصریح کرد: جای خوش‌حالی دارد که بسیاری از بندها اجرا شده و خودروهای کف با وجود اینکه تاکید شده بود براساس شرایط تولید امکان توقف تولیدات دو هفته در پارکینگ‌ها وجود دارد، امروز به جایی رسیده که حتی یک خودرو ناقص هم از خط تولید ایران خودرو خارج نمی‌شود.

گامی جلوتر از دستور رئیس‌جمهوری

علی نبوی، دستاورد عبور مستقیم و توقف تولید ناقص را بسیار مهم و ماحصل تلاش و زحمت و هماهنگی فراوان ارزیابی و اظهار کرد: شاید بیان این موضوع ساده باشد، اما برنامه‌ریزی زنجیره طولانی و عظیمی که در فرآیند تولید ایران‌خودرو دخالت داشته و شاخص‌های مدیریت خاصی لازم دارد که ایران‌خودرو گامی جلوتر از دستور رئیس‌جمهوری حرکت کرده است.

به گزارش ایدرونیوز، وی با بیان اینکه یک سال است تیم مدیریت جدید مستقر شده، به دستاوردهای اخیر ایران خودرو اشاره کرد و گفت: درباره تعهدات معوق نیز اقدامات موثری شده و بسیاری از مواردی که جزء انتظارات و توقعات مردم و مسئولان بوده به‌خوبی پیش رفته و برنامه‌ها محقق شده است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، موضوعی که در دستورات هشت‌بندی رئیس‌جمهور دیده می‌شود و به‌طور کامل به اجرا نرسیده را واگذاری خودروسازان عنوان کرد و گفت: از اسفند سال گذشته اقدامات عملیاتی انجام‌شده اما متاسفانه فضای صنعت خودرو اجازه نمی‌دهد که تصمیمات اقتصادی اتخاذ شود و به همین سبب این موضوع مقداری زمانبر شده و واگذاری را دچار وقفه کرده است.

وی علت این موضوع را ضرورت فراهم‌سازی برخی الزامات دانست که به صورت کامل انجام نشده و گفت: باید اجازه دهیم بنگاه محصول خود را به صورت اقتصادی قیمت‌گذاری کند و از مرحله قیمت‌گذاری دستوری عبور کنیم.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت عرضه خودرو در بورس کالا را یکی از مسیرهای عبور از قیمت‌گذاری دستوری برشمرد و گفت: هم‌زمانی افزایش نرخ خودرو در بازار با عرضه در بورس کالا، رابطه علت و معلولی به‌شمار نمی‌رود و افزایش نرخ بازار به دلایل دیگری از جمله افزایش نرخ دلار بوده است.

وی تصریح کرد: فضای فعالیت اقتصادی برای بنگاه اقتصادی به‌طور کامل شکل نگرفته تا شرایط برای خصوصی‌سازی واقعی ایجاد شود، اما اقدامات لازم در حال اجراست.

نبوی با بیان اینکه در شرایطی که ایران خودرو به‌دنبال ثبت رکورد تاریخی تولید در زمستان است باید تمرکز مدیران مجموعه بر تحقق اهداف ترسیم شده باشد، افزود: کار مدیران ایران خودرو بسیار سخت است و به جز سختی‌های فنی که کار صنعتی دارد، باید ملاحظات جانبی را نیز در نظر داشته باشند.

وی با تاکید بر اینکه به‌عنوان نماینده دولت، حداقل دخالت را در تصمیم‌گیری بنگاه اقتصادی داریم، خطاب به مدیرعامل ایران خودرو گفت: شما مدیران اجرایی منتخب هستید و باید براساس تصمیم‌گیری‌های فنی و کارشناسی مسائل را مدیریت کنید و نتایج این تصمیم‌گیری‌ها نیز قابل‌مشاهده است.

نبوی عبور از رکورد سال گذشته طی ۹ ماهه امسال، طراحی و توسعه محصول و ارتقای کیفیت را از دستاوردهای مهم مدیرعامل ایران خودرو دانست و گفت: باید فضای عمومی صنعت کشور را به آرامش برسانیم، تیم مدیریتی، کارشناسی و اجرایی صنعت خودرو این توان را دارند که به اهداف تعیین شده کشور برسند.

وی تصریح کرد: مجموعه مدیریتی صنعت خودرو همواره یک سر و گردن از صنایع کشور بالاتر بوده‌اند، به‌گونه‌ای که بسیاری از مباحث تضمین کیفیت برای نخستین‌بار در صنعت خودرو پایه‌گذاری و از سایر کشورها الگوبرداری و در ایران خودرو بومی‌سازی شده و درحال‌حاضر نیز همین ویژگی‌های مدیریتی حاکم است و با توجه به پیچیدگی‌های صنعت خودرو نسبت به سایر صنایع قوی‌تر است.

رئیس هیات عامل ایدرو علت وجود هجمه بالا برای این صنعت را ملی بودن آن دانست و گفت: فضای فعالیت صنعت خودرو مدیریت نشده و متاسفانه این هجمه‌ها به سمت بنگاه تولیدی هدایت می‌شود.

وی با اشاره به اظهارات مدیرعامل ایران خودرو مبنی بر عدم‌مخالفت با واردات خودرو، تاکید کرد: اعتقاد وزارت صمت هم این است که واردات مشکلی برای خودروساز به وجود نمی‌آورد و عوامل مشکل‌ساز را باید در جای دیگری جست‌وجو کرد.

زمستان پربار ایران خودرو

مهدی خطیبی در نشست به رئیس هیات عامل ایدرو، با تاکید بر تولید با تیراژ بالا و با شرایط باثبات و پایدار در ایران خودرو، تصریح کرد: در سنوات گذشته سهم خودروهای داخلی از کل تولید به‌اندازه فعلی نبوده و اگر در مقطعی تیراژ تولید سالانه به ۷۰۰ هزار دستگاه رسیده، روزانه بیش از هزار دستگاه به صورت مونتاژی در کنار تیراژ قابل‌توجه وانت تولید می‌شده است.

خطیبی در پاسخ به اظهارنظر برخی افراد مبنی بر محاسبه خودروهای تکمیل‌شده به‌عنوان آمار تولید امسال، با بیان اینکه در بهمن سال گذشته بیش از ۸۲ هزار خودرو ناقص در پارکینگ‌ها متوقف بود و امسال را نیز با ۶۰ هزار خودرو ناقص آغاز کردیم، تصریح کرد: تولید کامل امسال با تولید کامل سال گذشته مقایسه می‌شود ضمن اینکه آمار سال گذشته نیز نشان می‌دهد ۳۹ هزار دستگاه خودرو ناقص از سال قبل‌تر به سال گذشته منتقل شده بود.

مدیرعامل ایران خودرو تصور راحت بودن تکمیل خودرو ناقص نسبت به تولید کامل را نادرست خواند و گفت: کامل کردن بسیاری از محصولات ناقص به خصوص در سایت تولیدی تبریز با توجه به حساسیت مسائل کیفی، با سختی زیادی همراه بوده است. وی با اشاره به اظهارات وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر کاهش ۱۵ درصدی نرخ خودرو با قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰، تصریح کرد: افزایش هزینه مواد اولیه و نهاده‌های تولید ۶۹۰۰ میلیارد تومانی و دستمزد اگر به نرخ سال ۱۴۰۰ به صورت ثابت در نظر گرفته شود، ایران خودرو امسال به میزان ۴۴ درصد نسبت به سال ۱۴۰۰ اقتصادی‌تر اداره می‌شود.

وی افزود: حتی در صورت عدم‌محاسبه هزینه مواد اولیه و دستمزد، بیش از ۱۴ درصد ایران خودرو را اقتصادی‌تر مدیریت می‌کنیم که ناشی از صرفه‌جویی بیش از ۲۱۰۰ میلیارد تومانی عبور مستقیم و ۸۲۰۰ میلیارد تومانی تغییر ترکیب تولید است.

مدیرعامل ایران خودرو با اشاره به تعهدات معوق نیز اظهار کرد: در صورتی که نسبت معوقات را با برنامه تولید سال مقایسه کنیم، اعداد قابل‌توجهی حاصل می‌شود که نشان از مدیریت اقتصادی مجموعه است.

وی ضمن انتقاد از قیمت‌گذاری دستوری، گفت: در حالی که ایران خودرو سهم تعدادی بالای ۵۰ درصد بازار را در اختیار دارد، سهم آن از نقدینگی حاصل از فروش تنها ۳۹ درصد است.

خطیبی افزایش نرخ بازار به‌دلیل عرضه در بورس کالا را غیرواقعی خواند و گفت: افزایش نرخ به دلایل دیگری از جمله تغییر در شاخص‌های کلان اقتصادی انجام‌شده است. وی در زمینه توسعه محصول نیز اظهار کرد: در پروژه TF۲۱ با تعریف زمان ۱۸ ماهه از مرحله طراحی تا تجاری‌سازی محصول رکورد جدیدی را رقم خواهیم زد و با توجه به استفاده از تجهیزات برخی خطوط فعلی و قدیمی، صرفه‌جویی قابل‌توجهی در زمینه تجهیز خطوط تولید خواهیم داشت.

خطیبی از ساخته شدن نمونه صنعتی ری‌را و ارسال برای آزمون‌های مختلف خبر داد و گفت: این محصول که طراحی آن برای تولید نسخه برقی نیز پیش‌بینی شده است در زمان مقرر که نیمه سال آینده است، عرضه خواهد شد.

وی همچنین از رونمایی خط تولید موتور ارتقا یافته طی هفته آینده خبر داد و گفت: به‌زودی دو محصول دیگر نیز با همکاری شرکای خارجی گروه صنعتی ایران خودرو به سبد تولیدی این مجموعه اضافه خواهد شد.

خطیبی افزود: در توسعه حوزه برق و الکترونیک هدف این است که ایران خودرو پس از سال‌ها کارفرما شده و به این ترتیب دستور نقشه به ایران خودرو بازمی‌گردد. وی صادرات امسال را دارای دو شاخصه مهم دانست و از بازگشت به بازارهای گذشته خبر داد و گفت: درحال‌حاضر صادرات ایران خودرو زیانده نیست و نحوه محاسبه نرخ تمام‌شده اصلاح شده و تکلیف پرداخت و دریافت وجه نیز مشخص است و صادرات به صورت کاملا اقتصادی صورت می‌گیرد، در حوزه صادرات قطعات ریخته‌گری نیز رشد سه برابری را تجربه کرده‌ایم.

روزهای رکوردزنی و پایداری تولید

قائم مقام هماهنگی و نظارت ایران خودرو در نشست با رئیس هیات عامل ایدرو، تولید را خط مقدم جبهه جنگ اقتصادی دانست و گفت: دشمن نیز بیش‌ترین حمله را به خط مقدم دارد، اما کارکنان ایران خودرو در این سنگر ایستاده‌اند و با تلاش و کار شبانه‌روزی و بی‌وقفه از استقلال صنعت کشور دفاع می‌کنند.

مهدی داداشی افزود: تولید و توسعه در ایران خودرو شتاب گرفته و دستاوردهای بسیاری در یک سال اخیر کسب شده است.

وی ادامه داد: همه ما ایران خودرویی‌ها به بودن در این شرکت و ایفای نقش موثر در صنعت کشور به خود می‌بالیم و کسب رضایت مشتریان و ذی‌نفعان نیز برای مجموعه دستاورد بزرگی است که برای آن شبانه‌روز تلاش می‌کنیم.

کیانوش پورمجیب با اشاره به دستاوردهای عبور مستقیم گفت: سیاست عبور مستقیم باعث شده گلوگاه‌های تولید و تامین خود را نشان دهد و درحال‌حاضر به‌دنبال ظرفیت‌سازی گلوگاه‌ها و دستیابی به اهداف بلندتری برای تولید هستیم.

وی از ایجاد توازن در تامین و تولید با استفاده از ظرفیت‌های شرکت‌های گروه صنعتی ایران خودرو خبر داد و گفت: تامین و تدارک برخی قطعات گلوگاهی و مهم را به شرکت‌های گروه سپرده‌ایم، از جمله شرکت ایپکو به مدار تامین EMS و شرکت جتکو به ظرفیت تامین نودهای شبکه افزوده و تامین فرمان برقی و رینگ آلومینیومی نیز توسط شرکت‌های گروه برنامه‌ریزی شده است.

پورمجیب از برنامه‌ریزی برای جلوگیری از ایجاد توقفات مقطعی ناشی از عدم تامین در خطوط تولید خبر داد و گفت: مکانیسم سفارش‌گذاری قطعات را بهبود داده‌ایم و برای از دست ندادن ظرفیت تامین و تولید نسبت به نگه‌داری قطعات بحرانی در شبکه اقدام کرده‌ایم تا جلوی افت تولید را بگیریم. قائم مقام تامین و تولید تصریح کرد: به همین جهت علاوه بر افزایش تولید، شاخص‌های کیفیت نیز در تمامی بخش‌ها بیش از ۴۰ درصد افزایش یافته است، از سوی دیگر برای صادرات محصولات نیز افق‌های روشنی در پیش رو داریم که در تلاش برای تحقق آن هستیم.

پروژه‌های مهم در راه

قائم مقام توسعه محصول، کیفیت و پروژه‌های ایران خودرو نیز در این نشست، ضمن قدردانی از مدیرعامل گروه و حمایت‌های وزارت صمت، از تولید انبوه دو محصول دناپلاس با موتور جدید و تارای سال در ایام مبارک دهه فجر خبر داد و گفت: تولید دناپلاس با امکانات جدید و قوای محرکه جدید اتفاق بزرگی برای صنعت خودرو کشور در شرایط تحریم است، رونمایی و تولید انبوه موتور این خودرو هفته آینده انجام خواهد شد.

عادل پیرمحمدی با بیان اینکه موتور جدید ۲۴۰ نیوتن متر گشتاور است که براساس طراحی و تولید قطعات اصلی میل‌لنگ، یاتاقان‌ها، شاتون، پیستون، میل بادامک، سرسیلندر، منیفولد هوای ورودی، منیفولد دود خروجی به کاتالیست، سیستم EMS، توربوشارژ و سیستم خنک کاری و... با تلاش شبانه‌روزی در مرکز تحقیقات ایران‌خودرو، مرکز تحقیقات موتور ایران خودرو (ایپکو)، ساپکو، زنجیره تامین قطعه سازان و کارخانه موتورسازی به تولید انبوه رسیده است.

قائم مقام ایران خودرو گفت: این موتور مجهز به توربو شارژ و دو CVVT دود و هواست که دستاورد بزرگی در زمان تحریم‌ها به‌شمار می‌رود، موتور جدید ایران خودرو علاوه بر داشتن عملکرد و بازده بالا نسبت به موتورهای فعلی از مصرف سوخت کم‌تری نیز برخوردار است.

پیرمحمدی تصریح کرد: از طریق شرکت جتکو و ایپکو در حال طراحی خودرو برقی نیز هستیم که شاهد اتفاقات خوبی در این زمینه نیز خواهیم بود.

شرکت گاز استان گلستان

(نوبت دوم)
شناسه ۱۴۴۰۱۶۵

آگهی مناقصه عمومی – یک مرحله‌ای

موضوع: مسیر وشبکه توزیع و نصب انشعابات گاز دو روستای شهرستان گالیکش(سیجان و کندوسکوه) (شماره‌مناقصه RA – ۰۱۱۲۱۴) کد فراخوان در پایگاه ملی مناقصات ۵۳۱۳۶۲۸۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹

زمان دریافت اسناد: کلیه اسناد مناقصه پس از چاپ آگهی دوم و حتی‌الامکان در تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۸ در سامانه ستاد بارگذاری و تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۵ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی www. Setadiran.ir قابل دریافت (دانلود) می‌باشد.

نحوه دریافت اسناد مناقصه و مهلت ارائه مدارک: پیمانکاران و داوطلبان شرکت در مناقصه و واجد شرایط (دارای حداقل پایه ۵ تاسیسات و تجهیزات، توانایی مالی، ظرفیت آزاد کاری، تخصص و سابقه کاری مرتبط) می‌بایست ضمن ثبت‌نام در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW. Setadiran.ir و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی (در صورت عدم عضویت قبلی) جهت شرکت در مناقصه از طریق سامانه ستاد اقدام نمایند. ضمناً لازم است مناقصه‌گران کلیه مدارک خواسته شده براساس دعوتنامه ارسالی که در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) WWW. Setadiran.ir و پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات http://iets.mporg.ir درج گردیده را پس از تهیه و تکمیل مستندات حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۹ از طریق سامانه ستاد بارگذاری نمایند. (در این مرحله مناقصه‌گران علاوه بر بارگذاری مستندات ارزیابی کیفی، همزمان با آن ملزم به ارسال نسخه کاغذی اسناد ارزیابی کیفی و پاکت ضمانت‌نامه شرکت در فرآیند ارجاع کار به آدرس شرکت گاز استان گلستان – امور قراردادها (پس از ثبت در دبیرخانه) می‌باشند بدیهی است کلیه مناقصه‌گران در صورت بارگذاری اسناد و تکمیل مستندات در موعد تعیین شده، قابلیت مشارکت در فرآیند مناقصه را خواهد داشت. همچنین شرکت‌هایی که دارای عضو هیات‌مدیره مشترک می‌باشند مجاز به شرکت همزمان در مناقصه و ارائه پیشنهاد قیمت بصورت توامان نخواهند بود و در هر مرحله از مناقصه که این موضوع ثابت شود مناقصه‌گذار نسبت به حذف مناقصه‌گران مربوطه از روند مناقصه اقدام خواهد نمود.

نوع و میزان تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مبلغ ۶/۰۱۹/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

مبلغ برآورد: ۱۲۰/۳۷۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

زمان و مکان کمیسیون مناقصات: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰

شماره مرکز تلفن: کد شهری ۵ - ۳۲۴۸۰۳۷۲ (۰۱۷) داخلی ۲۰۵۳

فاکس: ۳۲۴۸۰۲۹۸ (۰۱۷)

آدرس اینترنتی:

http:// www.nigc– golestan.ir

WWW.SHANA.ir

روابط عمومی شرکت گاز استان گلستان

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۰/۲۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۰/۲۶

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان بوشهر

۵۸۳م الف

آگهی فقدان سند مالکیت ششدانگ پلاک ۹۱۷/۵۸۳۸ واقع در امامزاده گناوه بخش شش بوشهر

آقای مهدی خواجه پورو کیل مالک آقای ابوالفتح حیدری‌منفرد (طبق وکالتنامه شماره ۳۷۷۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۹ تنظیمی دفتر ۱۱۰ گناوه) مالک ششدانگ پلاک ۹۱۷/۵۸۳۸ با تسلیم استشهاد محلی گواهی شده دفتر ۱۱۰ گناوه مدعی است که یک جلد سند مالکیت ششدانگ پلاک ۹۱۷/۵۸۳۸ واقع در امامزاده گناوه بخش شش بوشهر که به نام آقای ابوالفتح حیدری‌منفرد صادر و تسلیم گردیده است و تاکنون در قید تامین و بازداشت نمی‌باشد به علت جابجایی مفقود گردیده است و درخواست صدور سند مالکیت المثنی را نموده است لذا مراتب طبق اصلاح تبصره یک اصلاحی ماده ۱۲۰ آیین‌نامه قانون ثبت اعلام می‌گردد که هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله‌ای نموده و یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود می‌باشد تا ده روز پس از انتشار این آگهی به اداره ثبت اسناد و املاک گناوه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت و یا سند معامله تسلیم نماید چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نشود المثنی سند طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد شد.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۱۰/۲۶

محمد چهابدار، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

یادداشت

زیرساخت‌ها فراهم نیست

یونس اکبرپور پایدار
فعال حوزه صنعت

چندین سال است که صنعتگران با شروع فصل سرد، همچنان نگرانی تامین سوخت موردنیاز خطوط تولید را دارند. وقتی در کشور کمبود انرژی داریم، برق و گاز واحدهای صنعتی همیشه در اولویت قطع شدن قرار می‌گیرد.

امسال هم شرایط صنعتگران در تامین سوخت نسبت به سال‌های قبل تغییرات چندانی نداشته است؛ ضمن اینکه در سهمیه سوخت جایگزین نیز محدودیت دارند.

صنایع هر سال در فصل تابستان در تامین برق و در زمستان در تامین گاز دچار چالش‌هایی می‌شوند که رفع این مشکل، نیازمند مدیریت درست با قدرت اجرایی بالاست تا هر سال شاهد تکرار آن باشیم.

استفاده از سوخت جایگزین برای صنعتگر در اغلب موارد هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی به همراه دارد.

به‌عنوان نمونه، صنعتگر مجبور به تغییر سرشعله‌ها یا ایجاد مخزن‌هایی برای نگهداری سوخت جایگزین که هزینه‌های دیگری را سربار تولید می‌کند، است و در نهایت به قیمت تمام‌شده محصول اضافه می‌شود.

باید تدابیری اندیشیده شود تا صنعتگر بتواند با هزینه کمتر، امکان استفاده و نگهداری از سوخت جایگزین را داشته باشد.

علاوه بر تمام سختی‌هایی که صنعتگر برای تامین سوخت باید متحمل شود، واقعیت این است که در اغلب موارد، سوخت جایگزین به‌عنوان نمونه گازوئیل و مازوت پیامدهای محیط‌زیستی دارند و مصرف آنها منجر به آلودگی هوا می‌شود. در این میان، صنعتگر از یک سو باید پاسخگوی محیط‌زیست باشد و از سوی دیگر، چاره‌ای ندارد، جز اینکه از سوخت جایگزین استفاده کند.

در این باره، بارها گلایه‌هایی مطرح شده، اما گوش شنوایی نیست و مشکلات مربوط به سوخت واحدهای تولیدی در کنار چالش‌های دیگری که به‌ویژه در شرایط کنونی تولید با آنها مواجه است، هر سال با شدت بیشتر تکرار و گاه بر تعداد آنها هم افزوده می‌شود.

باید یک بار برای همیشه این معضل را حل کنیم و به‌طور جدی زیرساخت‌های تامین سوخت برای صنایع و واحدهای تولیدی ایجاد شود که نیازمند داشتن برنامه‌ریزی‌های کلان در این بخش هستیم. برخی از مشکلات کشور در این زمینه به روابط بین‌المللی برمی‌گردد و اگر روابط کشور ما با سایر کشورهای دنیا برقرار شود و در مواردی بهبود یابد، بسیاری از مشکلات برطرف خواهد شد.

به‌عنوان نمونه، نیازمند دانش فنی و تکنولوژی روز برای استحصال بیشتر گاز و استفاده از تجهیزات روز هستیم تا واحدهای تولیدی که در منتهی‌الیه خطوط انتقال گاز هستند با افت فشار گاز مواجه نشوند.

در این بخش صنعتگر تنهاست و تنها کمکی که در این زمینه ازسوی دولت به تولیدکننده و صنعتگر می‌شود این است که از قبل به او محدودیت استفاده از انرژی اطلاع داده می‌شود، اما در ادامه اینکه بتواند سوخت جایگزین موردنیاز خطوط تولید خود را به‌راحتی تامین و نگهداری کند، نه ازسوی نهادی پیگیری می‌شود و نه نظارتی بر آن وجود دارد و این‌گونه است که صنعتگر هر روز خود را بدتر از روز قبل آغاز و دائم با این مشکلات تکراری دست‌وپنجه نرم می‌کند. اگر عزم جدی وجود داشته باشد، یک بار برای همیشه مشکلات صنعتگر در این بخش حل خواهد شد.

رفع کمبود انرژی راهکار دارد و نشدنی نیست، اما اینکه مشکلات صنعتگران همان مشکلات سال‌های قبل است و اقدامی در راستای حل یا دست‌کم کمرنگ شدن آنها نمی‌بینیم نشان می‌دهد در سیاست‌گذاری‌های کلان به این بخش توجه زیادی نمی‌شود و فقط در فصول خاصی از سال یا در زمان کمبود سوخت، اولین بخشی که بدون اغماض تصمیم می‌گیرند در تامین سوخت آنها تغییراتی بدهند و محدودیت‌هایی برای آنها ایجاد کنند، بخش تولید است. این رویکرد درستی نیست و باید در این زمینه تجدیدنظر و مشکلات این بخش برای همیشه حل شود.

تولید پایدار گاز در ۱۳ پالایشگاه

مدیرعامل مجتمع گاز پارس جنوبی با اشاره به آمادگی ۱۰۰ درصدی پالایشگاه‌های پارس جنوبی برای تولید پایدار گاز گفت: با تلاش و اقدام‌های شاخص، روزانه ۵۷۰ میلیون مترمکعب گاز از پالایشگاه‌های پارس جنوبی فرآورش می‌شود.

به گزارش مهر به نقل از وزارت نفت، احمد باهوش اظهار کرد: پالایشگاه‌های سیزده‌گانه مجتمع پارس جنوبی با حداکثر ظرفیت و با شرایط ایمن و پایدار، در سخت‌ترین شرایط عملیاتی در حال تولید پایدار گاز هستند.

وی افزود: تمام یگان‌ها و واحدهای عملیاتی مستقر در پارس جنوبی در دریا و خشکی و در یکی از بزرگ‌ترین مراکز استخراج و فرآورش گاز (مجتمع گاز پارس جنوبی) خالصانه و جهادگونه برای تامین رفاه، عزت و سربلندی مردم کشورمان بی‌وقفه و به‌صورت شبانه‌روزی در تلاش هستند.

مدیرعامل مجتمع گاز پارس جنوبی تصریح کرد: با تکیه بر توان و دانش بومی فرزندان ایران اسلامی، روزانه ۵۷۰ میلیون مترمکعب گاز از سراسر پالایشگاه‌های این مجموعه فرآورش می‌شود و اکنون پالایشگاه‌های سیزده‌گانه مجتمع برای تامین گاز مورد نیاز کشور در شرایط بسیار مطلوب قرار دارد.

باهوش تاکید کرد: امیدواریم ملت همیشه قهرمان و سرافراز ایران اسلامی با مصرف بهینه خادمان و سربازان خط مقدم تولید پایدار گاز را یاری کنند تا از این روزهای سخت عبور کنیم.

کارشناسان در گفت‌وگو با صمت درباره چالش‌های تامین گاز بخش تولید مطرح کردند

مدیریت وارونه بحران

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

این روزها افت فشار گاز، از مصرف‌کننده خانگی گرفته تا واحدهای تولیدی کوچک و بزرگ، از شمال تا جنوب کشور، همه را نگران کرده است؛ موضوعی که در فصول سرد سال بارها با آن مواجه شده‌ایم. صمت در این گزارش وضعیت تامین گاز واحدهای تولیدی و صنعتی فعال را از فعالان و کارشناسان مربوطه جویا شده است. با صمت همراه باشید.

پالایشگاه گاز جم / عکس: صمت

تولید، متضرر نهایی

حسن زارع‌نژاد، فعال حوزه صنعت درباره وضعیت تامین انرژی در بخش صنعت در این روزهای سرد به صمت گفت: افت فشار و قطعی گاز برای واحدهای تولیدکننده در شهرک‌های صنعتی مشکلات متعددی را ایجاد کرده، این در حالی است که سال‌هاست این معضل در فصول سرد، گریبان بخش تولید کشور را گرفته است. زارع‌نژاد افزود: واقعیت این است که به محض اینکه اختلالی در تامین برق یا گاز در کشور ایجاد می‌شود، نخستین جایی که در فهرست قطعی گاز و برق قرار می‌گیرد، واحدهای تولیدی هستند. امسال هم این اتفاق تکرار شد و اگر این روند ادامه پیدا کند، به‌طور قطع آسیب‌های بسیار زیادی به بخش تولید وارد خواهد شد که در مواردی حتی غیرقابل جبران خواهد بود. وی افزود: باید پیش از اینکه تولیدکنندگان با چنین بحرانی مواجه شوند، راهکاری پیشگیرانه برای مقابله با آن اندیشیده می‌شد تا تولید این‌گونه متضرر نشود. این فعال حوزه صنعت در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه انتظار تولیدکنندگان از متولیان امر چیست، اظهار کرد: انتظار این است که با کاهش بار مصارف تجاری در فروشگاه‌ها و مراکز خرید به تولید کمک کنند تا در این شرایط اقتصادی، کمتر از نبود برق و گاز آسیب ببینند. بخشی از این فشارها با صرفه‌جویی در مصرف قابل کم‌شدن است و بخشی از گاز موجود هم با مدیریت قبل از بحران و پیش‌بینی سوخت جایگزین می‌تواند در بخش‌های ضروری‌تر مصرف شود.

تدابیر پیشگیرانه

محمدمهدی شکورزاده، فعال حوزه صنعت نیز در این زمینه به صمت گفت: از هفته گذشته به‌دنبال قطعی گاز، خطوط تولید در برخی صنایع به‌طور کامل متوقف شده، این در حالی است که برخی واحدهای صنعتی تولیدکننده کالاهای واسطه‌ای هستند و تعطیلی هر کدام از آنها زنجیروار تعدادی واحد تولیدی دیگر را نیز تحت‌تاثیر قرار خواهد داد.

این فعال حوزه صنعت ادامه داد: این مشکل قطعا باعث کاهش ظرفیت و در مواردی حتی توقف کامل تولید می‌شود و آسیب این وضعیت برای اقتصاد کشور قابل توجه خواهد بود. براساس اخطارها و اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت، در یکی، دو روز آینده و طبق برنامه وزارت نیرو تا پایان هفته، دستور تعطیلی به واحدهای صنعتی داده شده است. هفته بعد هم سامانه سرد دیگری وارد برخی از مناطق کشور می‌شود که احتمال استمرار این شرایط را برای تولید و صنعت کشور بالا می‌برد. شکورزاده درباره مدیریت این شرایط اظهار کرد: من تولیدکننده هستم. باید شرایط فراهم باشد تا تولید کنم. وظیفه مدیریت این بخش با ستاد مدیریت بحران و سازمان‌های متولی است. وقتی بحران رخ داده و آثار منفی آن بروز کرده، مدیریت کردن خیلی جنبه جبران ندارد و گاه حتی بحران قابل‌مدیریت نیست. باید از قبل درباره وضعیت‌های بحرانی تمهیداتی اندیشیده و برنامه‌ریزی می‌شد که نشده است. انتظار این بود که حداقل در همین روزهای اخیر که متولیان امر از ورود این سامانه سرد و افت فشار گاز اطلاع داشتند، تدابیری اتخاذ می‌کردند. باید از قبل برای تامین سوخت نیروگاه‌ها و واحدهای تولیدی راهکار تعیین می‌کردند و اگر نیاز به سوخت جایگزین و تهیه ملزوماتی بود، از قبل برنامه‌ریزی و اقدام می‌شد. وی در ادامه گفت: همواره مراکزی که به محض بروز مشکل در تامین سوخت و انرژی برای جبران کمبود در فهرست موارد قطعی قرار می‌گیرند، واحدهای تولیدی هستند؛ در تابستان برق را قطع کردند و در زمستان گاز را. البته امسال ظاهرا برق و گاز با هم در زمستان مشکلاتی دارد که در نهایت منجر به ضرر و زیان بسیار زیادی برای بخش تولید کشور خواهد شد. ضمن اینکه به تجهیزات و ماشین‌آلات واحدهای تولیدی در برخی صنایع آسیب می‌رساند. شکورزاده افزود: انتظار ما این است که به‌جای اینکه در زمان وقوع بحران، گاز و برق را قطع کنند، قبل از بروز این مشکل به فکر تدابیر درست و جایگزین باشند تا ضرر و زیان‌ها کمتر شود. واقعیت این است که هر مشکلی برای بخش تولید کشور ایجاد شود، در سطح کلان کل اقتصاد را متاثر خواهد کرد و شاید در بلندمدت هم قابل جبران نباشد. آسیب‌هایی هم به تجهیزات صنایع تولید وارد می‌شود که در این شرایط اقتصادی و اینکه امکان تامین آنها مشکل و حتی غیرممکن است، وضعیت سخت تولیدکننده را سخت‌تر می‌کند. وی ادامه داد: متضرر شرایط یادشده فقط یک واحد تولیدی نیست؛ این ضرر و زیان برای سرمایه ملی کشور است. وظیفه سازمان‌های متولی این است که برق و انرژی واحدهای تولیدی را با هر راهکاری که می‌توانند تامین کنند. راهکار حل این مشکل در دست نهادهای بالادستی است و صدای تولیدکننده هم به‌جایی نمی‌رسد. عدم‌مدیریت قوی یکی از مسائلی است که در این بخش به‌وضوح مشخص است. کسی پاسخگو نیست، چون مشکل مدیریتی است.

شکورزاده گفت: تولیدکننده با اعتماد به نهادها و سازمان‌هایی که قول تامین مواردی مانند انرژی و سوخت را برای تولید داده‌اند، شروع به فعالیت کرده است. تولیدکننده باید تولید و در زمان معینی تولیدات خود را به بازار عرضه کند و استمرار این رابطه اعتماد ایجاد می‌کند.

تولیدکنندگان به نهادهای دولتی، سازمان‌های مربوط و نمایندگان اعتماد کرده‌اند تا منافع مردم و تولید را مدنظر قرار دهند و حال که به هر بهانه‌ای شاهد کم‌کاری و مدیریت نادرست هستیم، این اعتماد سلب می‌شود.

در حال حاضر به‌عنوان تولیدکننده به هر جا مراجعه کنیم، پاسخ یکی است؛ گاز نداریم و در این شرایط اولویت تامین گاز واحدهای مسکونی است. واحدهای تولیدی چه در شهرک‌های صنعتی و چه خارج از آن، با این مشکل دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

شکورزاده ادامه داد: انتظار این بوده که نهاد متولی از قبل برای این شرایط برنامه‌ریزی می‌کرد. باید مصرف برق و گاز در کشور مانیتورینگ شود؛ اینکه در هر فصلی به چه صورت است، چگونه باید نیاز تامین شود و... و در نهایت هم براساس این نظارت و کنترل‌های مدیریتی، ظرفیت‌سازی شود.

سال گذشته در زمان کمبود برق پیشنهاد دادیم وزارت نیرو یکسری ژنراتور برای تامین انرژی برق از خورشید، با هزینه معقول در اختیار واحدهای صنعتی قرار دهد تا این واحدها با سرمایه اندک و به کمک تسهیلاتی که به آنها تعلق می‌گرفت، قدری از برق موردنیاز خود را تامین کنند. این راهکار خوبی بود و می‌توانست در شرایط بحرانی به کمک واحدهای صنعتی بیاید تا آنها مستقل از وزارت نیرو فعالیت خود را ادامه دهند. با این اقدام وزارت نیرو هم می‌توانست توان خود را در بخش‌های دیگر صرف کند و عبور از شرایط بحرانی راحت‌تر شود، اما متاسفانه هیچ قدمی برداشته نشد و شاهد هیچ‌گونه اقدامی در این زمینه نبودیم. شکورزاده در پایان گفت: مشکل در کشور ما مدیریتی است و وقتی بحران می‌گذرد همه چیز فراموش می‌شود. این بحران‌ها، همیشگی شده و در زمان بروز چند روز پیگیری انجام می‌شود و همه از آن صحبت می‌کنند و بعد فراموش می‌شود تا وقوعی دوباره. واقعیت این است که مدیریت تامین انرژی روشن، واضح و شفاف است و به‌راحتی می‌توان با برنامه‌ریزی مناسب با بحران‌های آن مقابله کرد تا کمتر بخشی آسیب ببیند.

> وقتی بحران رخ داده و آثار منفی آن بروز کرده، مدیریت کردن خیلی جنبه جبران ندارد و گاه حتی بحران قابل‌مدیریت نیست

صمت حامی تولید است

صابر پرنیان، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی به صمت گفت: تمهیداتی در این استان اندیشیده شده تا فشار ناشی از قطعی گاز در این استان، آسیبی به واحدهای صنعتی آذربایجان شرقی وارد نکند. وی افزود: ما همیشه حامی تولیدکنندگان و فعالان صنعتی بوده‌ایم و الان باوجود شرایط اضطراری که ایجاد شده تمام هم‌وغم ما این است که این افت فشار و در مواردی قطعی گاز به حداقل برسد. خوشبختانه تا این لحظه مشکل چندانی در این بخش ایجاد نشده و طبق بررسی‌ها و اطلاعات تا یکی، دو روز آینده با افزایش دمای هوا به شرایط عادی باز خواهیم گشت. پرنیان ادامه داد: برای مقابله با این بحران، نشست‌هایی برگزار و هماهنگی‌هایی بین نهادهای متولی در این حوزه انجام شده است. کمبود گاز ادامه‌دار نخواهد بود و به‌زودی برطرف خواهد شد. انتظار ما از نهادهای متولی حمایت از تولیدکنندگان و صنایع است تا با همیاری و کمک یکدیگر بتوانیم به‌راحتی این روزها را پشت سر بگذاریم.

وی با بیان اینکه صاحبان صنایع و تولیدکنندگان در گیر مشکلات تولید هستند، تصریح کرد: در هر اقدام و تصمیمی باید نظر فعالان بخش تولید را دریابیم تا بتوانیم با ارائه بهترین راه‌حل، سریع‌تر مشکلات را برطرف کنیم.

نیازمند سرمایه‌گذاری در بهره‌برداری از میادین گاز

حمیدرضا فلاح، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خوزستان درباره مشکل صنایع این استان در زمان قطعی و کمبود گاز به صمت گفت: افت فشار گاز و در مواردی قطعی آن، به‌شدت روی تولید در برخی از واحدهای صنعتی این استان تاثیر گذاشته است. تولید سیمان در این استان متاثر از قطعی گاز ۵۰ درصد کاهش یافته و فولاد هم کاهش تولید داشته است. برخی از اخبار حاکی از آن است که پتروشیمی‌ها هم به دلیل افت فشار گاز و کاهش مصرف با ظرفیت کمتر فعالیت می‌کنند. در زمینه سوخت جایگزین تعاملاتی با شرکت پخش فرآورده‌های نفتی داشتیم که باعث شد مقدار قابل توجهی سوخت جایگزین در اختیار واحدهای تولیدی قرار دهیم. وی افزود: برای واحدهای کوچک فعال در شهرک‌های صنعتی استان خوزستان محدودیت چندانی در میزان استفاده از گاز اعمال نشده و تلاش بر این است که با حداکثر ظرفیت به تولیدشان ادامه دهند. اگر هم در بخشی محدودیت مصرف گاز اعمال شده، در نهایت ۳۰ تا ۵۰ بوده است.

راهکار چیست؟

فلاح ادامه داد: متاسفانه واحدهای صنعتی در کشور همواره در تابستان با معضل قطعی برق و در زمستان با قطعی گاز مواجهند. امسال در طول زمستان علاوه بر مشکلات مربوط به تامین گاز، قطعی برق تا ۳۰ درصد داریم. وی درباره راهکار رفع دائمی این معضل اظهار کرد: باید در تعامل با شرکت گاز، در حوزه‌های بهره‌برداری و توسعه میادین سرمایه‌گذاری انجام شود تا با توجه به منابع غنی گازی کشور، ظرفیت بهره‌برداری از منابع گازی را افزایش دهیم و شاهد این کمبودها و پیامدهای آن نباشیم. وی ادامه داد: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خوزستان آماده همکاری برای رفع مشکل مربوط به تامین سوخت است. تمام تلاش متولیان امر، مدیریت درست در این بخش است. در این زمینه یکی از اقدامات سازمان صنعت، معدن و تجارت تخصیص گاز واحدهایی که امکان استفاده از سوخت دوم را دارند به واحدهایی بوده که نمی‌توانند از سوخت دوم استفاده کنند؛ مانند واحدهای فولادی. مصرف بخش خانگی گاز در استان خوزستان کم است و این ظرفیت را به برخی از واحدهای صنعتی و تولیدی کوچک منتقل کردیم تا دست‌کم بتوانند با ظرفیت حداقلی فعالیت کنند.

فلاح در پایان تاکید کرد: انتظار ما این است که شرکت گاز، میزان گاز مصرفی را طوری تنظیم کند که به ظرفیت حداقلی تولید در واحدهای صنعتی ضربه‌ای وارد نشود یا دست‌کم میزان این ضرر و زیان‌ها به حداقل برسد. در حال حاضر میزان تولید و مصرف گاز به‌صورت دقیق کنترل و مانیتورینگ می‌شود تا کوچک‌ترین مشکل در این فرآیند به‌سرعت شناسایی و رفع شود.

سخن پایانی

بخش صنعت در تابستان در گیر قطعی برق بود و در زمستان نیز با کمبود گاز دست‌وپنجه نرم می‌کند، این در حالی است که کمبود انرژی، موجب کاهش تولید و به تبع آن، کاهش عرضه خواهد شد و در نهایت، افزایش نرخ کالا را به‌دنبال خواهد داشت. حال آنکه ایران یکی از دارندگان بزرگ منابع گازی در جهان است که به‌دلیل فقدان تکنولوژی‌های پیشرفته، قادر به استخراج نیست و این موضوعی است که سوال‌های بی‌شماری را در ذهن ما ایجاد کرده است. به‌راستی کجای مسیر را اشتباه رفته‌ایم که در مدیریت مصرف سوخت و انرژی که قطب تولید آن هستیم هم چالش داریم؟

عکس: صمت

هشدار قطع گاز فولادی‌ها و کاهش تولید صادر شد

محدودیت گاز گریبان تولید را گرفت

ایران سومین تولیدکننده گاز طبیعی در جهان است، بااین‌وجود، روند رو به رشد مصرف گاز در کشور و هم‌زمان افت فشار مخازن گازی میدان پارس جنوبی در آینده نزدیک، تأمین انرژی را در کشور تهدید می‌کند. بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور موجب شده که بسیاری از صنایع در ماه‌های سرد سال با محدودیت جدی در روند تأمین سوخت خود روبرو شوند. در چنین شرایطی برخی صنایع از مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین استفاده می‌کنند. برخی دیگر نیز ناچار به کاهش ظرفیت تولید خود هستند. محدودیت گاز صنایع در سال جاری از هفته‌های پیش آغازشده است. بسیاری از واحدهای سیمانی کشور از مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین استفاده می‌کنند، برخی دیگر از صنایع همچون فولادسازان نیز به‌ناچار از میزان تولید خود می‌کاهند.

ناترازی تولید و مصرف گاز به چالشی جدی در سال‌های گذشته بدل شده که عملاً روند فعالیت صنایع را تحت تأثیر منفی قرار داده است. بخش بزرگی از لطمات ناشی از کسری گاز به فعالان بخش معدن و صنایع معدنی تحمیل می‌شود. نبود دورنمای روشن از مسیر توسعه انرژی در کشور بزرگ‌ترین چالشی است که روند فعالیت صنایع را تحت تأثیر منفی قرار می‌دهد. به‌ویژه آنکه پیش‌بینی می‌شود روند ناترازی تولید و مصرف گاز طبیعی در سال‌های آتی شدت یابد و محدودیت‌های حوزه انرژی شدت گیرد.

آینده تاریک

بررسی وضعیت مصرف گاز ایران حکایت از آن دارد که مصرف گاز طبیعی فولادسازان کشور روزانه ۴۰ میلیون مترمکعب نیز برآورد می‌شود. با توجه به روند صعودی رشد مصرف گاز در کشور (با فرض سالانه رشد ۵ درصدی) و کاهش فشار مخازن (با فرض کاهش ۲ درصدی فشار)، عملاً گاز طبیعی صنایع انرژی در زمستان ۳ سال آینده صفر خواهد شد. صنعت فولاد و واحدهای تولیدکننده آهن اسفنجی سهم قابل‌توجهی از مصرف گاز را در اختیار دارند.

با رشد مصرف گاز در فصل زمستان، بخش قابل‌توجهی از گاز صنایع باهدف تأمین انرژی در بخش خانگی با محدودیت روبرو می‌شود. واحدهای تولیدکننده آهن اسفنجی نیز به‌شدت تحت تأثیر منفی این شرایط قرار می‌گیرند. این اقدام به رشد ۳۴ درصدی قیمت آهن اسفنجی در بورس کالا به دلیل محدودیت تولید در آذر ۱۴۰۱، منتهی شد.

افت تولید فولاد جدی است

بهادر احرامیان فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در طول سال‌های اخیر روند تأمین انرژی فعالان صنعت فولاد با چالش و محدودیت‌های جدی روبرو شده است. امسال نیز با شروع روزهای سرد سال عملاً این محدودیت‌ها برای صنایع فولادی کشور آغازشده است. در چنین شرایطی بسیاری از تولیدکنندگان در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد ناچار به محدود کردن تولید خود هستند.

وی افزود: ایجاد محدودیت در روند تأمین گاز در واحدهای احیا مستقیم عملاً به‌منزله توقف تولید در این بخش است. کما اینکه در هفته‌های اخیر میزان تولید آهن اسفنجی در کشور به‌شدت محدودشده است.

احرامیان تاکید کرد: محدودیت یادشده از ناترازی میزان تولید و مصرف گاز در کشور نشات می‌گیرد. در طول سال‌های گذشته ظرفیت برداشت از ذخایر گازی کشور متناسب با افزایش جمعیت و همچنین توسعه ظرفیت صنایع، رشد نداشته است. درواقع به سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی آن‌طور که انتظار می‌رفت توجه و دقت نشده است، بر همین اساس نیز در حال حاضر شاهد بروز چنین محدودیت‌هایی هستیم.

وی گفت: محدودیت‌های یادشده از میزان تولید در صنایع مختلف می‌کاهد. این افت تولید به‌منزله کاهش بهره‌وری و هم‌زمان افزایش قیمت تمام‌شده خواهد بود. علاوه بر این لطمات قابل‌توجهی به کوره‌های ذوب و تجهیزات صنایع فولادی کشور تحمیل می‌شود.

این فعال صنعت فولاد در پایان گفت: بخش بزرگی از ظرفیت جذب‌شده به صنایع فولادی کشور در طول دهه‌های اخیر با تشویق دولت و باهدف بهره‌مندی از ذخایر فراوان انرژی کشور و ارزش‌افزایی حداکثری ایجادشده است. دولت مسئول تأمین زیرساخت‌های انرژی در کشور بوده است، بنابراین اصلاح فرآیند تأمین انرژی صنایع ضروری به نظر می‌رسد.

راهکارهای پیشنهادی برای مدیریت انرژی

با توجه به محدودیت‌هایی که در روند تأمین انرژی کشور به چشم می‌خورد پیشنهاد می‌شود در درجه نخست اقداماتی برای افزایش عرضه گاز در دستور کار سیاست‌گذاران قرار گیرد. ازجمله این راهکارها می‌توان به تنفیذ قرارداد خرید ۴۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی با ترکمنستان (تهاتر ۱.۵ میلیارد دلار بدهی)، محدود کردن بخشی از صادرات ۴۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی به کشورهای همسایه، افزایش مصرف سوخت‌های مایع برای صنایعی که قابلیت جایگزینی مصرف گاز طبیعی دارند (سیمان / سایر صنایع)، اجاره کشتی پورتابل ترمینال ال‌ان‌جی به‌عنوان ایستگاه تبدیل گاز طبیعی و تزریق به خطوط گاز طبیعی کشور، شفافیت قیمت گاز طبیعی در قالب بورس انرژی (امکان خرید قطعی از طریق رقابت)، سرمایه‌گذاری در بالادست گاز طبیعی و کاهش مقررات ورود بخش خصوصی به این حوزه، توسعه مخازن ذخیره زیرزمینی گاز طبیعی، گسترش LNG در محل واحدهای تولیدی، توسعه خطوط انتقال گاز طبیعی در کشور و رفع گلوگاه‌های انتقال جنوب – شمال، توسعه زغال‌سنگ حرارتی و افزایش انعطاف در مصرف سوخت‌های تولید برق و توسعه انرژی‌های تجدید پذیر در تولید برق اشاره کرد.

در ادامه نیز راهکارهای مدیریت تقاضا گاز پیشنهاد می‌شود که ازجمله مهم‌ترین آنها می‌توان به کاهش مصرف ادارات دولتی، بهبود الگوی توزیع گاز طبیعی صنایع، امکان جایگزینی مصرف گاز طبیعی خانگی با سوخت‌های مایع جایگزین در فصول سرد زمستان، توسعه مشوق‌ها و الگوهای بهینه‌سازی مصرف انرژی خانگی و همچنین تسریع در هوشمند سازی سیستم انرژی اشاره کرد.

سخن پایانی

گاز به‌عنوان سوخت اصلی مصرفی بسیاری از صنایع فولاد، سیمان، پتروشیمی و حتی نیروگاه‌های تولید برق مصرف می‌شود. این سوخت در کشور ما در مصارف خانگی نیز کاربرد گرمایشی دارد. بر همین اساس نیز در ماه‌های سرد سال با مصرف گاز در بخش خانگی، مشکلاتی در مسیر تأمین سوخت صنایع پدید می‌آید. این چالش در صنایع مختلف بسته به میزان مصرف آنها به شکل‌های مختلف بروز می‌یابد و لطماتی را به تولید تحمیل می‌کند. ناترازی تولید و مصرف گاز کشور در سال جاری به‌قدری شدت گرفته که از هفته پیش احتمال بروز محدودیت در تأمین برق صنایع به دلیل کاهش تولید برق توسط نیروگاه‌ها نیز صادرشده است. توجه به این نکته ضروری به نظر می‌رسد که سوخت ارزان، یکی از مشوق‌های اصلی توسعه صنعتی کشور در سال‌های گذشته بوده است. بسیاری از صنایع پرمصرف در این سال‌ها بر پایه بهره‌مندی از سوخت ارزان احداث‌شده و توسعه‌یافته‌اند. بااین‌وجود، همین سوخت ارزان در طول سال‌های گذشته مانع بهره‌وری کافی مصرف انرژی در صنایع شده است. علاوه بر این، با فروش ارزان انرژی، عملاً شرایط مناسب برای توسعه و بازسازی زیرساخت انرژی در کشور مهیا نشده است. این محدودیت در ادامه گریبان صنعتگران را هم گرفته و فرآیند تولید آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. برای مقابله با شرایط یادشده، اصلاح الگوی مصرف در حوزه‌های گوناگون و ارتقای سرمایه‌گذاری در بخش انرژی ضروری به نظر می‌رسد.

گزارش صمت از «سومین نمایشگاه تخصصی محصولات دانش بنیان و فنآور اکو سیستم نوآوری استان هرمزگان»

هرمزگان قطب سوم تولید فولاد در ایران

یکی از قطب‌های فولاد کشور، فولاد هرمزگان و صنایع فولادی استان بوده و می توان گفت سومین تولیدکننده فولاد در ایران استان هرمزگان است. در همین زمینه فولاد هرمزگان به عنوان یکی از برترین شرکت‌های فولادی ایران، تفاهم‌نامه‌هایی را برای ارتقا بومی‌سازی و دانش‌بنیان امضا کرده است. بر همین اساس سومین نمایشگاه تخصصی دانش‌بنیان و بومی‌سازی استان هرمزگان از ۲۴ دی در محل دائمی و عمومی نمایشگاه‌ها بندرعباس آغاز شده و تا ۲۸ دی ادامه خواهد داشت. در حاشیه این نمایشگاه که با حضور شرکت‌های پیشرویی همچون فولاد هرمزگان در حال برگزاری است. صمت با ۳ تن از مقامات استانی هرمزگان گفت‌وگو کرده و در این گفت‌وگو آینده دانش‌بنیان‌ها و تاثیر فرآیند بومی‌سازی در این استان بررسی شده است.

خلیل قاسمی، رئیس سازمان صمت استان هرمزگان در مورد نمایشگاه بومی‌سازی و دانش‌بنیان استان هرمزگان، اظهار کرد: نمایشگاهی که در استان با حضور شرکت‌های مطرحی همچون فولاد هرمزگان در حال برگزاری است، می تواند در بحث اکوسیستم نوآوری و همین‌طور شرکت‌های دانش‌بنیان و فن‌آور در استان هرمزگان کمک قابل توجهی داشته باشد. الحمدالله این نمایشگاه مورد اقبال خوبی واقع شده است. هم واحدهای تولیدی و صنعتی بزرگ استان که در قالب واحدهای بزرگ کشور هستند و هم واحدهای کوچک صنعتی که در قالب شرکت شهرک‌های صنعتی استان و هم واحدهای پژوهشی که در قالب پارک علمی و فن‌آوری ایجاد شده‌اند، در این نمایشگاه حضور دارند. ضمن اینکه پژوهشگران دانشگاه‌های استان نیز، مشارکت خوبی داشته‌اند و پنل‌های تخصصی در جوار این نمایشگاه در این ۴ روز پیش‌بینی شده است که امیدواریم هم برای پژوهشگران و هم تولیدکنندگان چه برای بومی‌سازی قطعات و چه برای مهندسی معکوس یا ارتقای فن‌آوری و تکنولوژی خطوط تولیدی استان تاثیرگذار باشد.

وی در پاسخ به این سئوال که صنایع فولاد چه تاثیری برای اشتغالزایی در استان دارد، اظهار کرد: یکی از قطب‌های فولاد کشور، فولاد هرمزگان و صنایع فولادی استان است. می توان گفت ما سومین تولیدکننده فولاد کشور هستیم؛ زنجیره فولاد برای استان تا ده میلیون پیش‌بینی شده است. ما خوشبختانه برای آهن هماتیت که مواد اولیه است به ذخیره‌ای بیش از ۸۰۰ میلیون تن رسیده‌ایم که هم در تامین مواد اولیه و هم برای تکمیل زنجیره‌ای که در استان پیش‌بینی شده است به آن نیاز داریم که امیدواریم مراحل نهایی این کار انجام پذیرد.

اعتماد رمز اول موفقیت دانش‌بنیان‌ها

عادل شهرزاد، معاون اقتصادی استانداری هرمزگان در پاسخ به این سئوال که نقش صنعت فولاد در بهبود بومی‌سازی استان چیست، اظهار کرد: تولیدات دانش‌بنیان باید با این رویکرد که واحدهای تولیدی بتوانند بخشی از نیازهای خود را با نیازهای دانش‌بنیان در بحث طراحی و هم در بحث تولید داشته باشند پیش بروند. همچنین با توجه به واحدهای بزرگی که در سطح استان وجود دارد می توان قدم مثبت و موثری هم به جهت حمایت از واحدهای صنعتی و هم به جهت حمایت از مؤسسات و واحدهای دانش‌بنیان برداشت که در یک تعامل دوطرفه نیازها احساس شود و واحدهای دانش‌بنیان هم بتوانند نیازهای واحدهای صنعتی را برآورده و برطرف کنند. به هر ترتیب در سطح استان نیروهای صنعتی و مادری وجود دارد و نیازمند قطعات و محصولات متنوع، متفاوت و متعددی هستند. حضور این دانش‌بنیان‌ها در سطح کشور و در استان هرمزگان می‌تواند این فرصت را ایجاد کند که این تعامل دوطرفه بین واحدهای صنعتی و موسسه‌های دانش‌بنیان فراهم شود.

وی درباره اقدامات انجام شده در مورد اشتغالزایی و صادرات اظهار کرد: بخشی از رویکرد حوزه صنعت، موضوع صادرات است که با توجه به ارزآوری و ارزش‌افزوده‌ای که در تولیدات واحدهای فولادی وجود دارد، می تواند نقش بسیار قابل توجهی داشته باشد. از سوی دیگر مبحث اشتغال هم به همین صورت پیش می‌رود که واحد فولاد به عنوان صنعت مادر می تواند در واحدهای پایین‌دستی سبب ایجاد اشتغال شود. در این میان زنجیره ارزش‌افزوده و زنجیره تولید می‌توانند نقش بسزایی داشته باشند. همچنین تعداد قابل توجهی از افرادی که فارغ‌التحصیل رشته‌های دانشگاهی هستند، می‌توانند جذب این واحدها شوند؛ به‌خصوص واحدهای پایین‌دستی که به عنوان تکمیل کننده زنجیره تولید در واحدهای فولادی هستند.

شهرزاد در پایان در مورد شرکت‌های دانش‌بنیان منطقه اظهار کرد: شرکت‌های دانش‌بنیان باید چند موضوع را در برنامه کار خود لحاظ کنند و البته دولت هم باید بتواند از این‌ها حمایت کند. نکته اول این است که در درجه اول اعتمادی است که باید بین موسسات دانش‌بنیان ایجاد شود که اگر آن اعتماد ایجاد شود تعامل شکل نخواهد گرفت. ضمن اینکه موسسات دانش‌بنیان باید تولیدات خود را با کیفیت بالا تولید کنند که قابلیت رقابت داشته باشد و هم این که واحدهای تولیدی این تعامل را برقرار کنند و این اعتماد را داشته باشند که از محصولات دانش‌بنیان استفاده کنند.

وی ادامه داد: نکته دوم؛ بحث تجاری‌سازی ایده‌ها است. نیاز است محصولات دانش‌بنیان در فرآیند طراحی یک سری محصولات را تولید کنند که این تولیدات باید به تولید انبوه برسد. برای این که به مرحله تولید انبوه دست یابد باید مبحث تجاری‌سازی ایده‌ها را داشته باشند؛ به این صورت که واحد سرمایه‌گذاری در کنار این‌ها قرار بگیرد و ایده‌ها و محصولاتشان را به تولید انبوه برسانند. بعد از شکل گرفتن این اتفاق، آن اعتماد هم بین واحدهای تولیدی و موسسات دانش‌بنیان شکل خواهد گرفت.

لزوم همکاری صنعت با دانشگاه برای دور زدن تحریم‌ها

محمد دلپسند، رئیس جهاد دانشگاهی هرمزگان در رابطه با نمایشگاه بومی‌سازی و فن‌آوری و دانش‌بنیان که در این استان در حال برگزاری است، اظهار کرد: سومین نمایشگاه محصولات دانش‌بنیان فن‌آور و اکوسیستم نوآوری استان هرمزگان در حال برگزاری است؛ البته ما تحت عنوان نمایشگاه ارتباط و صنعت دانشگاه می‌شناسیم. امسال تحت عنوان نمایشگاه محصولات دانش‌بنیان و اکوسیستم فن‌آوران طراحی و برپا شده است که هم قرابت و عنوان سال را داشته باشد و هم این که به واقع ما در وضعیت تحریم گسترده راه‌حلی نداریم جز این که هم صنعت و هم دانشگاه به سمت نوآوری و خلاقیت و اتکا به محصولات دانش‌بنیان برای رفع اثر تحریم حرکت کند. خوشبختانه در حال حاضر می توان گفت تحت تأثیر فشارهای تحریمی صنعت ما این اراده و انگیزه را به دست آورده است که برای رفع چالش‌های خود به سمت دانشگاه حرکت کند و هم اینکه دانشگاه است که امروزه از پیله خود بیرون آمده و در قالب حرکت به سمت نسل سوم و چهارم خود را ملزم کند که بتواند نیازهای صنعت را تامین کند و پژوهش‌های کاربردی را در پیش گیرد.

وی ادامه داد: ما خوشحال هستیم که به عنوان یک مجموعه دانشگاهی با شبکه گسترده‌ای از پژوهش گران و فن‌آوران که ذیل چند جهاد دانشگاه دیگری که در سراسر استان فعالیت دارند بخش اندکی از ظرفیت‌های خودمان را هماهنگ کنیم و در دانشگاه در معرض دید قرار دهیم تا فضایی را فراهم کنیم که مجموعه‌های صنعتی بتوانند تبادل نظر کنند و ارتباط بگیرند و با بخش‌های تحقیقاتی ما لینک شوند.

دلپسند ادامه داد: ما هم در سنوات گذشته و هم در این نمایشگاه تفاهم‌نامه داشتیم و در حال حاضر با مجموعه فولاد هرمزگان در حال تجدید تفاهم‌نامه هستیم. تفاهم‌نامه‌های ما در سنوات گذشته ذیل آموزش‌های تخصصی صنعتی و آموزش‌های ارتقاء دانش و آموزش‌های بومی‌سازی دانش تعریف می‌شد و در جهت تحقیقاتی به صنعت و فولاد کمک می‌کند. امسال سعی می‌کنیم این روش را گسترده‌تر مشاهده و بررسی کنیم و در تفاهم‌نامه جدید چند فاز را در نظر گرفته‌ایم. یکی از بخش‌های ما این است که مابقی ظرفیت‌های تحقیقاتی خود در تمام کشور را می‌خواهیم به مجموعه فولاد مخصوصاً فولاد هرمزگان نزدیک کنیم. زمینه‌های این کار فراهم‌شده است و با سایر فولادی‌ها و مجموعه‌های پالایشی و همین‌طور با سازمان بنادر دریانوردی تفاهم‌نامه‌ای به این شکل داشتیم و خواهیم داشت.

وی در پاسخ به این سئوال که این طرح‌های توسعه‌ای چه کمکی به اشتغالزایی می کند، اظهار کرد: یکی از بزرگ‌ترین مشکلاتی که دانشگاه در ارتباط با صنعت دارد این است که ارتباط یک ارتباط ارگانیک نشده است. دانشگاه نباید هیچ پژوهشی را بدون به روی کار آوردن و استفاده کردن از صنعت انجام دهد، در صورتی که در حال حاضر در مقاطع دکتری در دانشگاه‌های ما اکثر تحقیقات را به صورت نظری انجام می‌دهند. این حلقه دور باطل را باید بشکنند و کارفرما باید پشت پروژه‌های تحقیقاتی و پایان نامه‌ها و رساله‌ها در دانشگاه‌ها باشد.

رئیس جهاد دانشگاهی هرمزگان ادامه داد: این فرهنگ و باور که تحت تاثیر تحریم هستیم و باید خود کفا شویم در حال ایجاد شدن است و ما خوشحال هستیم که صنعت به سمت دانشگاه‌ها در حال حرکت است و این فضا می تواند تأثیرگذار باشد؛ از این جهت که دو طرف نیازها و چالش‌ها را بشناسند و نیازهای یکدیگر را بتوانند بالفعل کنند. در مورد این که آیا این امر اشتغال‌زایی ایجاد می کند، وقتی نیاز ارزی صنعت به قطعات خارجی کاهش یابد در سرمایه‌گذاری آن نیاز به قطعات را صرف می کند و این امر ایجاد سرمایه‌گذاری و افزایش خط تولید در صنایع حمل و نقل و صنایع بندری ما، افزایش اشتغال را ایجاد می کنند. امیدواریم بتوانیم با بومی کردن دانش و انتقال فناوری‌های نو و های تک به داخل کشور ظرفیت ذخیره‌سازی ارزی را افزایش دهیم. آن سمت قضیه به صنعت هم برمی گردد. امیدواریم این وادی همچنان حاکم شود.

دلپسند در پاسخ به این سئوال که چالش مهم پیش رو دانش‌بنیان‌ها چیست، اظهار کرد: یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های شرکت‌ها و مجموعه‌های دانش‌بنیان تجاری‌سازی است. وقتی محصولات از مرحله کارگاهی و آزمایشگاهی خارج می‌شود تجاری کردن آن سرمایه‌گذاری دیگری می‌خواهد. اگر خود شرکت‌ها بخواهند تجاری‌سازی کنند و به تولید برسانند عمدتا با مشکل منابع مالی مواجه هستند. صندوق‌هایی که وجود دارند یا نظام بانکی که در حال حاضر با آن روبه‌رو هستیم نظام بنگاه‌داری و سرمایه سالارانه است و این نمی‌تواند به بخش‌های پر ریسکی مانند دانش‌بنیان‌ها کمک داشته باشد و هزینه‌های ریسک بالایی دارند. معمولا بنگاه‌های اقتصادی مانند بنگاه‌ها و مؤسسات مالی که نگاه اقتصادی و سودآورانه دارند علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در شاخه‌های پر ریسکی مانند شرکت‌های دانش‌بنیان نیستند.

وی ادامه داد: صندوق‌هایی شکل گرفته است که منابع مالی خیلی زیادی دارد و دولت باید بتواند در این امر حمایتی داشته باشد و این که باید این فرمان و ریل گذاری اقتصاد بانکی ما را باز تعریف کند که از حالت سود سالاری و بنگاه اقتصادی خارج شود و بتواند در مأموریت‌های خودش از شرکت های دانش‌بنیان تعریف کند.

دلپسند ادامه داد: با فولاد هرمزگان قراردادی را طبق سنوات گذشته تجدید کرده‌ایم. ما همچنان در نقطه آغاز هستیم و آن چیزی که توقع داریم به عنوان کارشناس و دانشگاهی و آن چیزی که جامعه از ارتباط بین صنعت و دانشگاه انتظار دارد، گام‌های امیدوارکننده‌ای است اما در حال حاضر گام‌های اول است. ما راه زیادی را در پیش داریم و باید حمایت حاکمیت را با تمام قوا پشت سر داشته باشیم و بخشی از آن حمایت به بخش تسهیل گری دولت در نظام بانکی برمی گردد و اگر آن اتفاق بیفتد چالش اصلی که حتی صنعت هم می تواند در حوزه مالی داشته باشد برطرف می‌شود و شرکت‌ها رغبت پیدا می کنند که مراحل تجاری‌سازی محصول را در پیش بگیرند و منتظر صنعت نشوند، از این جهت که وقتی محصول وارد بازار می شود محصول تجاری شده است.

رئیس جهاد دانشگاهی استان هرمزگان در پایان اظهار کرد: مشکلی که ما با صنعت در سنوات گذشته داشتیم، آن بود که صنعت به دانشگاه‌ها نگاه سوپرمارکتی داشت و می گفت اگر محصول من را تولیدشده و تجاری شده و تمامی کارهای گواهی و فاکتورهای کیفیت و لیسانس‌هایش انجام شده باشد داشته باشید از شما خریداری می کنم در غیر این صورت محصول خارجی خریداری می کنم. این مرحله‌ای است که در مرحله تجاری‌سازی شرکت باید پشت سر بگذارد که اگر با حمایت سرمایه‌گذاران نباشد این امر امکان‌پذیر نیست. اگر نظام بانکی بتواند این تسهیلات را که همراه با ریسک بالا هستند به شرکت های دانش‌بنیان بدهد خودشان این مسیر را طی می کنند و اگر این تسهیلات را ندهد با چالش روبرو می‌شویم. ما در مراحل اولیه ارتباط ارگانیک صنعت با دانشگاه‌ها هستیم، اگر این اتفاق خوب پیش برود شاید در ۱۰ الی ۲۰ سال آینده در برنامه‌های بعدی ما بتوانیم سهم ارتباط صنعت با دانشگاه را در «GDP» بالا ببینیم.

یادداشت

سردرگمی معدنی در میانه بحران

مهدی کرباسیان
کارشناس اقتصاد

اگـر گفتـه می‌شـود در دوران تحریم بخش معدن ارزآوری بالایی داشته، باید جهت‌گیری‌ها همـه در راسـتای حمایت از این بخش باشـد. خوشبختانه امروزه حوزه معدن و صنایع معدنی بیـش از ۲۲ درصد صادرات غیرنفتی کشـور را بـه خـود اختصاص داده، البته ایـن آمار حاصل سـرمایه‌گذاری‌هایی اسـت که در گذشته انجام شـده است. کشور ما معدنی است و اگر بخواهیم در راسـتای سیاسـت معدن به‌جای نفت، که از چنـدی قبل مطرح شـده اسـت، حرکت کنیم و به‌جایـی برسـیم که منابـع و درآمد معدنی با درآمـد نفت و گاز به‌تعادل برسـد، هیچ چاره‌ای جـز این نداریم که موانع سـرمایه‌گذاری در این حـوزه را از پیش‌پـا برداریم. از جمله چالش‌های نگران‌کننده، کاهش شدید میزان سرمایه‌گذاری جدیدی است. برای جبران این کمبود در چنین حوزه‌هایـی نیاز اسـت که تصمیمات اساسـی اتخـاذ شـود که راهگشـای این صنعت باشـد. به‌عنوان‌مثال، حوزه اکتشـاف یکی از مهم‌ترین زمینه‌های سـرمایه‌گذاری است و برای اکتشاف، ماشین‌آلات جزو بدیهی‌ترین و ضروری‌ترین ابزار کار اسـت. اما در کشور ما سـال‌های سال است که با شـعار حرکت به‌سـمت خودکفایی، اصرار بـر این بوده که نیازهـای بخش معدن در زمینه ماشـین‌آلات را تامین کنیم. همین عامل سبب شـده که امروز در زمینه ماشـین‌آلات معدنی، گرفتار ضعفی تاریخی بشـویم. به‌نظر می‌رسـد کـه وزارت صنعت، معدن و تجـارت که یکی از وظایـف مهمش توجه به حوزه معدن اسـت، در بسـیاری از مواقع از این وظیفه غافل شده است. البتـه این کوتاهی تنها منحصـر به دولت فعلی نیسـت و در دولت دوازدهـم هم وضع به همین منـوال بود، اما امروز دیگر زمان تعلل نیسـت و در حوزه معدن و صنایع وابسـته باید تصمیمات جسـورانه و قوی اتخاذ شـود. موضوع دیگر این است که چون ذخایر معدنی تجدیدناپذیر است، جزو حوزه‌هایی به‌شمار می‌رود که سرمایه‌گذاران خارجـی هم علاقه‌مند هسـتند، حتـی باوجود تحریم‌ها، در آن مشارکت مستقیم یا غیرمستقیم داشـته باشـند. پس اگر تصمیمات حاکمیتی، قاطع و اساسـی نباشـد، در این حوزه به نتیجه نخواهیم رسـید و موفق به جذب سـرمایه‌گذار نمی‌شـویم و صاحبان سـرمایه به‌راحتی جذب دیگر حوزه‌ها خواهند شد. در حال حاضر باوجود اینکه گفته می‌شود، وضع کمی بهتر شده، باز هم اجازه ورود به ماشین‌آلاتی باسابقه تولید داخلی صادر نمی‌شـود. از طرف دیگـر، معدنداران هم بـه چند دلیل، که مهم‌تریـن دلایل آن؛ کیفیت نامناسـب و بدقولی‌هایی اسـت کـه در تحویل ماشین انجام می‌شـود، تمایلی نشان نمی‌دهند که از خودروسـازان داخلی خرید کنند. توجه به این نکته هم ضروری اسـت که از اسـاس برخی ماشـین‌آلات سـنگین در داخل کشـور امکان تولیـد ندارنـد، در ضمن هیچ برنـدی هم با این ماشین‌سازها قرارداد نمی‌بندد. به‌نظر می‌رسد که این یکـی از آن تصمیمات عجیب‌وغریب وزرات صمت و از بزرگ‌ترین اشتباهاتی است که دولت سـال‌ها پیش مرتکب شـده و باید به‌سرعت در راه تصحیح آن، گام برداشت. درحال‌حاضر به‌نظر می‌رسـد دولت در ارتباط با ماشین‌آلات معدنی دچار سـردرگمی وسـیعی شـده اسـت. کشور بعد از سـال ۹۷ با تحریم‌های جدی و سـختی دست‌وپنجه نرم می‌کند، اما متاسفانه هنوز دولت به سـردرگمی دچار و راهکار اساسی برای مقابله بـا بحران‌ها را پیدا نکرده اسـت. در حال حاضر نه‌تنهـا وزیر و مسـئولان وزارت صنعت، معدن و تجـارت که دولت هم، بیشـتر وقت خود را به موضوع تامین نیازهای اساسـی مردم اختصاص داده و ایـن موضوع در اولویت قرار گرفته اسـت و البتـه باید هم این‌طور باشـد، چون سـرانجام توجـه به نیازهای واحدهای تولیدی که نیازهای اصلـی مردم را تولیـد می‌کنند، مثل حوزه دارو، بهداشت، مواد غذایی و مانند آن و تامین معاش؛ از مهم‌تریـن اولویت‌های هر حکومتی اسـت. در نتیجه، وزیر صنعت، معدن و تجارت به‌ناچار باید بیشـترین بخش از وقت خود را به حوزه تجارت معطـوف کند یا در حوزه تولیـد هم به برآوردن نیازهای اساسـی مردم توجه کند، پس هر فردی که در این مقام قرار بگیرد یا هر دولتی که سرکار باشـد، اوضاع به همین منوال خواهد بود، اما در کنار آن، نباید از صنایع مادر و پراهمیت در کشور هم غافل ماند و نیازهای آنها را به‌دست فراموشی سپرد، چرا که این صنعت است که هم به‌صورت مسـتقیم و هم غیرمسـتقیم در حل چالش‌های امـروز و فـردای کشـور نقش موثـری برعهده دارد.

احتمال افزایش ۴۰ تا ۵۰ درصدی حقوق دولتی

به‌گفته عضو کمیسیون معادن اتاق بازرگانی،مقررشده است برای تعیین و بازنگـری حقـوق دولتی معادن، نمایندگانـی از وزارت اقتصاد و دارایی و سـازمان برنامه و بودجه به ترکیب اعضای شورای‌عالی معادن اضافه شوند. به‌گزارش ماین‌نیوز، مهرداد اکبریان افزود: مطابق با بند م تبصره ۷ بودجه ۱۴۰۲ ارزش خریـد مـواد معدنی برای واحدهای فـرآوری در صورت ارائه صورت‌حسـاب الکترونیکی تایید شده و مطابق ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم و آیین‌نامه اجرایی آن به‌عنوان هزینه قابل‌قبول مالیاتی موردقبول واقع می‌شـود. وی ادامه داد: بخش خصوصـی با دولت توافق کرده بود که فاکتورهای مثبت را که در دفاتر مالی معادن و شـرکت‌های فرآوری تهیه می‌شـوند، به سـازمان امور مالیاتی بدهد و این سازمان نیز این فاکتورها را پذیرفته بود و براساس آنها مالیات‌ستانی می‌کرد. به‌گفته وی، فاکتورها نه به‌لحاظ قیمت‌گذاری بلکه به‌لحاظ ارزشـی یعنی تناژ باید محاسبه شوند و تناژ و نرخ را باید بنا به فاکتور درآوردند، اما اگر قرار باشـد دوباره تناژها را احصا کنند، موضوع جدید پیشروی دولت و فعالان این حوزه مطرح می‌شود که چالش‌برانگیز اسـت. اکبریان بااشـاره به عضویت ۲ نماینده جدید برای تعیین نرخ حقوق دولتی معادن، گفت: مقرر شـده است که نماینده وزارت اقتصاد و دارایی و سازمان برنامه و بودجه در تعیین و بازنگری حقوق دولتی معادن به ترکیب اعضای شورای‌عالی معادن اضافه شوند. در این شرایط وزن طلبکاری دولت که امروز هم کم نیست، اضافه می‌شود؛ به‌نظر می‌رسد ورود این اعضا در واقع با این هدف انجام شـده اسـت که دولت می‌خواهد سمت خود را سنگین کند تا کمتر شنونده باشد.

گزارش صمت از وضعیت بحرانی تامین انرژی در کشور

سبد پر از خالی انرژی

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

از زمان آغاز درگیری نظامی میان روسیه و اوکراین، بارها اخبار مربوط به بحران تامین انرژی قاره سـبز را در همین صفحه مرور کرده‌ایم و می‌دانیم که امروزه بسـیاری از این کشـورها، از جمله آلمان، برای جبران نیاز خود به استفاده از زغال‌سنگ روی آورده‌اند تا جایی که حتی در خبرها آمده؛ این کشور خود دست‌به‌کار استخراج این ماده معدنی شده است.

اما در کشـور ما که از ذخایر و معادن زغال‌سـنگ هم برخوردار اسـت، تاکنون از آن برای جبران کمبود گاز اسـتفاده نشده است و حتی در مواقع بحرانی، مثل شرایطی که امروز با آن دست‌به‌گریبان هستیم، هیچ تلاشی برای جایگزینی زغال‌سنگ به‌جای گاز انجام نمی‌گیرد.

از سـوی دیگر و فارغ از بحران‌های مقطعی، چندین سـال است که یا صنایع با کمبود گاز در زمسـتان زمینگیـر می‌شـوند یا بـا مازوت‌سـوزی، آلودگی هوا را به شـهرها و شهروندان هدیه می‌دهند.

پرسشـی که در گزارش امروز صمت به‌دنبال یافتن پاسـخ آن هسـتیم، این است که چرا جای زغال‌سـنگ در سـبد انرژی ما خالی اسـت و اگر سوبسـید حامل‌های انرژی حذف شـود، امیدوار می‌رود مصرف سـوخت به‌ویژه گاز سروسـامانی بگیرد و مدیریت شود یا خیر؟

آنچه در ادامه می‌خوانید، پاسـخ سعید صمدی، دبیر اجرایی انجمن زغال‌سنگ ایران و عباس محمدی، کنشگر محیط‌زیست، به پرسش‌های ما است.

عکس: صمت

موتورخانه‌های قدیمی، بخاری‌ها و رادیاتورهایی که در بخش خانگی مورداستفاده قرار می‌گیرند، چندین برابر دستگاه‌های امروزی، گاز یا گازوئیل مصرف می‌کنند، اما دولت این موضوع را نادیده می‌گیرد و اقدامی برای جلوگیری از این اتلاف انرژی انجام نمی‌دهد

سبد رنگارنگ انرژی

سـعید صمدی ـ دبیر اجرایی انجمن زغال‌سنگ ایران: کشور ما باوجود برخورداری از معادن زغال‌سنگ، در بحران کمبود سـوخت و قطعـی گاز نمی‌تواند مانند کشورهای اروپایی از این سوخت استفاده کند.

انـرژی در عصر جدید به‌اندازه غـذا اهمیت دارد. برای درک بهتـر این اهمیت، می‌توان تصور کرد که شـهری مانند تهران یک روز تمام بدون منبع انرژی بماند؛ تبعات و مشکلات این معضل قابل‌تصور نیست. بنابراین باتوجه به اهمیت موضوع انرژی، همه کشورها سعی می‌کنند که سبدی از حامل‌های انرژی را برای خود ساماندهی کنند. به‌عبارت‌دیگـر، خـود را منحصر و محـدود به یک منبع انـرژی نکننـد و همه فعالیت‌های خـود را با اتکا به یک سوخت پیش نبرند. برای مثال بخشی را به گاز اختصاص می‌دهند، بخشـی دیگر را به زغال‌سنگ، انرژی‌های پاک و زیسـتی و... . در حال حاضـر و باوجود تفاهمنامه‌های کاهش کربن، نزدیک ۵۰ درصد از انرژی جهان از طریق زغال‌سـنگ تامین می‌شـود و به‌دلیل اینکه سوختی به نسـبت ارزان اسـت و نرخ پایینـی دارد، همین‌طور ۶۰ درصـد برق دنیا از طریق این سـوخت تامین می‌شـود؛ اما در کشـور ما، به‌ویژه بعـد از انقلاب، تمام برنامه‌ریزی انـرژی روی گاز انجـام گرفته و تنوعی در سـبد تامین انرژی نداریم و به این دلیل اسـت که اگر زمانی مشکلی برای گاز پیش بیاید، آن‌وقت کشور دچار مشکل اساسی خواهد شد. آثار و عوارض این انحصار در حال حاضر خود را نشـان می‌دهد و بر همه روشـن شـده که این روشی ناکارآمد است.

▣ مشکل عمده گاز

مشـکل عمده گاز این اسـت که قابلیت ذخیره شدن نـدارد و حتی برای یک روز هم نمی‌توان آن را نگهداری کـرد، در حالی کـه می‌توان زغال‌سـنگ را ذخیره کرد و برای طولانی‌مدت نگه داشـت. مشـکل دیگر این است که نرخ جهانی زغال کمابیش یک‌سـوم نرخ گاز اسـت. به‌همین دلیل، بسـیاری از کشـورها به‌دنبال استفاده از زغال می‌رونـد. برای مثال، چین حدود ۸۰ درصد انرژی خود را از زغال تامین می‌کند، اما در کشور ما چون یارانه بی‌حسـاب‌وکتابی به سـوخت‌هایی مانند گاز و مشتقات نفتی می‌دهند، کسـی به‌دنبال زغال‌سـنگ نیسـت و با این نرخ گاز یارانه‌ای، اسـتفاده از زغال‌سـنگ در کشور ما مقرون‌به‌صرفه نیسـت. می‌توان گفت ما تنها کشوری در دنیا هسـتیم کـه نیـروگاه زغال‌سـوز نداریم و کل نیروگاه‌های ما گازی و به‌این‌ترتیب اسـت که در زمستان دچار مشکل می‌شویم و مازوت را جایگزین می‌کنیم که آلایندگی، به‌ویژه میزان بالای گوگرد آن، به‌مراتب بیش از زغال‌سنگ است. این مشکل از نبود برنامه‌ریزی ناشی شـده و اگر امروز هم دسـت‌به‌کار شـوند و برای جبران مافـات برنامه‌ریـزی کنند، باید فرآینـد زمانی بین ۲ تا ۳ سـال را در نظـر گرفت تا این تغییر به نتیجه برسـد، زیرا نمی‌توان امروز اراده کرد و فردا از معدن زغال‌سـنگ بهره‌برداری کـرد. باید برای اسـتخراج از معادن بزرگ، برنامه‌ریـزی شـود و فرآیندهای مرتبط بـا بهره‌برداری زمانبر است.

▣ جایگاه امروزی زغال در دنیا

۹۰ درصـد فولاد دنیا با زغال تولید می‌شـود، اما تمام فولادسـازان، بعد از انقلاب در کشـور ما از گاز استفاده می‌کنند. همین‌طور کارخانجات تولید سـیمان و صنایع دیگر که این‌یکی از نقاط ضعف بزرگ کشـور ما اسـت. بهتر این بود که کشـور منابع گازی خود را صادر می‌کرد تـا از اختلاف نرخ آن با زغال انتفاع بیشـتری به‌دسـت می‌آوردیـم. قیمت جهانـی یک مترمکعـب گاز چیزی نزدیـک به یک دلار اسـت که اگر بـا قیمت نیمایی هم محاسـبه کنیم، چیزی حدود ۳۵ هزار تومان اسـت، در حالـی که نرخ یک مترمکعـب گاز خانگی ۱۲۰ تا ۱۸۰ تومان اسـت. این هزینه برای فولادسازان و کارخانجات سـیمان چیزی حدود ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ تومان محاسـبه می‌شـود و بـه پتروشـیمی‌ها ۳۰۰۰ تومـان می‌دهند. به‌این‌ترتیـب، حتـی بـرای صنایع هم یارانـه بالای ۹۵ درصدی وجود دارد و تا زمانی که این یارانه هست، هیچ صنعتی دنبال استفاده از زغال نخواهد رفت، اما هرچقدر کـه نرخ انرژی در کشـور ما واقعی بشـود ، انگیزه برای استفاده از سایر انرژی‌ها هم ایجاد خواهد شد.

▣ زغال‌سوزی در صنعت

بـرای اسـتفاده از گاز، نیـاز به لوله‌کشـی و امکاناتی خاص اسـت، امـا زغال منبـع انرژی قابل‌حمل اسـت، بنابراین خیلی از صنایع می‌توانند به اسـتفاده از سوخت زغال‌سنگ روی بیاورند.

برای مثال در کشـور چیزی حـدود ۲۰ هزار مگاوات کسری برق وجود دارد و منطق حکم می‌کند، بدون آنکه به نیروگاه‌های برقی موجود دسـت بزننـد، نیروگاه‌های جدید را برمبنای سـوخت زغال‌سـنگ احداث کنند، اما باید این نیروگاه‌ها به‌جای آنکه نزدیک شهرها مکان‌یابی شـوند، جایـی دور از مراکـز جمعیتـی و در حاشـیه خلیج‌فارس ساخته شـوند تا هم به آب دسترسی داشته باشند و هم منجر به آلودگی شهرها نشوند.

▣ سوخت پاک و کثیف

فرآینـد تولید انرژی با سـوخت‌های فسـیلی بسـیار سـاده اسـت. ۲ اتم اکسـیژن و یک کربن بـا هم پیوند برقرار می‌کنند و دی‌اکسـید کربـن تولید می‌کنند و در هر شـکلی از تولید انرژی، چه چوب باشـد، چه زغال یا نفت به‌هرحال دی‌اکسیدکربن را تولید می‌کنند و موجب گرمایش زمین می‌شوند، بنابراین بین زغال و گاز تفاوت معنی‌داری وجود ندارد، زیرا هر دو می‌سوزند و تبدیل به دی‌اکسیدکربن می‌شوند.

جالب اینجا اسـت که مصرف زغال‌سـنگ در کشـور مـا بسـیار پایین اسـت، اما در زمینـه تولید گازهای گلخانه‌ای و دی‌اکسـیدکربن رتبه بسـیار بـدی داریـم، چـون گاز ارزان اسـت، مردم بی‌حسـاب‌وکتاب مصرف می‌کننـد و روزانه حدود ۸۰۰ میلیون مترمکعب گاز در کشـور ما مصرف می‌شـود و ارزان بودن آن باعث می‌شود کسـی به فکر صرفه‌جویی نباشد. البته آنچه در تهران به‌عنوان آلودگی مطرح اسـت، با مسئله گرمایش زمین متفاوت است. آلودگی موجود، ناشی از ذرات معلق و گازهایی اسـت که از سـوخت‌هایی مانند مازوت تولید می‌شود.

اما گرمایش زمیـن مربوط به تولید دی‌اکسـیدکربن اسـت که در همه سـوخت‌های فسـیلی مشترک است. سـوخت پاک و کثیف هردو جزو سـوخت‌های فسـیلی هسـتند، اما در مقایسه با هم، میزان آلایندگی گاز کمتر از زغال است.

▣ صرفه‌جویی در انرژی

دولـت باید یارانه سـوخت‌های فسـیلی را کم کند تا انگیزه‌ای برای صرفه‌جویی در مصرف سوخت‌های فسیلی ایجاد شـود. به‌عنوان‌مثال نـرخ پروتئین، برای مثال یک کیلو گوشـت، در ایران با قیمت جهانی کمابیش یکسان اسـت، بنابراین کسـی در مصـرف پروتئیـن زیاده‌روی نمی‌کند و این مـاده خوراکی را دور نمی‌ریزد، اما درباره نان این‌طور نیست.

وقتی در تابستان مشکل برق وجود دارد و در زمستان مشـکل گاز، چه تولیدی و چه صنعتی داریم؟ دولت باید سیاستی داشته باشد که دیگر این بحران تکرار نشود. اگر از همین امروز هم کار را شـروع کنیم، در فرآیندی ۲ یا ۳ساله می‌توانیم سروسامانی به این وضعیت بدهیم و این بحران عبور کنیم.

مصرف زغال‌سنگ در کشور ما بسیار پایین است، اما در زمینه تولید گازهای گلخانه‌ای و دی‌اکسیدکربن رتبه بسیار بدی داریم، چون گاز ارزان است، مردم بی‌حساب‌وکتاب آن را مصرف می‌کنند

چشم‌پوشی از مصرف بی‌رویه

عباس محمدی ـ کنشـگر محیط‌زیست: مصرف گاز خانگی به‌شـکلی بی‌حسـاب‌وکتاب درآمـده، زیرا موتورخانه‌هـای قدیمی، بخاری‌ها و رادیاتورهایی که در بخش خانگی مورداستفاده قرار می‌گیرند، چندین برابر دسـتگاه‌های امروزی گاز یا گازوئیـل مصرف می‌کنند، اما دولت ایـن موضوع را نادیده می‌گیرد و اقدامی برای جلوگیری از این اتلاف انرژی انجام نمی‌دهد، زیرا تعداد قابل‌توجهـی از مصرف‌کننـدگان بخـش خانگی، توان اقتصادی جایگزینی تجهیزات جدید را ندارند.

بنابرایـن دولـت از ایـن میـزان بی‌رویـه مصـرف چشم‌پوشـی می‌کند و آسیب‌های متعدد آن، از آلودگی هوا گرفته تا کمبودها را نادیده می‌گیرد. از طرف دیگر، برای جبران کمبود مصـرف بی‌رویه بخش خانگی، گاز موردنیاز صنایع و نیروگاه‌ها را قطع و مازوت را جایگزین می‌کنند و به‌این‌ترتیب روزها را پشت‌سر می‌گذاریم و با آلودگی شدید دست‌وپنجه نرم می‌کنیم تا اینکه موردی مانند شـرایط حال حاضـر پیش بیایـد و دچار بحران جدی در تامین گاز خانگی شویم.

▣ افسانه ارزانی

وقتی موضوع مصرف گاز، بنزین یا دیگر سـوخت‌های فسیلی مطرح می‌شـود، به‌طورمرتب درباره اینکه انواع سـوخت در کشور ما ارزان است و دولت به آن سوبسید می‌پـردازد و... صحبت می‌شـود، امـا در واقع این‌طور نیسـت و به‌شخصه چند بار این اعداد و ارقام را مقایسه کرده‌ام تا روشـن شـود که در کشـورهای پیشرفته با درآمـد متوسـط می‌توان چند لیتر بنزیـن تهیه کرد و در ایـران چقدر؟ برای مثال یـک گالن ۴ لیتری بنزین در امریکا در حال حاضر چیزی حدود ۳ دلار اسـت. اگر این مبلغ را باتوجه به دسـتمزد طبقه متوسط بسنجیم، شـاید حدود ۱۰۰۰ لیتر بنزین شود، در کشور ما هم با درآمد متوسـط حقوق‌بگیران، می‌توان کمابیش همین میـزان بنزین یا حتی کمتـر از آن، تهیه کرد، پس این ادعا که سوخت در ایران ارزان است، با واقعیت همخوان نیسـت. درسـت اسـت که برای مثال نـرخ بنزین در کشـور ما ۳ هزار تومان اسـت و در مقایسـه با قیمت جهانی ارزان به‌شـمار می‌رود، اما دستمزد یک کارگر یا مهندس هم به همین نسـبت پایین است. بنابراین با در نظر گرفتن متوسـط درآمد حقوق‌بگیران، ارزانی در کار نیست. زمانی در گذشته، نرخ حامل‌های انرژی در کشور ارزان بود، اما در حال حاضر نرخ آنها تا ۵۰ برابر افزایش پیدا کرده، در حالی که دستمزدها به این اندازه افزایش نیافته اسـت. از این‌رو هم‌اکنـون اگر افزایش قیمتی در نرخ گاز یا دیگر حامل‌های انرژی اتفاق بیفتد، جز اینکه بـر تـورم اضافه شـود، نتیجه دیگـری نخواهـد داشـت. راه کنتـرل مصرف، گـران کردن نیست و اگر گرانی اتفاق بیفتد، بـرای افزایـش درآمـد دولت اسـت، نه کاهش میزان مصرف. بـرای مدیریت مصرف حامل‌های انرژی راه‌هـای متعددی وجود دارد که یکی از آنها می‌تواند افزایش نرخ باشـد، اما در شـرایطی که قدرت اقتصادی مردم هم در نظر گرفته شود.

سخن پایانی

کارشناسـان حوزه معدن معتقدند برای جلوگیری از بحران‌های گاه‌وبیگاه انرژی، اسـتفاده از سـوخت‌های جایگزین، مثل زغال‌سـنگ حرارتی، باید در دسـتور کار قرار داشته باشـد، زیرا در آینده نمی‌توان سبد انرژی کشور را به‌تمامی با گاز طبیعی پر کرد. بنابراین باید مثل سایر کشورها ترکیبی از انواع حامل‌های انرژی را در اختیار داشـته باشیم و در این مسـیر انرژی‌های تجدیدپذیر، هسته‌ای، زغالی، فسیلی و همین‌طور گاز طبیعی همه باید در دستور کار قرار داشته باشد.

گسترش تجارت
دوشنبه
۲۶ دی ۱۴۰۱
۲۳ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
۱۶ ژانویه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۴۶
پیاپی ۳۵۶۴
www.Tejaratdaily.com

صنعت دریانوردی غرق در مشکلات تحریم

ظرفیت‌ها و چالش‌های صنعتی جهان شمول

بحران جدی در سایه بی‌تدبیری

گزارش خبری

استاندارد خدمات پس از فروش لوازم خانگی از ۱۴۰۲ اجرایی می‌شود

راهکاری مفید، اما دیر هنگام

مصوبات یکصد و شانزدهمین نشست شورای‌عالی استاندارد که با حضور سید ابراهیم رئیسی و سایر اعضای این شورا برگزار شد، از سوی رئیس‌جمهوری اسلامی ایران برای اجرا به دستگاه‌های عضو شورای‌عالی استاندارد و این سازمان ابلاغ شد. براساس این مصوبه، استاندارد ملی برای کاهش آلاینده‌های منابع متحرک و خدمات پس از فروش لوازم خانگی اجباری شد. همچنین به‌منظور نظارت دقیق و اجرای کامل کنترل کیفیت کالاها و خدمات شفافیت عملکرد سازمان با نهادهای همکار و کارشناسان سازمان ملی استاندارد ایران و همچنین حفظ حقوق دولت در تحقق کامل درآمدهای خود، سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به ایجاد درگاه امن پرداخت اینترنتی از طریق شبکه بانکی کشور جهت دریافت و پرداخت هزینه‌های خرید نمونه کالا، بازرسی، آزمون، حمل‌ونقل و یا سایر هزینه‌های مربوط به فرآیندهای مذکور اقدام نماید. صمت در این گزارش به بررسی ابعاد گوناگون استاندارد ملی برای کاهش آلاینده‌های منابع متحرک و خدمات پس از فروش لوازم خانگی پرداخت.

عکس: صمت

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

شبکه تامین قطعات باید راه‌اندازی شود

در این زمینه پرویز درویش، معاون تدوین و ترویج استاندارد سازمان ملی استاندارد ایران اظهارکرد: نخستین بار استاندارد خدمات پس از فروش لوازم خانگی در سال ۹۲ تدوین شد، هرچند اجباری نبود. آن زمان تعداد محدودی تولیدکنندگان مطرح در حوزه پکیج حرارتی، پروانه استاندارد تشویقی و داوطلبانه دریافت کردند که با عنوان خدمات پس از فروش لوازم انرژی‌بر برقی و گازسوز نامیده می‌شد.

وی خاطرنشان‌کرد: شرایط خاص اقتصادی امروز، افزایش نرخ لوازم خانگی و به‌ویژه هزینه‌هایی که خانوارها در این زمینه متقبل می‌شوند، سبب شد تا سازمان ملی استاندارد ایران خود را مکلف به ورود استاندارد خدمات پس از فروش و اجباری کردن آن بداند و واحدها نیز مکلف شود که این استاندارد را رعایت کنند.

به گزارش ایرنا، درویش تاکید کرد: این موضوع مستلزم ورود شورای‌عالی استاندارد به ریاست رئیس‌جمهوری و سایر مسئولان بود که در نهایت به اتفاق آرا به تصویب رسید.

وی ادامه‌داد: همچنین مستلزم آن بود که یک بازنگری اساسی در استاندارد خدمات پس از فروش داشته باشیم که این مهم از سه ماه پیش آغاز شد و انتظار می‌رود از ابتدای سال آینده اجرایی شود.

معاون تدوین و ترویج استاندارد سازمان ملی استاندارد ایران در تشریح برخی ابعاد این استاندارد، توضیح‌داد: بر این اساس، همه تولیدکنندگان لوازم خانگی بدون استثنا باید سامانه مدیریت ارتباط با مشتری (CRM) را ایجاد و راه‌اندازی کنند.

وی افزود: همچنین شبکه تامین قطعات باید راه‌اندازی شود تا قطعات استاندارد در این شبکه قرار بگیرد.

درویش همچنین با اشاره به مطرح بودن موضوع زمان در دریافت خدمات، گفت: در این زمینه رسیدگی به درخواست‌های مشتریان از لحظه‌ای که مصرف‌کننده نیازمند خدمات است مورد تاکید قرار دارد و حتی در موارد خاص پیش‌بینی شده که در صورت نیاز به زمان بیشتر برای تعمیر، لوازم خانگی به صورت امانی در اختیار مصرف‌کنندگان قرار بگیرد تا رضایت مشتریان حاصل شود.

وی یادآور شد: بررسی‌های ما نشان می‌دهد عمده شکایت‌ها از تولیدات داخلی مربوط به خدمات پس از فروش آنها است و در بعضی موارد به دلیل خدمات بدی که ارائه شده، استاندارد آن کالاها خدشه‌دار می‌شود. این مقام مسئول سازمان ملی استاندارد اضافه‌کرد: گارانتی (تعویض قطعات و ارائه خدمات رایگان) و وارانتی (به معنای ضمانت و سرویس دهی)، از دیگر مسائلی بوده که در این استاندارد مورد تاکید قرار گرفته است و البته بسته به نوع لوازم خانگی مدت زمان آنها متفاوت خواهد بود.

وی خاطرنشان‌کرد: جلسات مربوط به تدوین این استاندارد به صورت دو جلسه در هفته با حضور مسئولان و اعضای انجمن لوازم‌خانگی ادامه دارد و این استانداردها اکنون از ۸۰ صفحه نیز عبور کرده است. درویش بیان‌داشت: برای اجرایی شدن این استانداردها، باید دو نوبت در روزنامه‌ها آگهی شود تا واحدها بتوانند خود را با شرایط جدید تطبیق داده و زمینه لازم را فراهم کنند و پیش‌بینی می‌شود از ابتدای سال آینده شاهد اجرایی شدن آن باشیم.

کالای بدون استاندارد وارد بازار نمی‌شود

اکبر پازوکی، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی تهران با تاکید براینکه کالای داخلی بدون استاندارد وارد بازار نمی‌شود به صمت گفت: تمام تولیدات لوازم‌خانگی باید استاندارد داشته باشند، زیرا با نبود استاندارد خط تولید اجازه خروج محصولات از کارخانه را نمی‌دهد. روش‌های گوناگونی برای نظارت بر تأیید استاندارد کالاهای لوازم‌خانگی اجرا و این موضوع کاملاً رصد می‌شود. همچنین دو نوع نظارت بر روند تولید کالا صورت می‌گیرد؛ نظارت بر تولید و نظارت بر عرضه. وی با انتقاد از سخنان برخی مسئولان درباره پایین بودن استاندارد لوازم‌خانگی تولید داخل، افزود: اگر کیفیت تولیدات داخلی پایین است، چرا اجازه تولید به آنها داده می‌شود؟ این در حالی است که استانداردهای تولیدات ایرانی متناسب با تکنولوژی روز تغییر می‌کند و باید کالاهای استاندارد ما به‌روز شوند. اگر کالاهای تولیدی بی‌کیفیت باشد، خریدار و فروشنده آن کالاها را پس می‌زنند و این به معنی ورشکستگی تولیدکننده است. همچنین، کارخانه‌ها ماشین‌آلات و استانداردهای خود را به روز می‌کنند تا بازار خود را از دست ندهند.

کالای قاچاق، حساب‌وکتابی ندارد

پازوکی با اشاره به ورود لوازم‌خانگی قاچاق به کشور اظهار کرد: کالای قاچاق، هیچ حساب‌وکتابی ندارد و ممکن است کالای درجه ۲ یا ۳ در بسته‌بندی کالای درجه یک از طریق قاچاق وارد کشور شود و به فروش برسد. برخی موارد هم شاهد فروش لوازم‌خانگی قاچاق در فضای مجازی هستیم. برای حل این مشکل، عرضه‌کنندگان لوازم‌خانگی در فضای مجازی باید مکلف به اخذ مجوز از اتحادیه شوند تا بر نحوه عرضه آنها نظارت شود.

اعتماد به کیفیت تولیدات داخلی

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی تهران با بیان اینکه مردم از کیفیت تولیدات داخلی اطلاع کافی ندارند، افزود: امروزه با شناسنامه‌دار شدن کالاها، تمام شرکت‌ها موظف به تولید و عرضه کالایی هستند که حداقل استاندارد ملی ایران را داشته باشند. این در حالی است که متاسفانه مردم نسبت به کیفیت تولیدات داخل اطلاع کافی ندارند و در نتیجه به آنها اعتماد نمی‌کنند. اگر این اعتماد به‌صورت زنجیروار ایجاد شود، موفقیت حاصل خواهد شد و نیاز به تبلیغ ندارد. وی با اشاره به هزینه‌های سنگین تولید محصولات و تأثیر کالای بی‌کیفیت بر تولیدکننده، اظهار کرد: در حال‌حاضر با هزینه‌های سنگین تولید، اگر تولیدکننده کالایی را خارج از شبکه استاندارد تولید کند، به خود ضرر رسانده است. رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی تهران با اشاره به اینکه کالای غیراستاندارد در ابتدا به کارخانه بازگشت داده می‌شود و سپس خدمات پس از فروش به‌صورت مضاعف توسط شرکت تولیدکننده انجام می‌شود، گفت: تاثیر مخرب بعدی، نگاه‌های منفی به تولیدات این شرکت است. نارضایتی مردم موجب می‌شود دیگر فروشندگان به سراغ کالاهای این کارخانه نروند و در نتیجه ورشکستگی برای این واحد رخ می‌دهد.

در کشورهای همسایه بازار خوبی داریم

پازوکی صادرات را یکی از اهداف اصلی تولیدکنندگان دانست و گفت: تولیدکنندگان ایرانی امروزه به‌دنبال صادرات محصولات خود هستند. یکی از شروط اصلی صادرات محصولات تولیدی، رعایت استانداردهای کشور هدف است. از سوی دیگر، بازار داخل نیز برای تولیدکننده بسیار مهم است و می‌داند کالای بی‌کیفیت، مشتری ندارد. تولید کالای بی‌کیفیت به‌نوعی خودزنی به‌شمار می‌رود و پرداخت هزینه اضافی تولید برای کالای بی‌کیفیتی که خریدار ندارد، بی‌منطق است. وی درباره بازار لوازم‌خانگی ایران در کشورهای همسایه بیان کرد: در کشورهای همسایه بازار خوبی داریم، اما نرخ کالاهای تولیدی در کشور باید قابل‌رقابت باشد. کشورهای همسایه خواهان کالاهای ایرانی هستند، اما در گام نخست باید نرخ کالاها قابل‌رقابت شوند، چراکه با وفور لوازم‌خانگی در بازار کشورهای همسایه، متقاضیان ترجیح می‌دهند کالاهای اروپایی را انتخاب کنند. پازوکی با توجه به نقش نظارت بر بازار لوازم‌خانگی اظهار کرد: این مواد اولیه هم باید خدمات پس از فروش داشته باشد.

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی تهران پیشنهادی را برای بهبود روند خدمات پس از فروش، مطرح و بیان کرد: در همین راستا به سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان پیشنهاد دادیم برنامه‌نویسی جامعی برای تولید و خدمات محصولات تولیدی تنظیم کند که به‌واسطه آن، دیگر شاهد اعمال سلیقه شخصی تولیدکنندگان در خدمات‌دهی به مشتری نباشیم.

پازوکی با بیان اینکه پس از سال ۹۶ تغییرات بسیار زیادی در خدمات پس از فروش ایجاد شده، افزود: بخش زیادی از تغییرات ایجادشده به‌دلیل هزینه بالای تولید است. حتی تولیدکننده مواد اولیه نیز باید خدمات پس از فروش داشته باشد. امروزه سازندگان ایرانی دریافته‌اند اگر خدمات پس از فروش مناسب عرضه نکنند، مشتری خود را از دست خواهند داد. در این راستا باید دانست که سودجویان نیز در همه اصناف هستند.

> استاندارد خدمات پس از فروش لوازم‌خانگی نخستین بار در سال ۹۲ تدوین شد

استاندارد خدمات پس از فروش لوازم خانگی

این در حالی است که چندی پیش احسان ساده، معاون ارزیابی کیفیت سازمان ملی استاندارد کشور اظهار کرد: سازمان ملی استاندارد، مرجع رسمی مستقل حاکمیتی است که زیر نظر ریاست جمهوری فعالیت می‌کند و وظیفه سیاست‌گذاری، نظارت بر حسن اجرا و هدایت نظام کیفیت و استاندارد را بر عهده دارد. معاون ارزیابی کیفیت سازمان ملی استاندارد کشور با بیان اینکه ارزیابی کیفیت کالاها و خدمات تولید داخل کشور، کالاهای واردات و صادراتی با ابزار فنی و قانونی بر عهده این سازمان است، ادامه داد: نظام استاندارد بر ارکان استانداردسازی، ارزیابی انطباق، اندازه شناسی و وظیفه‌سازی پایبند است.

وی استانداردسازی و ارزیابی انطباق در حوزه «کالا و خدمات» را از مهم‌ترین وظایف سازمان عنوان کرد و افزود: «خدمات» پیچیدگی‌های خود را دارد و معتقد هستیم در نظام اقتصادی «خدمات» از «کالا» مهم‌تر است. ساده با اشاره به اینکه خدمات در تولید ناخالص ملی بسیاری از کشورها نقش دارد، خاطر نشان کرد: کشورهایی داریم که رونق اقتصادی آن بر محور خدمات گردشگری است و تلاش می‌کنند خدمات در این حوزه را تقویت کنند. وی بخش خدمات را گسترده دانست و با بیان بر اینکه در این حوزه نارضایتی‌های بسیاری وجود دارد، اضافه کرد: خدمات آموزشی، مالی، بیمه‌ای، شهری، فرودگاهی، اینترنتی و سایر گونه‌های این بخش مستلزم رعایت کردن چارچوب‌هایی هستند که ما بر آن نظارت داریم. این مقام مسئول با تاکید بر اینکه در احقاق حقوق مردم مماشات نمی‌کنیم و در همین راستا شورای استاندارد در زیرمجموعه سازمان فعال شده است که فراقوه‌ای می‌باشد و می‌تواند برای صیانت از حقوق مردم استانداردها را اجباری کند، تصریح کرد: اگر استانداردی به لحاظ ایمنی، سلامت و حقوق کیفی مردم الزامی تشخیص داده شود، سازمان ملی استاندارد در اجرا، ضابط قضایی محسوب می‌شود و می‌تواند برای متخلف اعلام جرم کند که نمونه‌های اجرای آن را در خودرو، مواد غذایی و انواع کالاهای وارداتی می‌بینیم. معاون ارزیابی کیفیت سازمان ملی استاندارد کشور با اشاره به اینکه در تلاش هستیم استاندارد خدمات در برخی حوزه‌ها، از قبیل خدمات پس از فروش لوازم خانگی که با سلامت و ایمنی مردم سروکار دارد، اجباری کنیم، افزود: لوازم خانگی جزو کالاهای بادوام است و گران خریداری می‌شود و انرژی مصرف می‌کند و باید مشمول استاندارد اجباری شود.

اجباری شدن استاندارد خدمات پس از فروش

اواخر مهر امسال بود که مهدی اسلام‌پناه، رئیس سازمان ملی استاندارد از اجباری شدن استاندارد خدمات پس از فروش لوازم خانگی در امسال خبر داد. رئیس سازمان ملی استاندارد از ارتقای رتبه ایران در زمینه استاندارد از ۲۶ به ۲۲ خبر داد و گفت: در پنج حوزه خدماتی شامل آموزش‌وپرورش، توانبخشی، اماکن ورزشی، خدمات پستی و گردشگری استاندارد تدوین شده و استاندارد خدمات پس از فروش لوازم خانگی هم امسال اجباری می‌شود. اسلام‌پناه با بیان اینکه ایران ۳۹۸ کرسی بین‌المللی دارد، گفت: جزو کشورهای صاحب عنوان در بحث استاندارد هستیم. همچنین در جدیدترین رتبه‌بندی استاندارد، رتبه ایران از بین ۱۶۷ کشور عضو ایزو از ۲۶ به ۲۲ ارتقا پیدا کرده است. اسلام‌پناه با بیان اینکه در اجلاسیه بین‌المللی اخیر سازمان جهانی استاندارد (ایزو) هیات ایرانی با هیات‌هایی از ۲۸ کشور جهان ملاقات‌های رسمی داشت که منجر به قراردادهایی از جمله در زمینه تجاری‌سازی آزمایشگاه‌های مرجع و کشورهای هدف شد، اظهار کرد: در ماه‌های اخیر بدهی ۵/۴ ساله ایران به سازمان‌های بین‌المللی تابعه ایزو از جمله حق عضویت‌ها و سایر پرداختی‌هایی که پیش از این به بهانه تحریم پرداخت نمی‌شد، یکجا پرداخت شد.

سخن پایانی

در شرایط فعلی با دستور برخی مسئولان، مردم انتخابی جز خرید لوازم‌خانگی داخلی ندارند و باید با هر کیفیتی آن را بپذیرند. اینکه تولیدکنندگان داخلی چقدر به کیفیت محصولات خود اهمیت می‌دهند، مشخص نیست، اما برخی از فعالان بازار معتقدند با وجود اینکه رقابتی در میان نیست، اما تولیدکنندگان به کیفیت محصولات خود توجه دارند. هر چند که به عقیده برخی از فعالان این حوزه تولیدات لوازم خانگی طی سال‌های اخیر تغییرات متعددی از نظر فنی، ساخت و حتی ظاهر داشته‌اند و زمانی که تغییری در ماهیت کالا ایجاد و روند تولید در هر بخش دچار تحول و به‌روزرسانی می‌شود، استاندارد و معیارهای مربوط به آن نیز باید اصلاح شوند.

افزایش حقوق پاسخگوی تورم است؟

بر اساس لایحه بودجه ۱۴۰۲ مبلغ ۳۱۵ هزار میلیارد ریال بابت یارانه نقدی و معیشتی و مبلغ ۴۵ هزار میلیارد تومان مستمری خانوارهای تحت پوشش پیش‌بینی شده است. این در حالی است که دولت سیزدهم امسال با جراحی اقتصادی اقدام به حذف ارز ترجیحی کرد. در حقیقت طرح حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی کالاهای اساسی بالاخره پس از بارها تایید و تکذیب در اردیبهشت امسال اجرا شد و دولت اعلام کرد به‌صورت موقت و برای کمک به توان خرید خانوار یارانه ۳۰۰ و ۴۰۰ هزار تومانی به ازای هر نفر می‌پردازد و پس از فراهم‌سازی زیرساخت، طرح کالابرگ اجرایی می‌شود. به گزارش صمت، دولت سیزدهم با انجام جراحی اقتصادی معروف خود، عزم خود را جزم کرده بود که بعد از حدود ۴۰ سال کوپن را به سفره‌های مردم بازگرداند که حالا ظاهرا زمزمه‌های اجرا شدن طرح کالابرگ به گوش می‌رسد. از سوی دیگر اوایل سال ۱۴۰۱ ارز ترجیحی با پافشاری دولت حذف شد، این در حالی است که شرط مجلس برای اجرای طرح حذف ارز ترجیحی، برگشت قیمت‌ها به شهریور ۱۴۰۰ بود که هیچ‌وقت محقق نشد. حال در روزهای بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۲ موضوع یارانه‌های نقدی و معیشتی و نگاه دولت و مجلس به این بخش اقتصاد در کانون توجه قرار گرفته است.

منابع پیش‌بینی‌شده برای یارانه نقدی و مستمری‌بگیران

در لایحه بودجه ۱۴۰۲ علاوه بر تامین ۳۶۰ هزار میلیارد تومان برای پرداخت یارانه نقدی، دولت در جهت حمایت از سفره مردم، ۱۰۴ هزار میلیارد تومان هم برای یارانه نان در نظر گرفته است؛ از سوی دیگر با کاهش تعرفه گمرکی نهاده‌های دامی و کالاهای اساسی از ۴ درصد به یک درصد، گام دیگری برای حمایت از معیشت مردم برداشته شده است.

یارانه نقدی ثابت ماند

برای سال آینده در مجموع بیش از ۳۱۵ هزار میلیارد تومان برای یارانه نقدی ۳۰۰ و ۴۰۰ هزار تومانی پیش‌بینی‌شده است.

در تبصره ۱۴ لایحه بودجه ۱۴۰۲ دولت ۳۱۵ هزار میلیارد تومان برای پرداخت یارانه نقدی و معیشتی پیش‌بینی کرده است. همچنین ۵۶ هزار میلیارد تومان نیز برای یارانه نان و ۶۹ هزار میلیارد تومان نیز برای یارانه دارو در نظر گرفته شده است. همچنین سقف کل منابع و مصارف هدفمندی یارانه‌ها در سال آینده با رقم ۶۵۹ هزار میلیارد تومان بسته شده است.

بر اساس لایحه بودجه ۱۴۰۲ کل کشور، سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها موظف است با ابلاغ و تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به پرداخت مصارف به شرح زیر متناسب با تحقق دریافتی‌ها (منابع) اقدام کند.

- مبلغ ۶۹۰ هزار میلیارد ریال بابت یارانه دارو
- مبلغ ۳ میلیون و ۱۵۰ هزار میلیارد ریال بابت یارانه نقدی و معیشتی
- مبلغ ۴۵۰ هزار میلیارد ریال بابت یارانه نان
- مبلغ ۴۵۰ هزار میلیارد ریال مستمری خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور
- مبلغ یک میلیون و ۲۶۳ هزار و ۱۳۰ میلیارد ریال بابت هزینه تولید، انتقال، توزیع و فروش و بازپرداخت تعهدات
- مبلغ ۴۸۵ هزار و ۲۹۰ میلیارد ریال بابت عوارض و مالیات بر ارزش افزوده فراورده‌های نفتی و گاز طبیعی و تعهدات

قرار نیست پایه‌های مالیاتی افزایش یابد

جبار کوچکی‌نژاد، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات با بیان اینکه علت تاخیر در ارائه لایحه بودجه ۱۴۰۲ ضعف عملکرد دولت است، گفت: در برخی از موارد تبصره‌ها غیر واقعی بودند و از همین موضوع تبصره ۱۴ که بر اساس آن دولت به یک‌باره دست به توزیع یارانه ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومانی زده مشخص بود که این تبصره به زمین می‌خورد و بسیاری از پروژه‌های آموزشی و فرهنگی در این بخش تحقق پیدا نمی‌کند.

وی درباره نرخ تسعیر در لایحه بودجه ۱۴۰۲ اظهارکرد: به‌طور قطع نرخ تسعیر ۲۶ هزار تومانی منطقی نیست. معتقد هستیم که نرخ ETS باید به نرخ ارز آزاد نزدیک باشد و باید نرخ تسعیر باید نزدیک به نرخ دلار ETS باشد اگر درصدی هم کمتر از نرخ ETS باشد قابل پذیرش است اما نمی‌توان نرخ تسعیر ۲۶ هزار تومان در نظر گرفت اما نرخ دلار در بازار ۴۰ تومان باشد و این فاصله به‌طور قطع مشکلاتی را ایجاد خواهد کرد.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات همچنین با اشاره به مالیات نزدیک به ۷۰۰ هزار میلیارد تومان در بودجه سال آینده گفت: مالیات ۷۰۰ هزار میلیارد تومانی رشد قابل توجهی محسوب نمی‌شود و سقف مالیات در بودجه ۱۴۰۱ نزدیک حدود ۵۰۰ هزار میلیارد تومان بود و معتقدیم که این عدد می‌تواند به بیش از ۷۰۰ هزار میلیارد تومان هم برسد.

کوچکی‌نژاد تاکید کرد: موضوع مهم این است که قرار نیست پایه‌های مالیاتی افزایش یابد یا نرخ مالیات رشد داشته باشد بلکه این افزایش درآمدهای مالیاتی از محل شناسایی فرارهای مالیاتی و وصول مالیات‌های معوق است و اگر این درآمدها وصل شود میزان درآمدهای مالیاتی در بودجه ۱۴۰۲ می‌تواند تا بیش از ۷۰۰ هزار میلیارد تومان هم افزایش پیدا کند.

عدد بیش از ۵۰۰ هزار میلیارد تومانی مالیات بودجه ۱۴۰۱ تا به امروز بر اساس برنامه زمان‌بندی نزدیک به ۱۰۰ درصد محقق شده است وی با اشاره به افزایش ۲۰ درصدی حقوق و دستمزد در سال آینده گفت: مجلس ناچار است که با افزایش ۲۰ درصدی دستمزد و حقوق موافق باشد اما نرخ تورم ۲ الی ۳ برابر این میزان افزایش دستمزد و حقوق است. البته از آنجایی که منابع دولت پاسخگو نیست و درحال‌حاضر بالای ۷۰۰ هزار میلیارد تومان حقوق پرداخت می‌شود مشخص است که درآمد دولت نمی‌تواند پاسخگوی نرخ بالاتر از ۲۰ درصد افزایش حقوق باشد.

یادداشت

جایگاه ایران در ترانزیت خلیج‌فارس

محمدرضا مودودی
کارشناس توسعه تجارت

حمل‌ونقل دریایی و در مفهوم گسترده‌تر آن، تجارت دریایی و صنعت کشتیرانی، یکی از مهم‌ترین بسترهای تجارت در تمامی کشورها است؛ کشورهایی که به آب‌های آزاد راه دارند، بیشتر به این ظرفیت توجه می‌کنند و همواره در تلاش هستند تا بهترین نتایج را از فرصت حمل‌ونقل دریایی داشته باشند. ترانزیت دریایی از آن‌رو در فعالیت‌های تجاری موردتوجه است که حجم زیادی از کالا با هزینه‌ای مقرون به صرفه جابه‌جا می‌شود و شیوه‌های حمل بار در این بستر، متنوع است. به‌عنوان مثال، یکی از انواع حمل‌ونقل دریایی در تجارت جهانی، ترانس‌شیپمنت (Transshipment) است. در مفهوم کلی به انتقال کالا، تجهیزات یا نفرات از یک کشتی به کشتی دیگری، ترانس‌شیپمنت گفته می‌شود و بدیهی است که در این روند، وجود تجهیزات فنی از اهمیت زیادی برخوردار است. در حال حاضر بسیاری از کشورها در صنعت دریایی خود از این نوع روش تبادل کالا استفاده می‌کنند و از مزایای آن بهره‌مند هستند، اما ایران باوجود دارا بودن فرصت‌های مهم در تجارت دریایی و دسترسی به ۲ دریا در شمال و جنوب کشور، از مزیت این روش بی‌بهره است. به‌دلیل ضعف‌های جدی تجهیزاتی و لجستیکی ایران در بخش حمل‌ونقل دریایی، به‌طورتقریبی میزان ترانس‌شیپ ایران صفر است و هیچ فعالیتی در این زمینه انجام نمی‌شود. این در حالی است که کشورهای حوزه خلیج‌فارس مانند امارات از این موضوع نهایت بهره‌برداری را دارند و ترانس‌شیپ، بیش از ۹۰ درصد فعالیت‌های ترانزیتی در این کشور را تشکیل می‌دهد. امارات توانسته درآمدهای جدی از این فعالیت کسب و خود را به‌عنوان یکی از کشورهای فعال در عرصه ترانس‌شیپ در جهان معرفی کند. نه‌تنها در بحث مذکور، بلکه در ترانزیت دریایی، امارات و برخی دیگر از کشورهای حوزه خلیج‌فارس، از فرصت خلیج‌فارس و دریای عمان به شیوه‌ای صحیح و اصولی استفاده و بخش زیادی از فعالیت‌های تجاری و درآمدهای مهم خود را از این بستر تامین می‌کنند. ایجاد اسکله‌های صادرات مجدد، تجهیز بنادر و زیرساخت‌های گمرکی، تقویت ناوگان کشتیرانی از جمله اقدامات انجام‌شده از سوی این کشورها برای بهره‌گیری از فرصت‌های تجارت دریایی است. این اقدامات به‌درستی اجرایی شده و در حال حاضر شاهد هستیم که سیستم حمل‌ونقل دریایی کشور امارات‌متحده‌عربی، تا چه میزان پیشرفته شده است. ایران باوجود دارا بودن فرصت‌های مهم در تجارت دریایی و دسترسی به ۲ دریا و فرصت‌های متعدد و مناسب در زمینه ترانزیت دریایی، هیچ اقدام مثبتی نه‌تنها درباره بحث ترانس‌شیپ، بلکه درباره سایر فعالیت‌های مربوط به حمل‌ونقل دریایی و تجارت دریامحور انجام نداده است. به‌عنوان مثال، یک منطقه زمانی تبدیل به بندر می‌شود که تمام تاسیسات و نیازمندی‌های لازم اعم از تامین پسکرانه، ایجاد انبار، مسیرهای حمل‌و نقل و سایر موارد این‌چنینی فراهم شود.

ایران در بحث حمل‌ونقل دریایی بسیار از کشورهای دیگر عقب و دلیل اصلی آن عدم‌سرمایه‌گذاری مفید و موثر در این بحث است. بنادری که طی سال‌های اخیر ساخته شده، فاقد پسکرانه لازم بوده‌اند.

تقویت کشتیرانی تنها به‌معنای خرید کشتی و شناور نیست و باید زیرساخت‌های بندری نیز برای این مسئله مهیا شوند. به‌نظر می‌رسد دولت به‌طورکامل نسبت به بحث تجارت دریایی و تقویت ناوگان کشتیرانی بی‌توجه است و برنامه‌ای برای توسعه فعالیت‌های این بخش ندارد.

تمامی این کمبودها و مشکلات این‌چنینی، از نبود رویکرد صحیح و مناسب نسبت به حمل‌ونقل دریایی و به‌طورکلی اقتصاد دریامحور سرچشمه می‌گیرد. تا زمانی که نگاه نهادهای دولتی نسبت به سواحل، بنادر و راه‌های دریایی ایران اصلاح نشده و به خطوط ساحلی کشور به‌مثابه فرصت درآمدزایی و توسعه تجارت نگاه نشود، شرایط نه‌تنها بهبود نخواهد یافت، بلکه در ادامه چالش‌های مربوط به این زمینه نیز بیشتر خواهد شد.

آمادگی بندرجنوبی برای استقبال از مسافران دریایی

برای آماده‌سازی و ارتقای ایمنی شناورها برای استقبال از مسافران در جنوب کشور، ۳۹ فروند شناور در بنادر مرکز هرمزگان آماده شده و همچنین تا پیش از نوروز ۱۴۰۲، ۱۰ فروند شناور گردشگری جدید به ناوگان دریایی قشم اضافه می‌شود. به‌گزارش ایسنا، شهرهای جنوبی کشور در استان هرمزگان و جزایر خلیج‌فارس، در فصل زمستان که در بیشتر استان‌های کشور آب و هوای سرد و برفی وجود دارد، با دمای مناسب و آب و هوای مطلوب از مقاصد مناسب برای سفر محسوب می‌شوند. از طرفی، شیوع کرونا در ۲ سال گذشته، بسیاری از مردم را از سفر محروم کرده بود، اما با فروکش کردن کرونا، سفرها هم از سرگرفته شد.

بنادر شهید باهنر، شهید حقانی، هرمز، تیاب و سیریک از جمله بنادر چندمنظوره در شرق استان هرمزگان است و از ابتدای امسال تا پایان آذر امسال، بالغ بر ۲,۵میلیون مسافر و گردشگر در بنادر شرق هرمزگان تردد کردند که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۸ درصد افزایش به‌ثبت رسیده است. در این بازه زمانی، بندر شهیدحقانی به‌عنوان بزرگ‌ترین پایانه مسافری دریایی کشور با جابه‌جایی حدود ۱.۹ میلیون مسافر و گردشگر، رتبه نخست را در بین بنادر مسافری کشور به خود اختصاص داده است. البته در روزهای گذشته، رفت‌وآمد از بندر شهید حقانی بندرعباس به قشم و هرمز و برعکس از ۲ روز گذشته به‌علت نامساعد شرایط دریایی متوقف شده بود، اما امروز اعلام شد که بنادر مسافربری بندرعباس ـ قشم، بندرعباس ـ هرمز و بالعکس باز است.

به رشد ناچیز ظرفیت ناوگان دریایی دلخوش نباشیم

صنعت دریانوردی، غرق در مشکلات تحریم

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل) «آنکتاد» (در جدیدترین گزارش خود از وضعیت صنعت حمل‌ونقل دریایی جهان، از افزایش ۱۹۰ هزار تنی ظرفیت ناوگان کشتیرانی ایران در سال ۲۰۲۲ خبر داد. طبق اعلام این نهاد بین‌المللی، ایران توانسته جایگاه خود به‌عنوان بیست‌ودومین قدرت تجاری جهان در صنعت حمل‌ونقل دریایی را در این سال حفظ کند. برخی رسانه‌ها، از این رتبه‌بندی به‌عنوان یک دستاورد مهم در صنعت دریایی ایران یاد کرده‌اند و معتقدند باوجود تحریم‌های شدید علیه ایران، توانسته‌ایم شرایط مطلوبی را در این بخش داشته باشیم. این در حالی است که ایران از نظر موقعیت جغرافیایی، از شمال و جنوب به دریاهای استراتژیک منطقه راه داشته و دسترسی ایران به آب‌های آزاد از طریق دریای عمان، یک فرصت مهم برای توسعه تجارت محسوب می‌شود. اعمال تحریم‌های حداکثری علیه ایران، یکی از مهم‌ترین موانع توسعه صنعت دریایی ایران است، اما علاوه بر آن، رویکردهای مدیریتی و سیاست‌های تجاری داخلی که برای امور ترانزیتی کشور اعمال می‌شود نیز، در این زمینه موثر است.

باوجود تمام مشکلات ترانزیت و صنایع حمل‌ونقل ایران، راضی بودن به حداقل‌ترین‌ها نه‌تنها کشور را از پیشرفت بازداشته، بلکه فرصت مهمی را برای عرض‌اندام کشورهای همسایه در مسیرهای تجاری بین‌المللی ایجاد می‌کند. صمت در این گزارش، ضمن بررسی وضعیت فعلی ترانزیت دریایی ایران، به چالش‌ها و راهکارهای رفع مشکلات این عرصه پرداخته است.

عکس: صمت

کشورهای منطقه خلیج‌فارس با بهره‌گیری از دانش و فناوری به‌روز جهانی، ناوگان کشتیرانی، سیستم حمل‌ونقل دریایی، بنادر و گمرکات خود را تجهیز کرده‌اند و در تلاش هستند تا تبدیل به هاب منطقه در بحث تجارت دریایی شوند

کشتیرانی ایران، بزرگ‌تر از ناوگان برخی کشورهای صنعتی

کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل (آنکتاد) در جدیدترین گزارش خود از وضعیت صنعت حمل‌ونقل دریایی جهان اعلام کرد: تجارت دریایی جهان که در سال ۲۰۲۱ و پس از عبور از شرایط کرونایی، ۳.۲ درصد رشد کرده بود، در سال ۲۰۲۲ از جنگ اوکراین با روسیه آسیب دیده و به‌دلیل ایجاد اختلال در شبکه‌های حمل‌ونقل و اتخاذ سیاست‌های ضدتجاری از سوی برخی کشورها تنها ۱.۴ درصد در این سال رشد داشته است. به‌گزارش ایرنا، آنکتاد در بخشی از گزارش خود کل کشتی‌های ایران را ۲۵۵ فروند اعلام کرده است. در سال ۲۰۲۱ تعداد ۸ فروند کشتی جدید به ناوگان تجارت دریایی ایران افزوده شده بود و در سال ۲۰۲۲ نیز یک فروند کشتی به ناوگان کشتی‌های ایران اضافه شده که بدین‌ترتیب تعداد کشتی‌های ایران به ۲۵۵ فروند رسیده است. به‌همین ترتیب ظرفیت حمل بار ناوگان کشتیرانی ایران در سال ۲۰۲۲ حدود یک درصد برابر با ۱۹۰ هزار تن افزایش یافته و به ۱۹ میلیون و ۴۴۱ هزار تن رسیده است. در سال ۲۰۲۱ ظرفیت حمل بار کشتی‌های ایران ۱۹ میلیون و ۲۵۱ هزار تن محاسبه شده بود. ایران در سال ۲۰۲۲ توانسته است، جایگاه خود به‌عنوان بیست و دومین قدرت تجاری دنیا در دریا را حفظ کند. مقایسه ایران با سایر کشورها نشان می‌دهد این کشور همچون چند سال گذشته از نظر ظرفیت حمل بار دریایی در رتبه ۲۲ جهان قرار داشته است. براساس این گزارش، ظرفیت ناوگان کشتیرانی ایران حتی از ۳ عضو گروه ۷کشور صنعتی یعنی فرانسه، ایتالیا و کانادا بیشتر است و امریکا به‌عنوان بزرگ‌ترین اقتصاد دنیا تنها ۳ برابر ایران ظرفیت تجارت دریایی دارد. کشورهایی مثل هلند، عربستان و برزیل نیز ناوگان کشتیرانی کوچک‌تری نسبت به ایران دارند. ظرفیت ناوگان کشتیرانی فرانسه، ۱۵ میلیون و ۳۳۵ هزار تن اعلام شده است.

ایران بی‌نصیب از فرصت‌های ارزشمند دریایی

فاطمه قنبرپور، فعال بازرگانی در گفت‌وگو با صمت، به اظهارنظر برخی افراد مبنی بر مناسب بودن شرایط صنعت دریایی و کشتیرانی ایران واکنش نشان داد و گفت: براساس آماری که کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل (آنکتاد) در جدیدترین گزارش خود از وضعیت صنعت حمل‌ونقل دریایی جهان اعلام کرده، ایران توانسته طی یک سال گذشته، حدود یک درصد ظرفیت حمل‌ونقل دریایی خود را افزایش دهد و جایگاه خود در رتبه بیست‌ودوم جهان را حفظ کند. برخی افراد این جایگاه را برای ایران مناسب دانسته و معتقدند وضعیت صنعت دریایی ایران، مطلوب است. در پاسخ به این رویکرد، باید گفت افزایش یک درصدی ظرفیت حمل بار، نه‌تنها دستاورد چشمگیری نیست، بلکه با نگاهی عمیق‌تر و دقیق‌تر درمی‌یابیم که صنعت دریانوردی ایران درگیر چالش‌ها و گرفتاری‌های مهمی است و نمی‌توان آن را انکار کرد. وی ادامه داد: ایران به‌دلیل دسترسی به دریای خزر در شمال، خلیج‌فارس و دریای عمان در جنوب و همچنین امکان راهیابی به آب‌های آزاد، ظرفیت‌های بالای تجارت دریایی داشته و در صورت تدوین برنامه‌های صحیح و نظام‌مند، می‌تواند تجارت خود را در این بسترها توسعه دهد، اما آن چیزی که تا به امروز شاهد آن هستیم، ناکارآمدی صنعت دریانوری ایران به‌ویژه در امور تجاری است. باوجود ظرفیت‌های گسترده تجارت دریایی برای ایران، در حال حاضر بدنه کشتیرانی کشور از ظرفیت مناسب برخوردار نیست و عملکرد مثبتی نداشته است، بنابراین رشد یک درصدی ظرفیت حمل بار ناوگان کشتیرانی ایران، نه‌تنها دستاورد و پیشرفت عظیمی نیست، بلکه باید به مشکلات صنعت دریایی کشور نگاهی کلان‌تر و واقع‌بینانه‌تر داشت.

> باوجود ظرفیت‌های گسترده تجارت دریایی در ایران، درحال‌حاضر بدنه کشتیرانی کشور از ظرفیت مناسبی برخوردار نیست و عملکرد مثبتی نداشته و رشد یک درصدی ظرفیت حمل بار ناوگان کشتیرانی ایران، دستاورد و پیشرفت عظیمی نیست

▣ تاثیر تحریم بر امنیت تجارت

این فعال حوزه حمل‌ونقل بین‌المللی، در ادامه صحبت‌های خود به تشریح مهم‌ترین مشکلات صنعت دریانوردی و ناوگان کشتیرانی کشور پرداخت و در این‌باره توضیح داد: امروز صنعت دریانوردی و تجارت دریایی ایران درگیر ضعف‌های متعددی است که بخش زیادی از آنها به چالش‌های سیاسی باز می‌گردد. به‌دلیل وجود تحریم‌های سخت برای حمل دریایی بار ایران، کشتی‌های ایرانی با پرچم کشور خود در آب‌ها تردد نمی‌کنند. کشتی‌ها برای مواجه نشدن با مشکلات قانونی و تحریمی، مجبور هستند با پرچم کشوری دیگر بارها را جابه‌جا کنند که این خود نشان‌دهنده شرایط سخت صنعت کشتیرانی و تجارت دریایی ایران است. قنبرپور ادامه داد: به‌سبب تحریم‌های تجاری برای ایران، شرکت کشتیرانی ایران نمی‌تواند برای تجارت دریایی بیمه‌نامه صادر کند و بازرگانان مجبور هستند، برای بارهای خود، از سایر کشورها بیمه‌نامه تهیه کنند. پنهانی بودن تجارت دریایی و حمل دریایی بارها، مشکلات زیادی را برای تاجران به‌همراه داشته و امنیت فعالیت بازرگانی در این بستر زیرسئوال رفته است. این کاهش امنیت را می‌توان تاثیر مستقیم و غیرقابل‌انکار تحریم‌ها معرفی کرد. زمانی که یک کشور نتواند بیمه‌نامه محکم و معتبری را برای فعالیت‌های بازرگانی به‌ویژه تجارت دریایی خود صادر کند، در عمل قادر به پشتیبانی کردن از تجارت خارجی خود نیست. در نهایت نمی‌توان این مسئله را جزو دستاوردهای صنعت دریانوردی و ناوگان کشتیرانی ایران معرفی کرد.

▣ صنعت دریایی کشور نوسازی نشده‌است

قنبرپور به تشریح دیگر پیامدهای تحریم برای صنعت دریانوردی ایران پرداخت و دراین‌باره گفت: همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، ایران برای انجام تجارت دریایی خود نیازمند کمک سایر کشورها است و در مسائلی مانند حمل بار یا صدور بیمه‌نامه، نمی‌تواند به‌تنهایی عمل کند. امروزه بازرگانان محموله‌های تجاری خود را به‌ناچار از طریق واسطه‌ها و کمک کشورهایی مانند امارات‌متحده‌عربی، جابه‌جا می‌کنند، اما تنها این مسائل جزو پیامدهای تحریم نیست و ضعف‌های لجستیکی فعلی نیز از این مسئله سرچشمه می‌گیرند. این فعال بازرگانی تصریح کرد: ناوگان حمل‌ونقل و بخش‌های مختلف ترانزیت، همواره نیازمند نوسازی و بهره‌گیری از تجهیزات به‌روز هستند که صنعت دریانوردی و کشتیرانی ایران از این الزامات محروم است. به‌دلیل وجود تحریم‌ها علیه ایران، قطعات مهم ناوگان کشتیرانی وارد کشور نشده و طی دهه‌های اخیر، شاهد نوسازی و بهسازی این بخش نبودیم، بنابراین ضعف‌های لجستیکی مهمی در بخش صنعت دریانوردی ایران وجود دارد که این مسئله، کارآمدی را از این بخش سلب کرده است. بنابراین چه در حوزه گستردگی فعالیت‌های تجارت دریایی و چه عملکرد ناوگان کشتیرانی کشور، نقص وجود داشته که از کنار هیچ‌یک نمی‌توان به‌سادگی عبور کرد.

وی خاطرنشان کرد: در شرایطی که صنعت دریانوردی و کشتیرانی از معضل قطعات و تجهیزات کاربردی رنج می‌برد، ادعای بهبود ناوگان دریایی، امری نادرست است.

▣ چالش‌های زنجیره‌ای ترانزیت

این فعال بازرگانی کمبودهای تجهیزاتی را منحصر به ناوگان کشتیرانی ندانست و در این‌باره تصریح کرد: یکی از بخش‌های وابسته به توسعه تجارت دریایی، بحث توجه به بنادر و پسکرانه‌ها است. از آن جایی که به‌دلیل تحریم‌ها، قطعات و تجهیزات لازم برای انجام فعالیت‌های لجستیکی و تجاری، وارد کشور نمی‌شود، در بخش تجهیز بنادر و ساخت پسکرانه‌های لازم نیز دچار ضعف هستیم. توسعه تجارت دریایی وابسته به وجود مولفه‌ها و شاخصه‌های متعددی است و زیرساخت‌های بندری، ناوگان حمل دریایی، مقررات، تنش‌های سیاسی جزئی از آنها هستند. برای دستیابی به بهبود تجارت دریایی و افزایش ظرفیت ناوگان کشتیرانی کشور، باید به تمام این مولفه‌ها در کنار یکدیگر توجه کرد. قنبرپور تاکید کرد: مشکلات لجستیکی تنها برای حمل‌ونقل دریایی نیست و در سایر حوزه‌های ترانزیت مانند حمل‌ونقل زمینی نیز شاهد خلأ و نقص‌های جدی هستیم. مهم‌ترین مشکل حمل‌ونقل زمینی در ایران، کمبود ماشین و تجهیزات مناسب باربری است. دولت به‌ظاهر واردات ماشین‌آلات حوزه حمل‌ونقل را آزاد کرده، اما در اصل محدودیت‌هایی مانند سن و میزان کارکرد وضع کرده و در نهایت برای آزادسازی ماشین‌آلات مانع ایجاد شده است. در حال حاضر بسیاری از کشنده‌ها، به‌دلیل موانع قانونی آزادسازی نشده و در گمرکات دپو شده‌اند. از این‌رو علاوه بر فشار تحریم‌ها برای بخش حمل‌ونقل کشور، ساختارهای قانونی و نگاه‌های مدیریتی برای ساماندهی بخش تجارت کشور، از موانع و دست‌اندازهای جدی فعالان بازرگانی است.

محدود بودن ظرفیت بنادر

محمود بهشتیان، کارشناس ارشد گمرک در گفت‌وگو با صمت، ابتدا به تشریح مشکلات ترانزیتی کشور پرداخت و در این‌باره گفت: تجارت وابسته به مولفه‌های متعددی بوده که یکی از آنها، وجود بسترهای مناسب برای حمل و انتقال بار است. ایران به‌دلیل قرارگیری در مکان جغرافیایی مناسب، از ظرفیت مطلوبی برای توسعه تجارت به‌ویژه صادرات برخوردار است، اما به‌علت ضعف‌های لجستیکی، تا به امروز نتوانسته از این مزیت به‌خوبی استفاده کند. برای صادرات، مشکلات متعددی اعم از کمبود امکانات داخلی در حوزه ترابری، ضعف‌های لجستیکی و نقایص مربوط به حمل‌ونقل زمینی، هوایی، دریایی وجود دارد. وی ادامه داد: همچنین از سویی دیگر، پایگاه‌های صادراتی ایران در کنار مرزها، قدرت و توان جابه‌جایی حجم زیادی از کالاها را ندارند. این ناتوانی به‌دلیل ضعف‌های لجستیکی و تجهیزاتی است؛ همچنین از سویی دیگر، ظرفیت بنادر و سیستم‌های گمرکی محدود است و ضعف‌های جدی در این زمینه داریم. ناوگان کشتیرانی نیز طی سال‌های اخیر نوسازی نشده و هنوز چالش‌های سیاسی برای تردد کشتی‌های ایرانی در آب‌های آزاد وجود دارد. در چنین شرایطی، بدیهی است که بستر برای صادرات و به‌طورکلی توسعه تجارت فراهم نباشد.

▣ ایران از کشورهای منطقه عقب است

این کارشناس ارشد گمرک در ادامه به رویکرد کشورهای همسایه برای توسعه حمل‌ونقل دریایی اشاره کرد و گفت: ایران از طریق دریای عمان به آب‌های آزاد راه داشته و خلیج‌فارس یک منطقه استراتژیک سیاسی و اقتصادی محسوب می‌شود، اما تا به امروز از این فرصت به‌نحو صحیحی استفاده نشده و در مقابل، سایر کشورهای عربی مانند عمان و امارات‌متحده‌عربی در پی توسعه جهانی سیستم حمل‌ونقل دریایی خود هستند. این کشورها با بهره‌گیری از دانش و فناوری به‌روز جهانی، سیستم ناوگان کشتیرانی، حمل‌ونقل دریایی، بنادر و گمرکات خود را تجهیز کرده و در تلاش هستند تا تبدیل به هاب منطقه در بحث تجارت دریایی شوند. وی ادامه داد: کشورهای مذکور، زیرساخت‌های بسیار پیشرفته و قوی در بحث حمل‌ونقل دریایی و انتقال بار دارند و همین موضوع باعث شده تا فعالیت تجاری این ۲ کشور به‌طرز چشمگیری طی سال‌های اخیر رشد کند، اما متاسفانه این رویکرد در تجهیز بنادر و ناوگان حمل‌ونقل دریایی ایران وجود ندارد و همواره شاهد نقص‌ها و چالش‌های مختلف هستیم. نه‌تنها تحریم‌ها، بلکه سیاست‌های داخلی نیز بر کیفیت ناوگان حمل‌ونقل دریایی ایران تاثیرگذار بوده و در نهایت، امروز بسیاری از کشورهای منطقه جای ایران را در مسائل ترانزیتی و تجارت دریایی پر کرده‌اند.

سخن پایانی

برخی رسانه‌های خبری، در تحلیل گزارش آنکتاد، ناوگان دریایی ایران را با کشورهایی مانند فرانسه و ایتالیا مقایسه کرده و دلخوش به بالاتر بودن از این کشورها بودند. اگر نگاهی دقیق‌تر به عملکرد دریایی کشورهای عنوان‌شده در این لیست داشته باشیم، می‌بینیم موقعیت و دسترسی کشورها به آب‌های آزاد، تمرکز کشورها بر تجارت دریایی و سایر مولفه‌های این‌چنینی، بر ابعاد ناوگان کشتیرانی کشورها به‌طور مستقیم تاثیرگذار است، بنابراین اگر کشوری پایین‌تر از ایران قرار گرفته، به‌معنای قدرتمندی یا ضعف آنها نیست. متاسفانه برخی رسانه‌ها، تعابیر شخصی خود را از آمارهای جهانی منتشر می‌کنند و نگاهی سطحی به تخصصی‌ترین مسائل تجاری دارند. حال اگر نگاهی به لیست منتشرشده توسط آنکتاد بیندازیم، خواهیم دید کشورهایی مانند ترکیه، یونان، موناکو و امارات‌متحده‌عربی در رتبه‌بندی بسیار بالاتری نسبت به ایران قرار گرفته‌اند و این مسئله زنگ هشداری است که باعث می‌شود، نتوانیم نسبت به وضعیت فعلی ناوگان کشتیرانی ایران، دلخوش باشیم.

ندادن فاکتور جرم است

محمدرضا رمضان، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم صوتی و تصویری و موبایل با بیان اینکه بهتر است مردم کالای موردنیاز خود را از مکان‌های دارای جواز و با ضمانت خریداری کنند، گفت: هنگام خرید کالا باید نوع و زمان گارانتی کالا، نحوه پرداخت وجه و تمام شرایط خرید در فاکتور ذکر شود تا در صورت بروز مشکل احتمالی بتوان به شرکت واردکننده یا فروشنده کالا مراجعه و نسبت به دریافت غرامت یا تعویض کالای معیوب اقدام کرد. او با اشاره به اینکه کالاهای بدون گارانتی یا قاچاق‌اند یا خدمات پس از فروش معتبر ارائه نمی‌دهند، گفت: گارانتی از زمان خرید کالا برقرار است، نه زمان درج شده روی کالا. به گزارش بازار، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم صوتی و تصویری و موبایل گفت: همه فروشندگان دارای جواز کسب معتبر ملزم به ارائه فاکتور فروش کالا و ثبت همه مشخصات و سریال کالای فروخته شده در آن هستند. رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم صوتی و تصویری و موبایل با بیان اینکه هم‌اکنون دغدغه اصلی بسیاری از اصناف موضوع مالیات و نحوه محاسبه آن است، افزود: با توجه به شناخت اتحادیه‌ها و اصناف از مشکلات اعضا، ادارات مالیات می‌توانند ضمن تعامل با اتحادیه‌ها و اصناف، به کاسب‌ها کمک کنند. او با اشاره به طرح جدید وزارت صمت مبنی بر ارائه خدمات پس از فروش معتبر گفت: در این طرح همه واردکنندگان کالا، ملزم به ارائه خدمات پس از فروش معتبر در همه نقاط کشور هستند. در این طرح شرکت‌های فاقد گارانتی معتبر به مرور از چرخه خرید و فروش خارج می‌شوند.

در پی برگزاری نخستین نمایشگاه بین‌المللی آینده صنعت چاپ ایران بررسی شد

ظرفیت‌ها و چالش‌های صنعتی جهان شمول

نخستین نمایشگاه بین‌المللی آینده صنعت چاپ ایران (IFPEX) با حضور جمعی از فعالان حوزه‌های چاپ، لیبل، بسته‌بندی و صنایع وابسته از ۲۰ تا ۲۳ دی در مرکز نمایشگاهی ایران‌مال برگزار شد. هدف از برگزاری این نمایشگاه معرفی توانمندی‌های صنعت چاپ ایران، تبادل دانش، آگاهی و انتقال فناوری، توسعه بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی بود. در مجموع این نمایشگاه با موضوعات چاپ و بسته‌بندی، چاپ سه‌بعدی، کاغذ، لیبل، کارتن و مقوا، مرکب، ماشین‌آلات، پلاستیک و پلیمر، مواد اولیه، روش‌های نوین تولید و تبلیغات و برنامه‌های جانبی (کارگاه‌های آموزشی مرتبط با صنعت چاپ و بسته‌بندی) مدیریت رنگ در طراحی و پیش از چاپ، ساختار طراحی بسته‌بندی و طراحی محصول در چاپ فلکسو برگزار شد. در این رویداد شرکت‌ها دستاوردهای خود در بخش‌های مختلف کاغذ، لیبل، کارتن و مقوا، قالب‌سازی، ماشین‌آلات، قطعات و لوازم یدکی، پلاستیک و پلیمر، مواد اولیه، مرکب و تبلیغات را معرفی کردند. صمت در این گزارش به بررسی ابعاد مختلف نمایشگاه بین‌المللی آینده صنعت چاپ ایران پرداخت.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

بازدیدکنندگان خوبی از کشورهای عراق، افغانستان، ارمنستان، جمهوری آذربایجان و امارات در نمایشگاه بین‌المللی آینده صنعت چاپ ایران حضور پیدا کردند

اهمیت صنعت چاپ

صحبت از صنعت چاپ که به میان می‌آید باید به سال‌های بسیار دوری بازگشت. این صنعت در کشور ما فرازوفرودهای بسیاری را تجربه کرده، اما باوجود قدمتش، هنوز نتوانسته خود را آنچنان که باید و شاید با رشد جهانی همگام سازد. صنعت چاپ، یک صنعت پویا، دانش‌محور و روزآمد است و برای هر یک از نیازهای آشکار و پنهان انسان، محصولات و روش‌های نوینی را ارائه می‌دهد. سالانه هزاران کالا و محصول از کشورمان به سایر کشورها صادر می‌شود که این محصولات نیازمند لیبل، درج مشخصات، بسته‌بندی مناسب و... هستند و به‌نوعی همگی ارتباطی تنگاتنگ با صنعت چاپ دارند؛ بر همین اساس باید گفت صنعت چاپ از اهمیت بالایی برخوردار است؛ به‌گونه‌ای که در تمام صنایع دخل‌وتصرف دارد. این یک واقعیت است که محصولی راحت‌تر به فروش می‌رسد که بهترین بسته‌بندی را داشته باشد و این امر هم در داخل و هم خارج از کشور صدق می‌کند. فعالان صنعت چاپ نیز با نوسانات نرخ ارز و افزایش هزینه‌های تولید دچار مشکلاتی شدند که در روند تولیدات آنها تاثیر گذار است. در این زمینه چندی پیش رضا رضایی، رئیس سابق اتحادیه صادرکنندگان محصولات چاپی گفت: مشکل ما این است که جز پلیمر که در کشور ما به‌وفور یافت می‌شود، بیش از ۸۵ درصد مواد اولیه موردنیاز در صنعت چاپ از جمله انواع کاغذ و مقوا، کاغذهای تحریر، حلال‌ها، سیلیکون، رنگ‌ها، کاغذهای حرارتی و کاغذهای چاپ روی شیشه و پارچه، همچنین تجهیزات و ماشین‌آلات آن وارداتی است. صنعت چاپ یکی از صنایعی است که با چالش‌های بسیاری دست‌وپنجه نرم می‌کند، اما در عین حال نقشی مهم در زندگی روزمره ما دارد.

هدف اصلی، جریان‌سازی در کل صنعت چاپ

بابک عابدین، رئیس نمایشگاه آینده چاپ ایران با اشاره به اهداف برگزاری نمایشگاه بین‌المللی آینده صنعت چاپ ایران به صمت گفت: نخستین دوره نمایشگاه آینده صنعت چاپ ایران با هدف پیشرفت و توسعه فعالیت‌های نوآور و دانش‌بنیان در صنعت چاپ برگزار شده است. از سوی دیگر هدف ما برگزاری یک نمایشگاه تخصصی و حرفه‌ای که انگیزه لازم را برای نوآوران داخل و خارج از کشور ایجاد کند، بود که خوشبختانه محقق شد.

در حقیقت هدف از برگزاری این رویداد ایجاد بستر ارائه خدمات، تولیدات و محصولات از تولیدکننده به مصرف‌کننده تولیدی است. علاوه بر این در نظر داشتیم تولیدکننده مواد اولیه، ماشین‌آلات، خدمات پایه‌ای مانند نرم‌افزار، سخت‌افزار و محصولات قابل‌استفاده در تولید، در این نمایشگاه غرفه‌دار باشند که بر همین مبنا با مصرف‌کنندگان ملزومات چاپ و بسته‌بندی که برندهای صنعتی معتبر هستند، هماهنگی‌های لازم برای حضور در این رویداد انجام شد. همچنین هدف ما این بود که در کنار برگزاری نمایشگاه که رویدادی برای کسب‌وکار، ارتباطات و انتقال دانش است، جریان‌سازی در کل صنعت چاپ انجام شود، زیرا این امر بهبود و افزایش بهره‌وری را به‌دنبال دارد، به همین منظور در این نمایشگاه به برخی از استارت‌آپ‌های کوچک غرفه‌های رایگان داده شد تا بتوانند از این فرصت استفاده کنند. شرکت‌های دانش‌بنیان نیز در این نمایشگاه حضور فعالی داشتند.

تاثیر این نمایشگاه بر صنعت چاپ

رئیس نخستین نمایشگاه آینده صنعت چاپ ایران درباره تاثیر برگزاری این نمایشگاه بر صنعت چاپ گفت: در این نمایشگاه واحد تولیدی می‌تواند از نیاز بازار ، اطلاع پیدا کند و مسیر سرمایه‌گذاری و توسعه‌ای خود را به‌صورت هدفمند به سمتی ببرد که نیاز مخاطب را رفع کند و سرمایه‌گذاری سودآور داشته باشد. عابدین در تشریح هدف بعدی از برگزاری این نمایشگاه گفت: همه صنایع برای عرضه تولیدات خود به صنعت چاپ و بسته‌بندی نیاز دارند.

یکی دیگر از اهداف ما از برگزاری این رویداد ایجاد مرکزی بود که با دعوت از صنایع مصرف‌کننده (پزشکی، شیرینی، شکلات و...) بخش عرضه و تقاضای صنعت را به یکدیگر پیوند دهیم. در حقیقت این نمایشگاه به صورت B 2 B فعالیت می‌کند و هدف آن این است که دو سر عرضه و تقاضا را به‌طور مستقیم به هم وصل کند؛ در نتیجه این روند هم سودآور است و هم نیاز کشور را به صنعت چاپ و بسته‌بندی رفع می‌کند.

کشورهای بازدیدکننده

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان صنعت چاپ ضمن تاکید بر اهمیت ارتباط مستقیم سفارش‌دهندگان و عرضه‌کنندگان بیان کرد: هدف ما این بود که در گام اول بازدیدکنندگان، چاپخانه‌داران و تولیدکنندگان مرتبط با حوزه نشر با یکدیگر ارتباط مستقیم داشته باشند و سپس توانمندی‌های تولیدی و صادراتی کشور در صنعت چاپ را به‌صورت گسترده به نمایش بگذاریم. همچنین برخی صنایع مصرف‌کننده بسته‌بندی صادراتی در ایران فعال هستند که نیازهای خود را از داخل و خارج تامین می‌کنند، این در حالی است که بازارهای خارجی استانداردهای خیلی خاصی برای بسته‌بندی دارند. عابدین با اشاره به نتایج به‌دست آمده از برگزاری نمایشگاه گفت: قراردادهای بسیار خوبی در طول نمایشگاه منعقد شده است. بازدیدکنندگان خوبی از کشورهای عراق، افغانستان، ارمنستان، جمهوری آذربایجان و امارات در این رویداد حضور پیدا کردند. همچنین از همه استان‌های کشور در این نمایشگاه بازدیدکننده و شرکت‌کننده داشتیم. خوشبختانه نمایشگاه آینده صنعت چاپ در مرحله اول توانست بخش اعظمی از انتظارات ما را برآورده کند.

هدف فروش غرفه نیست

رئیس نمایشگاه آینده صنعت چاپ ایران با اشاره به ارتباط خوب دانشجویان با صنعت چاپ اظهار کرد: حضور دانشجویان و هنرستان‌های چاپ در این نمایشگاه موجب تقویت نیروی انسانی در صنعت چاپ در استان‌های دیگر شد.

عابدین با اشاره به حمایت ۱۰ تشکل وابسته به صنعت چاپ و بسته‌بندی و انجمن و اتحادیه در سراسر ایران از برگزاری نخستین نمایشگاه آینده صنعت چاپ ایران، بیان کرد: هدف ما فروش غرفه نیست. این نمایشگاه رویدادی طولانی‌مدت است و امیدواریم با برگزاری این نوع نمایشگاه‌ها بتوانیم در حوزه خود تاثیرگذار و جریان‌ساز باشیم. برگزاری نمایشگاه برای افرادی که در صنعت نمایشگاه حضور دارند و جامعه، سودآور است، زیرا این صنعت، صنعتی اشتغالزا است.

نخستین نمایشگاه بین‌المللی آینده صنعت چاپ ایران (IFPEX) از ۲۰ تا ۲۳ دی در مرکز نمایشگاهی ایران‌مال برگزار شد

هیچ صنعتی از صنعت چاپ بی‌نیاز نیست

غلامرضا شجاع، مدیرعامل شرکت تعاونی سازندگان کلیشه و لیتوگرافان با اشاره به برگزاری موفقیت‌آمیز نمایشگاه آینده صنعت چاپ ایران به صمت گفت: نمایشگاه آینده صنعت چاپ ایران از ۲۰ تا ۲۳ دی در مرکز نمایشگاهی ایران‌مال برگزار شد. بی‌نظیرترین نوع افتتاح با حضور بیش از ۱۵۰ نفر از بزرگان صنعت چاپ را در این نمایشگاه شاهد بودیم. همچنین مسئولان مربوطه در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت صنعت، معدن و تجارت در این افتتاحیه حضور پررنگی داشتند. در کنار حمایت سازمان‌ها و نهادهای مختلف، برندهای معتبر و بزرگ ایرانی و بین‌المللی نیز در کنار برگزارکنندگان نمایشگاه بودند. با قدم زدن در این نمایشگاه، احساس می‌کردید در یک نمایشگاه اروپایی هستید.

وی با اشاره به استقبال خوب بازدیدکنندگان از این نمایشگاه اظهار کرد: تمام بازدیدکنندگان این نمایشگاه بازدیدکنندگان تخصصی بودند، این در حالی است که در برخی از نمایشگاه‌ها شاهد حضور بازدیدکنندگانی هستیم که هیچ تخصصی در زمینه موضوع برگزاری رویداد ندارند و تنها بیننده هستند. در این نمایشگاه تعداد قابل‌توجهی از بزرگان صنعت چاپ و بسته‌بندی در ارتباط با ماشین‌آلات و دانش‌بنیان‌ها نیز حضور داشتند. همچنین تعداد زیادی از بازدیدکنندگان در سال آینده با تابلو رزرو غرفه‌ها پیش‌ثبت‌نام خود را انجام دادند.

شجاع با بیان اینکه نمایشگاه آینده صنعت چاپ ایران در سال اول نمره قبولی را کسب کرد، افزود: صنعت چاپ در تمام مراحل زندگی دارای اهمیت است. این نمایشگاه می‌تواند در جهت حمایت، رونق و معرفی توانمندی‌ها و نوآوری‌های کسب‌وکار واحدهای چاپی داخل کارآیی داشته باشد. اکنون در حوزه بسته‌بندی توانمندی‌های زیادی داریم که می‌توانند در منطقه حضور موثری داشته باشند.

وی با اشاره به اثرات خوب برگزاری این نمایشگاه، بیان کرد: اتصال بازارهای منطقه با واحدهای چاپی داخل که توان صادرات کارهای استاندارد صنعت را دارند، همچنین سرمایه‌گذاران، تولیدکنندگان و فعالان این حوزه با یکدیگر از مزیت‌های این رویداد است.

صنعت چاپ مانند هوا شده است

رئیس تشریفات نمایشگاه آینده صنعت چاپ ایران با اشاره به فرسودگی بیش از ۸۰ درصد ماشین‌آلات پیش از چاپ، چاپ و پس از چاپ، افزود: به‌دلیل فرسودگی بسیاری از ماشین‌آلات، نیازمند توسعه، بازسازی و نوسازی ناوگان صنعت چاپ هستیم. امیدواریم در بودجه سال ۱۴۰۲ ردیف اعتباری جداگانه برای حمایت از صنعت چاپ دیده شود.

بودجه ۱۴۰۲ و حمایت از صنعت چاپ

رئیس تشریفات نمایشگاه آینده صنعت چاپ ایران با اشاره به فرسودگی بیش از ۸۰ درصد ماشین‌آلات پیش از چاپ، چاپ و پس از چاپ، افزود: به‌دلیل فرسودگی بسیاری از ماشین‌آلات، نیازمند توسعه، بازسازی و نوسازی ناوگان صنعت چاپ هستیم. امیدواریم در بودجه سال ۱۴۰۲ ردیف اعتباری جداگانه برای حمایت از صنعت چاپ دیده شود.

سخن پایانی

به‌عقیده برخی فعالان حوزه چاپ، استراتژیک بودن صنعت چاپ یک واقعیت انکارناپذیر است که سال‌هاست مورد غفلت واقع شده و نتوانسته‌ایم از توانمندی‌های این صنعت برای تامین منافع ملی بهره ببریم. از سوی دیگر صنعت چاپ و بسته‌بندی به‌دلیل نقش مهم آن در جذب مشتری و افزایش سهم بازار سایر صنایع و محصولات آنها، بستر اشتغالزایی مولد در سایر صنایع را فراهم می‌کند. همچنین مطابق آمارهای سایت‌های رسمی بین‌المللی، درآمد سالانه صنعت چاپ تا سال ۲۰۲۵ به حدود ۸۰ میلیارد دلار خواهد رسید. در نتیجه برگزاری نمایشگاه‌هایی مانند نمایشگاه بین‌المللی آینده صنعت چاپ ایران می‌تواند لایه‌های پنهان این صنعت مهم که می‌تواند سودآوری خوبی برای کشور داشته باشد را به نمایش بگذارد. با این حال باید منتظر ماند و دید تاثیر حقیقی این نمایشگاه بر صنعت مهم چاپ چیست؟

یادداشت

چاپ، یکی از عمومی‌ترین صنایع دنیا

محمد بیطرفان
عضو انجمن علمی فناوری چاپ ایران

صنعت چاپ با گردش مالی سالانه نزدیک هزار میلیارد دلاری بزرگ‌ترین و اثرگذارترین صنعت فرهنگی و خلاق کشور است. صنعت چاپ از نظر اقتصادی، گردش مالی و اثرگذاری بر سایر حوزه‌ها بزرگ‌ترین صنعت فرهنگی به‌شمار می‌رود، چراکه جامعه هدف صنعت چاپ جمعیت ۸.۵ میلیاردی در سطح جهان و ۸۵ میلیونی در داخل کشور است.

چاپ سومین صنعت آمیخته با فناوری‌های پیشرفته در دنیا است و همواره برای تولیدات چاپی باید از ابزارهای فناورانه با دانش روز و های‌تک استفاده شود. حال با چنین ماهیتی، شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در این حوزه اثرگذاری جدی داشته باشد. متاسفانه در این صنعت بیش از ۸۰ درصد وابستگی داریم. بدان معنا که در پژوهش و بخشی که مربوط به توسعه زیرساخت‌ها می‌شود، غفلت داشته‌ایم. همچنین بخش زیادی از این وابستگی به کم‌کاری فعالان این صنعت برمی‌گردد و اینکه در مقیاس حاکمیت هم تعریف درستی از این صنعت ارائه نشده و سیاست و برنامه‌ریزی مدونی هم انجام نگرفته است. متاسفانه زمینه ذهنی ایجادشده درباره صنعت چاپ با نشر و کتاب گره خورده است، در حالی که چاپ هویتی مستقل دارد و به‌رسمیت نشناختن هویت این صنعت باعث شده به‌خوبی معرفی نشود و مجموعه‌های متبوع وزارت علوم و مراکز علمی هم شناخت چندانی پیدا نکنند، اما این انجمن برنامه‌های متنوع زیادی برگزار کرد که باعث شفاف شدن ماهیت این صنعت در سال‌های اخیر شد و به‌تازگی مراکز علمی و پژوهشی نگاه فناورانه نوینی پیدا کرده‌اند؛ به‌گونه‌ای که امروزه شاهد نقش و اهمیت این صنعت در مجموعه‌های حاکمیتی و سیاست‌گذار هستیم.

افزون بر اینکه صنعت چاپ سومین صنعت های‌تک جهان است، بسیاری از شاخص‌های یک صنعت راهبردی و استراتژیک را هم دارد؛ یعنی لازم است به‌عنوان یک صنعت راهبردی و استراتژیک به‌رسمیت شناخته شود و برنامه‌ریزی‌ها در قالب یک صنعت راهبردی انجام پذیرد. اینکه چرا این صنعت را استراتژیک می‌دانیم، افزون بر های‌تک بودن آن که پیش‌تر نیز اشاره شد، به تراکنش مالی بالای این صنعت هم برمی‌گردد. تا پیش از شیوع کرونا، این صنعت نزدیک هزار میلیارد دلار تراکنش مالی داشت و از این لحاظ در کشورهای پیشرفته جایگاه دوم و سوم را به خود اختصاص داده بود و جایگاه پنجم تا دهم را در کشورهای در حال توسعه داشت. گفتنی است، این صنعت عمومی‌ترین صنعت جهان است؛ به‌گونه‌ای که آحاد جمعیت جهان از این صنعت در طول دوران زندگی خود استفاده می‌کنند و با آن سروکار دارند و قریب به اتفاق صنایع سنتی، پیشرفته و های‌تک دنیا از صنعت چاپ بهره می‌برند، به‌همین دلیل، امروزه ادعا می‌شود انسان و نوع بشر نمی‌تواند بدون صنعت چاپ ادامه حیات داشته باشد. از آنجایی که صنعت چاپ به نشر گره خورده، برخی معتقدند با الکترونیکی شدن بخش زیادی از صنعت نشر یا نظام پولی و بانکی، به صنعت چاپ ضربه وارد شده، اما به‌اعتقاد من این صنعت پویاتر از آن است که با چنین تغییراتی خللی در بدنه آن وارد شود. حوزه چاپ به‌قدری وسیع است که براساس شرایط روز و نیاز بشر می‌تواند با کمک فناوری‌های مدرن در ارائه خدمت تغییر شکل دهد. برای مثال اگر اسکناس چاپ نمی‌شود، در همه کارت‌های بانکی از فرآیند چاپ رسانا استفاده می‌شود. همچنین در کتاب‌های الکترونیک از مدار چاپ الکترونیک بهره گرفته می‌شود؛ بنابراین چاپ یکی از عمومی‌ترین صنایع دنیا است.

خلق ارزش‌افزوده از مزایای کاربرد این صنعت به‌حساب می‌آید. در تشریح این مزیت باید گفت اگر بخواهیم محصولی را به‌صورت فله‌ای به‌فروش برسانیم، باید کمترین بها را برای آن در نظر بگیریم، اما با بسته‌بندی و چاپ روی آنها، می‌توانیم ارزش‌افزوده زیادی را برای کالاها ایجاد کنیم. بسته‌بندی بدون چاپ، تنها نقش محافظتی از کالا را ایفا و به‌نوعی بی‌هویت بودن کالا را به مشتریان القا می‌کند، اما بسته‌بندی همراه با چاپ، ارزش‌آفرین و هویت‌ساز است، همچنین موجب اعتماد مشتریان به نهاد سازنده و مانع از جعل می‌شود که نقش مستقیم در حفظ اصالت و مالکیت معنوی کالا دارد؛ بنابراین چاپ، ارزش‌افزوده چندبرابری برای کالاها ایجاد می‌کند و اینجا است که باید به ثروت و ارزش‌آفرین بودن این صنعت پی برد. صنعت چاپ نقش مستقیم در صادرات غیرنفتی دارد و اگر می‌خواهیم تولیدات صنایع و کارخانجات را در بازارهای بین‌المللی عرضه کنیم، راهی جز چاپ و بسته‌بندی استاندارد و با کیفیت بالا نداریم. این فرآیند می‌تواند اثر جدی در ارزآوری داشته باشد. جنبه دیگر اهمیت این صنعت در توسعه برند ملی و کشوری است که موجب ترویج تولیدات ایران‌ساخت می‌شود. برای جاانداختن محصولات ایرانی در منطقه می‌توان از برچسب‌های هوشمند با کیفیت چاپ بالا استفاده کرد. این برچسب‌ها افزون بر اینکه نشان‌دهنده تاریخ مصرف کالا هستند، می‌توان با آنها کالای موردنظر را هم رصد کرد؛ در نتیجه با در نظر گرفتن تمامی موارد گفته‌شده، باید اذعان کرد این صنعت تمامی شاخص‌های یک صنعت استراتژیک را دارد.

یادداشت

وقتی تامین انرژی سیاسی می‌شود

ابوذر انصاری
کارشناس صنعت

در شرایطی که سیاست‌گذاران داخلی دغدغه بروز زمستان سخت در اروپا را داشتند، قطعی گاز صنایع از آخرین ماه پاییز امسال شروع شد. اگرچه ایران در جایگاه دوم دنیا به‌لحاظ ذخایر گازی دنیا قرار دارد، اما ظرف سال‌های اخیر با چالش جدی در تامین انرژی گاز به‌ویژه در فصول سرد سال مواجه می‌شود. این در حالی است که قطر به‌عنوان کشور همسایه ایران که در ذخایر گازی پارس‌جنوبی با ایران مشترک هستند، با سرمایه‌گذاری فراوان در زمینه تولید گاز ظرف سال‌های اخیر توانسته است به یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان این محصول در دنیا تبدیل شود. به‌این‌ترتیب، باید اذعان کرد که عدم‌سرمایه‌گذاری وزارت نفت به‌عنوان نهاد متولی توسعه زیرساخت انرژی در کشور باعث شده تا میزان تولید گاز ایران ظرف سال‌های اخیر رشد درخوری نداشته باشد، به‌نحوی که از کشور همسایه خود در این زمینه عقب مانده‌ایم.

در این شرایط، برخی چالش کسری گاز را نتیجه نرخ پایین انرژی در کشور می‌دانند که به مصرف بالای صنایع و خانوار ایرانی در قیاس با استاندارد جهانی منجر شده است، اگرچه نرخ پایین انرژی و مصرف بیش از استاندارد جهانی در کشور موضوعی غیرقابل کتمان است، اما این موضوع خود معلول سال‌ها تحریم و وارد نشدن تکنولوژی‌های روز به کشور است؛ بنابراین با واقعی‌سازی قیمت، نمی‌توان مصرف سوخت در کشور را به سطح استاندارد جهانی رساند. در واقع تا زمانی که تکنولوژی صنایع کشور بروزرسانی نشود، رشد نرخ نمی‌تواند تاثیر شگرفی بر کاهش مصرف صنایع داشته باشد.

ورود تکنولوژی‌های روز دنیا به ایران با توجه به ارتباطات خارجی کشور و تحریم، به‌سادگی امکان‌پذیر نیست و همین موضوع باعث شده تا بسیاری از صنایع کشور در وضعیت پیری و فرسودگی قرار داشته باشند و همین موضوع نیز عاملی در راستای رشد مصرف انرژی آنها نسبت به استانداردهای جهانی است، در حالی که تحریم باعث می‌شود هزینه ورود تکنولوژی به کشور نسبت به سایر دنیا به‌مراتب بیشتر باشد، توان سرمایه‌گذاری صنایع را نیز کم می‌کند.

در واقع از سویی بسیاری از صنایع توان تامین مالی برای بروزرسانی تکنولوژی را ندارند و از سوی دیگر، وضعیت تحریم و ارتباطات خارجی باعث شده است تا سرمایه‌گذاران خارجی نیز تمایلی به حضور در بازار ایران نداشته باشند. در چنین شرایطی، واقعی‌سازی نرخ انرژی در کشور نمی‌تواند صنایع قدیمی را به‌سمت بهینه‌سازی فراوان انرژی سوق دهد.

البته تکیه بر بهینه‌سازی مصرف انرژی و مدیریت مصرف موضوعی صحیح است، اما واقعیت آن است که این موارد تنها مسکنی کوتاه‌مدت برای کاهش التهاب در بازار انرژی خواهد بود. برای رفع چالش فعلی به‌شکل اصولی باید ابتدا چالش تحریم و سیاست خارجی کشور برطرف شود تا از سویی، صنایع امکان بروزرسانی تکنولوژی را پیدا کنند، به‌نحوی که بهینه‌سازی مصرف میسر شود و از سوی دیگر، امکان توسعه زیرساخت در بخش انرژی فراهم شود.

در غیر این صورت، رویه فعلی در زمینه ناترازی گازی در کشور به‌مرور زمان شدت بیشتری به خود می‌گیرد. در حالی که چالش بخش انرژی در کشور ناشی از وارد نشدن سرمایه به بخش تولید و مصرف است، ارائه هر راهکاری بدون پیش‌فرض رفع تحریم و بهبود روابط با دنیا، تنها ارائه آدرس نادرست به مخاطب است.

در واقع اگرچه واقعی‌سازی نرخ نهاده‌های انرژی به کاهش مصرف انرژی در یک اقتصاد آزاد منجر می‌شود، اما این سیاست در اقتصادی همچون ایران نتیجه‌بخش نیست. واقعی‌سازی بهای انرژی بخشی از سیاست کلی اقتصاد بازار است، این در حالی است که به‌واقع ایران اقتصادی بسته و انحصاری دارد. عبور از اقتصاد بسته و انحصاری کشور نیز از مسیر بهبود روابط خارجی و حضور رقبای خارجی در بازار ایران و در عین حال امکان همکاری شرکت‌های ایرانی با دنیا میسر می‌شود. در غیر این صورت، رشد نرخ نهاده‌های انرژی، تنها به افزایش موقت درآمدهای دولت منجر شده و نباید منتظر اثرگذاری این تصمیم بر بهینه‌سازی مصرف انرژی در کشور باشیم. به‌این‌ترتیب، اگرچه چالش تامین انرژی و گاز، چالشی صنعتی و فنی به‌نظر می‌رسد، اما حل آن در گام ابتدایی نیاز به رفع چالش‌های پیشروی اقتصاد کلان، کنترل تورم و بهبود روابط خارجی دارد؛ در غیر این صورت هر راهکاری موقت است و تنها بروز بحران را به‌تعویق می‌اندازد.

مصرف ۸۰ درصد گاز تولیدی در بخش خانگی

به‌گفته مدیر امور گازرسانی شرکت ملی گاز ایران، روز گذشته مصرف گاز خانگی به ۶۸۵ میلیون مترمکعب در روز رسید که یک رکورد بی‌سابقه از جهت استمرار مصرف بالای گاز خانگی در کشور است.

مسلم رحمانی در گفت‌وگو با فارس، بااشاره به آخرین وضعیت تامین گاز کشور عنوان کرد: در روز گذشته، مصرف گاز خانگی به ۶۸۵ میلیون مترمکعب در روز رسید که یک رکورد بی‌سابقه از جهت استمرار مصرف بالای گاز خانگی در کشور است.

وی افزود: در حال حاضر گاز طبیعی تزریقی به شبکه گاز کشور حدود ۸۵۰ میلیون مترمکعب در روز است و ۸۰ درصد از این گاز در بخش خانگی، اداری و تجاری مصرف می‌شود. مصرف گاز در تهران به روزانه ۱۲۵ میلیون مترمکعب در روز رسیده که رقم بالایی است و گازرسانی به سایر استان‌های شمالی و شمال شرقی را با مشکل مواجه می‌کند و سبب افت فشار گاز می‌شود.

مدیر امور گازرسانی شرکت ملی گاز ایران گفت: از مردم تقاضا داریم که با مصرف بهینه گاز و صرفه‌جویی همگانی در روزهای پیش‌رو به شرکت ملی گاز برای گازرسانی به هموطنان خود در استان‌های شمالی کمک کنند. از مردم تقاضا داریم که با تنظیم دمای خانه روی ۱۸ الی ۲۱ درجه، گاز را به‌صورت بهینه مصرف کنند، به‌طورحتم در خانه لباس گرم بپوشند و اگر ضروری نیست همه خانه را گرم نکنند.

رعایت این توصیه‌ها موجب می‌شود گاز موردنیاز استان‌های شمالی تامین شود.

تاثیرات تعطیلی گسترده ناشی از کمبود گاز در ایران بررسی شد

بحران جدی در سایه بی‌تدبیری

زور تولید به مصرف نرسید

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

ناترازی‌ها در حوزه انرژی تهدیدی هستند که در صورت نبود مدیریت به یک بحران تبدیل خواهند شد. از این‌رو، چنانچه این بحران جدی گرفته نشود، واردات گاز یا بازگشت به دهه ماقبل ۷۰ شمسی و خرید و توزیع وسایل گرمایشی نفتی و زغالی بین مردم اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

پارس‌جنوبی به‌عنوان بزرگ‌ترین میدان گازی جهان هم نتوانسته مانع از کسری گاز ایران شود. در شرایطی که هرساله نیاز گازی بازار داخلی تشدید می‌شود، ایران به‌طورمیانگین چیزی حدود ۷۰۰ میلیون مترمکعب گاز از این میدان استخراج می‌کند که با نیاز داخلی فاصله دارد. در سال ۱۳۹۹ وزارت نفت کسری گاز فصول سرد را در حد ۱۵۰ تا ۱۶۰ میلیون مترمکعب برآورد کرد که در سال ۱۴۰۰ به حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب رسید و حالا هم کسری چیزی حدود ۲۳۰ تا ۲۵۰ میلیون مترمکعب برآورد شده است.

بسیاری از مسئولان کشور به ناترازی و آثار منفی آن اذعان دارند. ناترازی گاز، تعطیلی کارخانه‌ها را در تابستان و زمستان به‌دنبال دارد. تعطیلی کارخانجات، بیکاری کارکنان، نبود تولید، نبود صادرات و ارزآوری را در پی داشته و در عمل می‌تواند زنجیره‌ای از موضوع‌های اقتصادی و اجتماعی را ایجاد کند. صمت در این گزارش، بحران پیش‌روی کشور را در رابطه با موضوع تامین گاز بررسی کرده است.

خط لوله گاز/ عکس: صمت

هیچ دولتی بعد از انقلاب به‌صورت بنیادی و اساسی برای حوزه انرژی یک برنامه بلندمدت تدوین نکرده و برای حل چنین مشکلاتی راهکار مناسبی ارائه نداده است

ناتوانی در تامین نیاز گازی کشور

چند روزی از فصل زمستان گذشته و دمای هوا در برخی استان‌های کشور به زیر صفر درجه هم رسیده، اما جریان گاز طبیعی در بخش خانگی و تجاری باوجود ناترازی، همچنان پایدار است. با این‌حال، تداوم این پایداری نیاز به صرفه‌جویی حداکثری و توجه مسئولان به تولید دارد.

در شرایطی که تا همین چند وقت پیش، مسئولان مدعی رفع بحران گاز اروپا بودند و قصد داشتند از آن به‌عنوان اهرم فشاری در مذاکرات برجام استفاده کنند، حال به‌نظر می‌رسد بحران گاز ایران ممکن است زمینه‌ساز شرایطی شود که ایران را به یک واردکننده گاز از خارج بدل کند.

کشوری که بیشترین منابع نفت و دومین منابع گازی جهان و البته بزرگ‌ترین میدان گازی جهان را در اختیار دارد، به‌طوررسمی اعلام کرده که نزدیک به ۲۴۰ میلیارد دلار سرمایه نیاز است تا مانع از قرار گرفتن ایران در شرایطی شویم که واردکننده گاز نشود. شواهد حاکی از آن است که کشور این روزها حتی از تامین گاز بازار داخلی خود نیز ناتوان شده و با مشکلات زیادی مواجه است.

زنگ خطر بحران انرژی در کشور، مدت‌ها است که به‌گوش می‌رسد و تاکنون اقدام موثری برای حفظ و نگهداری از انرژی‌های حیاتی کشور انجام نگرفته است. باید به‌روزی فکر کرد که هیچ گازی در کشور وجود ندارد؛ همین بحث در سایر حامل‌های انرژی نیز مطرح است. استفاده از گاز برای صنایع و مصارف خانگی سال‌ها است که در دسترس است و این دسترسی با نرخ مناسب به‌دست مصرف‌کننده داخلی می‌رسد، از این جهت مصرف انرژی در ایران با چالش مواجه است، چرا که سوءمصرف گاز در کشور باوجود ناتوانی بخش نفت و گاز برای استخراج، ذخیره و توسعه میادین و ذخایر زیرزمینی گاز نوعی ناترازی را برای کشور رقم زده است.

بحران گاز یک واقعیت تلخ است!

سعید میرترابی، کارشناس حوزه انرژی در رابطه با بحران گازی کشور، به صمت گفت: مشکلاتی که در حوزه انرژی به‌ویژه تامین گاز در زمستان امسال پیش‌آمده، یک واقعیت تلخ است، چرا که دولت قبلی با تهیه سند تراز انرژی برای سال‌های بعد این اخطار و هشدار را داده بود که تامین گاز به یک بحران جدی تبدیل خواهد شد. متاسفانه هیچ دولتی بعد از انقلاب به‌صورت بنیادی و اساسی موضوع انرژی را در یک برنامه درازمدت تدوین نکرده و برای حل چنین مشکلاتی راهکار مناسبی ارائه نداده است.

جایگاه ایران در رتبه‌بندی جهانی گاز طبیعی چشمگیر است. ایران دومین ذخایر گازی جهان پس از روسیه را در اختیار دارد. به‌عبارت‌دیگر، ذخایر گازی ایران ۳۰ درصد بیشتر از قطر، ۵ برابر بیشتر از امریکا و ۲۳ برابر نروژ است، اما در سال‌های اخیر مصرف فزاینده و غیربهینه انرژی و محدودیت‌های جدی در تولید و عرضه گازی، ناترازی در این بخش را به یک موضوع بحرانی تبدیل کرده است.

وی در ادامه تصریح کرد: قبل از شدت تحریم‌ها، سرمایه‌گذاری‌های خوبی برای افزایش تولید نفت و گاز در کشور انجام شد و به‌دلیل بالا بودن سطح منابع گازی کشور نه‌تنها در بحث تامین گاز در داخل مشکل خاصی وجود نداشت، بلکه صادرات وارد فاز جدیدی شده بود؛ اما در حال حاضر شرایط طوری رقم خورده که رشد مصرف بسیار بیشتر از رشد عرضه و ناترازی چندساله‌ای را رقم زده است، در نتیجه این موضوع مشکلاتی زیادی در تولید برق در تابستان و تولید گرمایش در فصل زمستان پدید آورده است.

ضرورت برنامه‌ریزی برای زیرساخت‌ها

میرترابی عنوان کرد: بحران پیش‌آمده یک معادله مشخصی دارد که نیاز به برنامه‌ریزی و تقویت زیرساخت‌های موجود در حوزه تولید انرژی را طلب می‌کند، وگرنه در سیاست‌های اخیر که منجر به تعطیلی ادارات و مدارس شده، آینده‌نگری خاصی دیده نمی‌شود و این تدابیر برای حل مشکل گاز کاری از پیش نمی‌برد و تنها به پاک کردن صورت‌مسئله می‌انجامد. به نظر می‌رسد مسئولان برای برون‌رفت از این بحران، باید از قبل تصمیمات شجاعانه و مدبرانه می‌گرفتند و دولت‌ها جدی‌تر به این موضوع ورود می‌کردند، چرا که بخش انرژی در ایران بسیار ناکارآمد مدیریت شده است.

وی بیان کرد: دولت برای حل این معضلات باید یک‌سری از هزینه‌ها را متقبل شود و با فرهنگ‌سازی صحیح، الگوی مصرف را اصلاح کند تا این ناترازی تولید و مصرف انرژی به‌سمت تعادل برود. اگر چنین اتفاقاتی رخ ندهد، نمی‌شود به آینده خوش‌بین بود و این چالش‌ها روزبه‌روز شدت بیشتری خواهند گرفت.

رقیب جدی ایران در صادرات انرژی

میرترابی خاطرنشان کرد: روسیه که پیش‌بینی می‌شد در شرایط بحران گازی به یاری ایران بیاید، متاسفانه کاری از پیش نبرد و تنها در راستای منافع خود گام برداشت، چرا که تاکنون رویکرد این کشور در این حوزه انحصارگرایانه بوده و علاقه‌ای به ورود ایران به‌عنوان یک رقیب به بازار گاز اروپا ندارد.

کشور روسیه با در دست داشتن بزرگ‌ترین منابع گازی دنیا و در اختیار داشتن زیرساخت‌های مناسب، مشکلی در تامین انرژی ندارد، اما انتظار می‌رفت با از دست رفتن مشتری‌های غربی برای روسیه، این کشور تعامل بیشتری در حوزه انرژی با ایران داشته باشد که در عمل این اتفاق رخ نداد و همکاری‌هایی که بتواند ما را از این بحران جدی در امان نگه دارد، از سوی این کشور دیده نشده است.

این کارشناس انرژی در ادامه به صمت گفت: موضوع همکاری ایران و روسیه پیش‌تر از جایی شروع شد که ۲ کشور به‌علت تحریم‌های غرب با محدودیت‌هایی روبه‌رو شدند، از این‌رو زمزمه افزایش همکاری‌های دوجانبه با این کشور قوت بیشتری گرفت، اما همکاری که آمار و ارقام مشخصی داشته باشد، تاکنون تجسم پیدا نکرده است، همچنین یکی دیگر از مواردی که باعث شده تا همکاری گازی ایران و روسیه چشمگیر نباشد، بحث نحوه انتقال گاز از روسیه به ایران است.

در غرب خزر، مسیر خط لوله تاریخی صادرات ایران به شوروی (قاضی‌محمد ـ آستارا) محل اتصال ایران به روسیه از طریق آذربایجان قرار دارد که این خط با ظرفیت اولیه ۱۰ میلیارد مترمکعب احداث شده و اکنون کمتر از ۲۰ درصد ظرفیت آن قابل استفاده است که افزایش حجم عملیاتی این خط نیاز به تعمیر و بازسازی دارد.

در حال حاضر روسیه همکاری‌های خوبی با کشور ترکیه در زمینه انتقال گاز دارد و دلیل این موضوع این است که ترکیه کشور عرضه‌کننده گاز نیست و یک کشور ترانزیتی برای انتقال گاز روسیه به کشورهای دیگر محسوب می‌شود و از همین حیث خطری برای بازارهای گازی روسیه به‌حساب نمی‌آید.

اگر بخواهیم وابستگی به گاز را کاهش دهیم، نیاز به یک زیرساخت اساسی داریم و زیرساخت‌های فعلی باید اصلاح شوند

صرفه‌جویی؛ کلیدواژه‌ای مهم

محمدعلی خطیبی، کارشناس انرژی به صمت گفت: در فصل سرد سال، میزان مصرف داخلی در کشور افزایش پیدا می‌کند و این موضوع جدیدی نیست و اگر بخواهیم توان صادراتی را افزایش دهیم، در داخل با مشکلات کمبود گاز مواجه می‌شویم. از این‌رو، در فصل سرد امکان تمرکز بر بحث صادرات گاز وجود ندارد. در چنین شرایطی یا باید میزان تولید را افزایش دهیم یا با همین میزان تولید، صرفه‌جویی داشته باشیم. باتوجه به صرفه‌جویی که انجام می‌گیرد، از آن مقدار مازاد باقیمانده، می‌توان حجم صادرات را تا حدی افزایش داد. اگر این ۲ مورد انجام نگیرد، در بحث صادرات، با مشکلات مواجه خواهیم شد.

وی در ادامه گفت: باید بپذیریم که در مصارف داخلی، وابستگی شدیدی به گاز داریم. اصلی‌ترین وابستگی ما در بحث انرژی، موضوع گاز است. اگر بخواهیم وابستگی به گاز را تغییر دهیم، نیاز به یک زیرساخت اساسی داریم و زیرساخت‌های فعلی باید اصلاح شوند. با به‌وجود آوردن زیرساخت‌های مناسب می‌توان انرژی‌های دیگری را نیز، وارد سبد مصرف کرد که با این اقدام، وابستگی به گاز کمتر خواهد شد.بنابراین به‌مرور زمان، انرژی‌های دیگری را می‌توان جایگزین گاز کرد. همان‌طور که گفته شد، چنانچه میزان تولید گاز در کشور افزایش پیدا کند، ما می‌توانیم حجم بیشتری را صادر کنیم و با کشورهای صادرکننده وارد رقابت شویم.

صرفه‌جویی، امری بسیار مهم است

این کارشناس در ادامه بیان کرد: به اصلاح الگوی مصرف باید توجه ویژه‌ای داشته باشیم، زیرا صرفه‌جویی امری بسیار مهم است. کشورهای صادرکننده گاز، بحث صرفه‌جویی و الگوی مصرف را در کشور رعایت می‌کنند. اگر این امر در کشور ما نیز رعایت و جلوی مصرف بی‌رویه گاز گرفته شود، مقدار حجمی را که به‌صورت مازاد باقی می‌ماند، می‌توان به‌میزان گاز صادراتی افزود و در این صورت، میزان صادرات هم افزایش می‌یابد. خطیبی در پایان به صمت گفت: گازی که در حال مصرف بی‌رویه آن هستیم، ممکن است در آینده‌ای نه‌چندان دور، تمام و این زندگی آسوده برمبنای گاز برای ما سخت و طاقت‌فرسا شود. به این فکر کنید که همین فردا دیگر گاز تمام شده است و شما وابستگی شدید به این انرژی دارید،در آن صورت چه اقدامی انجام خواهید داد؟

سخن پایانی

باوجود آنکه ایران رتبه سوم بزرگ‌ترین تولیدکننده گاز طبیعی در جهان را دارد، اما باتوجه به شروع افت فشار مخازن گازی میدان پارس جنوبی و ادامه روند افزایشی مصرف، چالش جدی برای تامین گاز طبیعی در آینده بسیار نزدیک وجود خواهد داشت. این موضوع در سال‌های اخیر به‌ویژه در فصول سرد سال با افزایش تقاضای بخش خانگی برای گرمایش تشدید شده است؛ به‌نحوی‌که تنها در سال ۱۳۹۸ ، حدود ۱۲ میلیارد لیتر گازوئیل و نفت کوره با ارزش بیش از ۵ میلیارد دلار برای جبران کمبود گاز توسط نیروگاه‌ها سوزانده شده است.

امسال نیز باوجود کاهش و گاهی قطع گاز بخش‌های مختلف صنعت و در مواقعی کاهش صادرات و مصرف مقادیر بیشتر نفت کوره در مقایسه با گذشته، اعمال خاموشی در صنایع و بخش‌های خانگی و تجاری محتمل است. این آمار نشان می‌دهد در صورت بی‌توجهی و نداشتن برنامه‌ریزی و اقدام سریع، کشور با بحران جدی برای امنیت انرژی روبه‌رو خواهد شد؛ به‌نحوی‌که واردات این حامل انرژی یا بازگشت به دهه ماقبل ۷۰ شمسی و خرید و توزیع وسایل گرمایشی نفتی و زغالی بین مردم اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

ناترازی تولید و مصرف گاز تا سال ۱۴۲۰ ادامه خواهد یافت. رشد مصرف گاز که پس از نهضت گازرسانی به تمام شهرها و روستاها و حتی صنایع کوچک و بزرگ انجام گرفته بود؛ به‌یک‌باره به سد تشدید تحریم‌ها خورد و با نبود سرمایه‌گذاری برای توسعه میدان‌های گازی ایران، شرایط به نقطه‌ای رسیده که دومین دارنده ذخایر گاز یعنی ایران، در روزهای سرد سال، شاید مجبور به واردات حجم عظیمی از گاز طبیعی باشد. به باور مقامات دولتی، پایان این ناترازی ۱۴۲۰ است؛ البته اگر رویکرد سیاست‌گذار اصلاح شود. در غیر این صورت، ایران این ناترازی را تا سال ۱۴۳۰ و ۱۴۴۰ نیز به‌همراه خود خواهد داشت.

گاز
۵۴ کارخانه سیمان قطع شد

رئیس انجمن سیمان با بیان اینکه سیمان گران نشده و عرضه هم کم نیست، گفت: ما نگفتیم کارخانجات سیمان تعطیل شده‌اند، بلکه گفتیم گاز ۵۴ شرکت قطع شده و تولید با استفاده از مازوت انجام می‌شود.

حمید فرمانی در گفت‌وگو با مهر درباره وضعیت عرضه سیمان، اظهار کرد: در حال حاضر تولید انجام می‌شود و کمبودی در حوزه سیمان وجود ندارد و احیانا شاید در برخی مناطق عرضه کم باشد، اما در مجموع عرضه‌ها مازاد بر نیاز است و از اتفاق سیمان‌های عرضه‌شده در بورس هم گاهی به‌صورت کامل خریداری نمی‌شوند.

رئیس انجمن سیمان به نرخ سیمان نیز اشاره کرد و افزود: نرخ سیمان تفاوتی نکرده و ممکن است در برخی بازارها در مناطق گرمسیری به‌دلیل داشتن موقعیت کاری خوب و تقاضای زیاد، نرخ کیسه‌های سیمان مقداری متفاوت از سایر مناطق باشد.

وی ادامه داد: در حال حاضر میانگین نرخ سیمان کیسه‌ای (۵۰ کیلوگرمی) در بورس کالا بین ۳۲ تا ۳۳ هزار تومان است و در بازار آزاد کمابیش بین ۴۵ تا ۵۰ هزار تومان مبادله می‌شود. فرمانی درباره اظهارات متولیان وزارت صمت در راستای کذب بودن تعطیلی کارخانجات سیمان نیز گفت: ما هرگز اعلام نکردیم که کارخانجات سیمان تعطیل هستند، به‌نظر می‌رسد وزارت صمت، دشمن فرضی درست کرده و با آن دشمن فرضی در حال جنگ است. کارخانجات با استفاده از مازوت در حال تولید هستند که موجب شده تولید اقتصادی نباشد و با هزینه‌های بیشتری سیمان تولید کنیم.

رئیس انجمن سیمان تاکید کرد: ما نگفتیم که تولید متوقف شده، بلکه گفتیم گاز شرکت‌ها قطع شده و تولید در این شرکت‌ها با هزینه‌های بیشتری انجام می‌شود.

در راستای تحقق صرفه‌جویی ارزی در صنعت فولاد اجرایی شد

کاهش وابستگی به واردات با بومی‌سازی

تاکید بر بومی‌سازی و ساخت داخل باعث شد تا امروز صنعت فولاد ۷۰ درصد از نیاز خود را بومی‌سازی کند و وابستگی به واردات را کاهش دهد؛ اتفاقی که منجر به صرفه‌جویی ارزی به‌میزان یک میلیارد دلار شد، اما تنها دستاورد این موضوع، صرفه‌جویی ارزی نیست، در واقع خودکفایی در این صنعت، نتایج مثبت دیگری به‌همراه دارد که گاهی می‌تواند ارزآوری برای کشور را هم به‌همراه داشته باشد.

به‌گزارش صمت، توسعه صنعت فولاد در کشور برپایه مزیت‌هایی همچون ذخایر سنگ‌آهن، گاز، نیروی انسانی و... در دستور کار قرار گرفت تا با ایجاد ارزش‌افزوده بتواند در توسعه اقتصادی کشور نقش‌آفرین باشد.

همین موضوع باعث شد تا اجرای طرح‌های فولادی با سرعت بیشتری پیش رفته و زنجیره ارزش تکمیل شود. صنعت فولاد کشور توسعه را تا جایی پیش برد که با تشدید تحریم‌ها در لیست صنایعی قرار بگیرد که از سوی امریکا تحریم شده بودند. صمت در این گزارش به‌تحقق صرفه‌جویی ارزی در صنعت فولاد پرداخته است.

کتایون ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

صادرات فولاد با نرخ تمام‌شده کمتر، منجر به سهم‌خواهی بیشتر در بازارهای خارجی می‌شود، اما نباید فراموش کرد موفقیت در بازار داخل تنها به کاهش نرخ تمام‌شده بستگی ندارد

صنعت فولاد برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای خود به تکنولوژی، قطعات و دانش فنی نیاز داشت که با تشدید تحریم‌ها کار سخت‌تر از قبل شده بود و می‌توانست هزینه‌های تولید را چندبرابر کند. ادامه‌دار شدن این موضوع می‌توانست بازارهای صادراتی را هم هدف بگیرد، در حالی که توسعه بازارهای صادراتی نیز به‌آسانی انجام نشده و به‌دلیل سال‌ها تلاش در این حوزه بوده است.

در کنار این موارد، مشکلات در نقل و انتقالات مالی نیز به‌دلیل تحریم‌های بانکی می‌توانست خرید تجهیزات و قطعات برای صنعت فولاد را سخت‌تر و زمانبرتر کند.

در همین زمان، تاکید بر استفاده از توان داخلی و حرکت به‌سمت بومی‌سازی در دستور کار قرار گرفت؛ موضوعی که از سوی رهبر معظم انقلاب هم بارها تاکید شد تا بتوان از خروج ارز از کشور جلوگیری کرد.

در همین راستا، موضوع بومی‌سازی در صنعت فولاد آغاز شد تا بتواند بخشی از نیازهای خود را تامین و آن را در داخل کشور تامین کند. این موضوع علاوه بر کاهش هزینه‌های ارزی، افزایش همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیانی را به‌همراه داشت که در سال‌های گذشته به‌نوعی در سایه فعالیت داشتند و چندان معروف نبودند. این موضوع می‌توانست شعار ارتباط صنعت و دانشگاه را بیش از پیش اجرایی کند.

۴دوره جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد بهانه‌ای بود تا بتواند با شناسایی نیاز فولادی‌ها آن را در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان قرار دهد. بومی‌سازی و استفاده از ساخت داخل دیگر به‌عنوان یکی از محورهای اصلی در برنامه‌های سالانه شرکت‌های فولادی دیده می‌شود که باعث صرفه‌جویی ارزی بسیار هم شده است.

امروز تاکید بر بومی‌سازی و حمایت از ساخت داخل باتوجه به شرایط ارزی کشور بسیار جدی‌تر از قبل دنبال می‌شود، اما با این تفاوت که صنعت فولاد به‌نوعی توانسته خودکفایی در بسیاری از بخش‌های خود را محقق کند و به دستاوردهای خوبی برسد. شاید اصلی‌ترین دستاورد برای این صنعت و به‌دنبال آن اقتصاد کشور، موضوع صرفه‌جویی ارزی به میزان یک میلیارد دلار و ناشی از تفاهمنامه‌های امضاشده میان شرکت‌های فولادی و دانش‌بنیان‌ها بود.

▣ تامین سرمایه‌ها سرعت می‌گیرد

اما در کنار صرفه‌جویی ارزی انجام‌گرفته که می‌تواند دستاورد مهمی برای اقتصاد کشور باشد، موضوع مهم دیگر آن است که بخشی از این هزینه صرفه‌جویی‌شده راهی اجرای طرح‌های توسعه‌ای می‌شود.

در واقع خودکفایی در صنعت فولاد در تمامی بخش‌ها انجام می‌گیرد. تولیدکنندگان فولاد در پی استفاده از توان داخلی، نیاز خود به تجهیزات و قطعات را با هزینه کمتر و در زمان کوتاه‌تری تامین می‌کنند و می‌توانند بخشی از این هزینه را در اجرای طرح‌های توسعه‌ای خود استفاده کنند و وابستگی به اخذ تسهیلات را کاهش دهند.

این موضوع می‌تواند بر اشتغالزایی نیز موثر و توسعه فرهنگی و اجتماعی را به‌همراه داشته باشد. از سویی دیگر، تاکید بر ساخت داخل باعث شد تا در سال‌های اخیر توجه فولادی‌ها بر واحد تحقیق و توسعه نیز بیشتر شود. نگاهی به شرکت‌های بزرگ فولادی جهان و میزان سرمایه‌گذاری‌های آنها نشان می‌دهد، این مجموعه‌ها بخش عمده‌ای از درآمدهای خود را در واحدهای تحقیق و توسعه هزینه می‌کنند تا شاهد افزایش بهره‌وری باشند. اصلی‌ترین فاکتور برای موفقیت یک بنگاه اقتصادی افزایش بهره‌وری است که می‌تواند سوددهی آن را ارتقا دهد.

در واقع حاکم شدن این نگاه در بین تولیدکنندگان فولاد به‌نفع سهامداران هم خواهد بود، کاهش هزینه‌های تولید منجر به افزایش سوددهی می‌شود و همین امر حمایت سهامداران از نمادهای فلزی را افزایش می‌دهد؛ اتفاقی که در نتیجه آن، نقدینگی‌های سرگردان راهی توسعه صنعت فولاد می‌شود.

▣ افزایش همکاری با دانش‌بنیان‌ها

اما دستاورد دیگری که در ابتدا هم به آن اشاره شد، افزایش همکاری فولادی‌ها با شرکت‌های دانش‌بنیان است. اهمیت این موضوع به‌اندازه‌ای است که دانش‌بنیان در شعار امسال قرار گرفته و از سوی رهبر معظم انقلاب بر آن تاکید شده است.

حمایت از ساخت داخل باعث شد تا فولادی‌ها نیازهای خود را در رویدادهای مختلف عنوان کنند و به‌گوش شرکت‌های دانش‌بنیان برسانند. نمونه‌ای از این موضوع را می‌توان در استفاده از کاتالیست‌ها مشاهده کرد. محصولی که تا چند سال قبل به‌صورت وارداتی برای تولید فولاد تامین می‌شد، اما با ورود شرکت‌های دانش‌بنیان و اطمینان فولادی‌ها به آنها امروز به‌صورت داخلی تامین می‌شود.

این اتفاق علاوه بر کاهش وابستگی به واردات باعث توسعه شرکت‌های دانش‌بنیانی شد که عمده آنها به‌وسیله دانشجویان جوانی که از دانشگاه فارغ‌التحصیل شده اند، تاسیس شده و نیازمند حمایت مدیران فولادی بود.

امروز شاهد کاهش نگاه سنتی در بین مدیران فولادی هستیم و باور استفاده از توان داخل در بین آنها به‌خوبی دیده می‌شود.

این اتفاق توانست بر اشتغالزایی در کشور نیز اثرگذار باشد، اما شاید به آن نقطه هدف‌گذاری‌شده نرسیده باشد. در واقع مدیران فولادی باید در بسیاری از موارد به این شرکت‌ها تکیه و علاوه بر تامین نیاز خود، توسعه این مجموعه‌ها را هم محقق کنند.

در این‌باره، مدیرعامل گروه ملی صنعتی فولاد ایران در اختتامیه جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران اظهار کرد: بومی‌سازی امروزه در صنعت فولاد به یک نهضت تبدیل و اگر امروز این حجم از تفاهمنامه و قرارداد با سازندگان داخلی و شرکت‌های دانش‌بنیان بسته شده است، به‌همت مدیرانی است که از این نهضت حمایت کرده‌اند.

علی محمدی گفت: صنعت فولاد با چالش جدی در انرژی روبه‌رو و ظرفیت‌سازی و سرمایه‌گذاری و تولید فولاد کیفی و خاص دچار مشکل شده است.

وی گفت: فولاد توانسته بیشتر از ۷۰ درصد صنایع خود را بومی‌سازی کند و وابستگی خود به قطعات خارجی را کاهش داده که این امر مبارک در این صنعت اتفاق افتاده است.

وی افزود: تغییر سیاست‌های صنعتی در بخش اقتصاد فولاد یکی از معضلات جدی است و انتظار می‌رود دولت یاریگر این صنعت باشد، نه اینکه مانع برای جهش تولید فولاد ایجاد کند.

نهضتی که محمدی از آن یاد می‌کند، می‌تواند آغاز انقلابی نوین در صنعت فولاد کشور باشد. بومی‌سازی ۷۰ درصد از نیاز فولادی‌ها عدد قابل‌توجهی است که نباید به‌راحتی از کنار این موفقیت گذشت. امروز اگر در بحث الکترود گرافیتی نیز این صنعت به تولید داخل دست پیدا کند؛ هزینه تولید باتوجه به نوسانات ارزی با کاهش چشمگیری مواجه می‌شود که می‌تواند بر توان صادراتی شرکت‌ها اضافه کند.

در واقع صادرات فولاد با نرخ تمام‌شده کمتر، منجر به سهم‌خواهی بیشتر در بازارهای خارجی می‌شود، اما فراموش نکنیم موفقیت در بازار داخل تنها به کاهش نرخ تمام‌شده بستگی ندارد، یعنی دولت باید در کنار همتی که از سوی فولادی‌ها شکل گرفته، بسترها برای توسعه صادرات و حضور مداوم را فراهم کرده تا سهم ایجادشده به‌دست رقبا نیفتند.

دولت باید در کنار همتی که از سوی فولادی‌ها شکل گرفته، بسترها را برای توسعه صادرات و حضور مداوم در بازارهای خارجی فراهم کند تا سهم ایجادشده به‌دست رقبا نیفتد

سخن پایانی

هرچند واحدهای فولادی بخشی از نیاز خود را با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان تامین می‌کنند، اما تمرکز بر فعالیت واحدهای تحقیق و توسعه در مجموعه‌های فولادی نیز دستاوردهای بسیاری به‌همراه داشت که نمی‌توان به‌آسانی از کنار آن عبور کرد.

ساخت بسیاری از قطعات و تجهیزات در درون واحدهای فولادی و به‌واسطه حضور نیروهای متخصص انجام شده است که حالا می‌تواند محل همکاری‌های جدید، چه در داخل و چه خارج از کشور باشد.

دستیابی به توان تولید برخی قطعات و تجهیزات می‌تواند منجر به صادرات دانش و خدمات فنی مهندسی به کشورهای منطقه باشد که خود ارزآوری جدیدی را به‌همراه دارد و این در حالی است که سازمان توسعه تجارت برای امسال روی صادرات خدمات فنی ـ مهندسی نیز تمرکز ویژه‌ای دارد و حالا صنعت فولاد می‌تواند بخشی از این موضوع را به خود اختصاص دهد. در واقع تاکید بر استفاده از توان داخلی و حمایت از ساخت داخل در سال‌های اخیر توانست همچون یک تیر و چند نشان برای صنعت فولادی باشد که توسعه آن کشور را در بخش‌های بسیاری از واردات بی‌نیاز کرده و می‌تواند تحقق شعار معدن به‌جای نفت را به‌همراه داشته باشد، اما رسیدن به این موضوع، علاوه بر تغییر نگاه در مجموعه‌های فولادی و توسعه همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان، نیازمند حمایت ویژه از سوی دولت خواهد بود.

آگهی تحدید حدود اختصاصی

۵۸۹ م الف

نظر به اینکه هیئت اختلاف مستقر در ثبت گناوه: مالکیت به تصرفات مفروزی و مالکانه آقای منصور علی‌پور را نسبت به شش‌دانگ یک باب خانه منضم به دو باب مغازه به مساحت ۲۱۸.۵۷ مترمربع پلاک ۹۱۷.۹۹۷۳ واقع در امام‌زاده گناوه بخش ۶ بوشهر برابر رای شماره ۱۴۰۱۰۰۴۱۹۷ مورخ ۱۴۰۱/۹/۲ تایید نموده و آگهی موضوع ماده ۳ و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی ساختمانهای فاقد سند رسمی و قانون ثبت نیز منتشر گردیده لذا آگهی تحدید حدود اختصاصی آن به استناد مادتین ۱۴ و ۱۵ قانون ثبت و تبصره ذیل ماده ۱۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی ساختمان فاقد سند رسمی جهت قسمت مورد تصرف آقای منصور علی‌پور منتشر و به اطلاع متصرف نامبرده و مجاورین و صاحبان حقوق ارتفاقی می‌رساند که عملیات تحدیدی در صبح مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۷ در محل شروع به عمل خواهد آمد. لذا بدینوسیله از متصرف نامبرده و مجاورین دعوت می‌شود در وقت تعیین شده فوق در محل وقوع ملک حضور یابند واخواهی نسبت به حدود ارتفاقی برابر ماده ۲۰ قانون ثبت از تاریخ تنظیم صورت‌جلسه تحدید حدود به مدت ۳۰ روز پذیرفته می‌شود. معترضین نسبت به حدود و حقوق ارتفاقی مکلفن مطابق تبصره ماده ۸۶ آیین‌نامه قانون ثبت و تبصره ۲ ماده واحده قانون تعیین تکلیف پرونده معترضین ثبتی مصوب ۷۳/۰۳/۲۵ ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض کتبی به اداره ثبت دادخواست به مراجع قضایی محل وقوع ملک تسلیم و تصدیق گواهی به جریان دعوی را به جهت ضبط در پرونده از دادگاه مربوط به اخذ و به ثبت تسلیم نمایند والا حق آنان ساقط می‌شود.

محمد چهابدار، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۱۰/۲۶

یادداشت

ارزپاشی از جیب صنایع معدنی

بردیا امیرتیموری
خبرنگار

بحران سیاست‌گذاری نادرست، به چالش اساسی فعالان بخش معدن و صنایع معدنی کشور ظرف سال‌های اخیر تبدیل شده است. سیاست‌گذاری نادرست و تغییر مستمر قوانین در کشور از سویی موانع متعددی در مسیر تولید ایجاد کرده و از سوی دیگر این رویه مانع استمرار صادرات شده است. تازه‌ترین مانع‌زایی سیاست‌گذار در بخش معدن و صنایع معدنی تغییر قوانین بازگشت ارز حاصل از صادرات است. تصمیمی که در گام نخست صادرات را غیراقتصادی و در صورت ادامه یافتن، آسیب جدی به بخش تولید وارد می‌کند، به‌نحوی که بخشی از صنایع چاره‌ای جز کاهش یا توقف تولید نخواهند داشت.

مطابق آخرین مصوبه هیات دولت که در نیمه آذر ابلاغ شد، کلیه صادرکنندگان محصولات پتروشیمی، پالایشی، فولادی و فلزات اساسی شامل مس، آلومینیومی، روی و... ملزم به عرضه ۱۰۰ درصد ارز حاصل از صادرات خود در سامانه نیما هستند. این تصمیم در حالی اخذ شد که دلار در بازار آزاد سودای صعودی شدن جدی داشت و بانک مرکزی و سیاست‌گذاران ارزی کشور، دست‌اندازی به منابع ارزی صادرکنندگان را بهترین راهکار برای ممانعت از این روند افزایشی یافتند. در ادامه، بانک مرکزی از تثبیت نرخ ارز نیمایی در کانال قیمتی ۲۸ هزار تومانی برای بازه زمانی حداقل یک ساله خبر داد. این تصمیمات در حالی اخذ شد که دلار در بازار آزاد به کانال ۴۰ هزار تومانی صعود کرد. به‌این ترتیب، تولیدکنندگان داخلی که بخشی از محصولات خود را صادر می‌کردند، دچار زیان ناشی از این تصمیمات شدند.

این تصمیم در حالی اخذ شد که ظرف سال‌های گذشته به‌کرات نتیجه زیانبار سیاست تثبیت نرخ ارز در کشور تجربه شده و کمابیش همگان با آن آشنایی دارند. الزام به عرضه ۱۰۰ درصد ارز حاصل از صادرات در سامانه نیما و فروش با نرخی حدود ۳۰ درصد کمتر از نرخ ارز در بازار آزاد، به مفهوم تحمیل زیانی قابل‌ملاحظه به بدنه تولید در کشور، افت سود سرمایه‌گذاران این شرکت‌ها، کاهش سودآوری فعالیت‌های تولیدی و صادراتی و سوق سرمایه به فعالیت‌های سوداگرانه همچون خرید و فروش ارز است. اگرچه تصمیم جدید هیات دولت برای مقابله با گرانی محصولات نهایی در بازار داخل به‌تبع رشد نرخ ارز گرفته شده است، اما تجربه نشان داده که چنین تصمیماتی نمی‌تواند مانع جهش نرخ محصولات برای مصرف‌کننده نهایی شود و تنها فرصتی برای رانت‌زایی از جیب صنایع به سود عده‌ای دلال را فراهم می‌کند.

در عین حال، چنین تصمیمی اجرای پروژه‌های توسعه‌ای در کشور را به‌شدت کند می‌کند؛ این در حالی است که در شرایط کنونی بخش قابل‌توجهی از صنایع کشور دچار چالش فرسودگی هستند و عدم‌ورود سرمایه جدید به این بخش، تبدیل به چالشی اساسی در مسیر استمرار تولید شده و در عین حال، تحریم، نوسازی و بروزرسانی تکنولوژی در بخش صنعت را دشوار و هزینه‌بر کرده است. در شرایطی که صنایع با چالش تامین مالی ارزی و ریالی برای بروزرسانی تکنولوژی، نوسازی و اجرای طرح‌های توسعه‌ای روبه‌رو هستند، وضع مصوبات محدودکننده ارزی بر موانع موجود می‌افزاید و در ادامه با زیانده کردن صادرات، از سویی، زمینه کاهش تولید را فراهم می‌کند و از سوی دیگر، از درآمدهای ارزی کشور خواهد کاست.

مطابق مصوبه پیشین هیات وزیران درباره ارز حاصل از صادرات، صنایع این اجازه را داشتند که ۵ درصد ارز حاصل از صادرات را در بخش هزینه‌های فروش صادراتی همچون حمل‌ونقل، سفرهای تجاری و... به مصرف برسانند که ۱۰ درصد این ارز به صادرکننده اختصاص می‌یافت و همچنین صنایع می‌توانستند ۳۰ درصد ارز حاصل از صادرات را به‌منظور تامین مواد اولیه وارداتی، قطعات و تجهیزات موردنیاز استفاده کنند و در نهایت، ملزم به عرضه ۵۵ درصد ارز حاصل از صادرات در سامانه نیما بودند. حتی در وضعیت پیشین که صنایع موظف به عرضه ۵۵ درصد ارز در سامانه نیما بودند، افزایش فاصله میان نرخ ارز در بازار آزاد و نیمایی، سیاستی نادرست بود که در عین تحمیل زیان و تضعیف تولید، زمینه توزیع رانت و حمایت از قاچاق به سود سوداگران را فراهم می‌کرد.

یادداشت

کمبود انرژی، گلوگاه توسعه صنعتی

علی‌اکبر الوندیان
فعال صنعت سیمان

گاز به‌عنوان سوخت اصلی مصرفی بسیاری از صنایع فولاد، سیمان، پتروشیمی و حتی نیروگاه‌های تولید برق مصرف می‌شود. این سوخت در کشور ما در مصارف خانگی نیز کاربرد گرمایشی دارد. بر همین اساس نیز در ماه‌های سرد سال با مصرف گاز در بخش خانگی، مشکلاتی در تامین سوخت صنایع پدید می‌آید. کمبود موردبحث در صنایع مختلف بسته به میزان مصرف آنها لطمات متفاوتی را به تولید تحمیل می‌کند.

محدودیت در تامین گاز صنایع سیمان کشور از آبان آغاز و به‌صورت پلکانی در ۳ مرحله افزایش یافته است. میزان مصرف گاز صنایع سیمان کشور روزانه ۲۷ میلیون مترمکعب برآورد می‌شود، اما در حال حاضر تنها ۶ میلیون مترمکعب گاز در اختیار واحدهای سیمانی کشور قرار می‌گیرد.

باتوجه به محدودیت یادشده صنایع سیمان کشور برای تداوم فعالیت خود از مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین استفاده می‌کنند، این در حالی است که از گاز به‌عنوان سوخت پاک یاد می‌شود و همین موضوع زمینه‌ساز برتری این سوخت بر مازوت است. البته واحدهایی که در نزدیکی شهرهای بزرگ واقع شده‌اند، مجوز استفاده از مازوت را به‌عنوان سوخت جایگزین از سازمان محیط‌زیست دریافت نمی‌کنند؛ بنابراین اولویت نخست برای تامین گاز صنایع سیمانی کشور به واحدهایی اختصاص دارد که در نزدیکی کلانشهرها قرار دارند. بدین ترتیب این جایگزینی امکان تداوم تولید را برای این صنایع فراهم می‌کند. این امکان با هدف کنترل آلایندگی ناشی از سوخت مازوت ایجاد شده و چنانچه گاز موردنیاز این واحدها به‌طور کامل تامین نشود، ناچار خواهند بود از ظرفیت تولید خود بکاهند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که فعالان صنعت سیمان مقصر آلودگی مازوت نیستند. این واحدهای تولیدی در شرایطی که سوخت آنها تامین نمی‌شود ناچار به استفاده از مازوت می‌شوند و همین موضوع عملکرد آنها را هم تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد؛ بنابراین برای رفع مشکلات احتمالی ناشی از مصرف این سوخت، از دولت انتظار می‌رود با توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور، این چالش را برای صنعتگران مختلف مرتفع کند.

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران مازوت موردنیاز صنایع سیمان را تامین می‌کند. با این وجود تامین مازوت موردنیاز پالایشگاه‌ها در اولویت این شرکت قرار دارد. بر همین اساس نیز در موارد متعددی برخی واحدهای سیمانی ناچارند سوخت موردنیازشان را از مناطق دورتر خریداری کنند، این در حالی است که حمل مازوت از فاصله‌های طولانی به‌منزله تحمیل هزینه قابل‌توجه به این صنعتگران است و عملکرد این صنایع را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد. در موارد متعددی بهای حمل مازوت به‌مراتب بالاتر از هزینه خرید این گاز جایگزین است؛ در نتیجه هزینه تمام‌شده تولید سیمان به‌شدت افزایش خواهد یافت.

باتوجه به محدودیت‌های جدی که در تامین سوخت صنایع مختلف کشور وجود دارد، شاهد پیوستگی کافی برای جایگزینی مازوت واحدهای سیمانی، نیستیم، چراکه در موارد متعددی اولویت تامین مازوت به پالایشگاه‌ها اختصاص می‌یابد و حتی این امکان می‌رود که تولید در صنایع ما متوقف شود.

علاوه بر تمام مشکلات یادشده باید خاطرنشان کرد تداوم محدودیت یادشده و شدت گرفتن آن، تامین برق صنایع را هم با چالش روبه‌رو خواهد کرد، چراکه عملکرد نیروگاه‌های برق نیز با مشکلات جدی مواجه خواهد شد.

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که محدودیت در روند تامین انرژی صنایع اعم از گاز و برق به اصلی‌ترین مشکل فعالان این صنعت بدل شده و عملا روند تولید را در این صنایع تحت تاثیر منفی قرار داده و چنانچه این مشکل در کوتاه‌ترین زمان ممکن مرتفع نشود، لطمات غیرقابل جبرانی به صنایع به‌عنوان پیشران اقتصادی کشور تحمیل خواهد شد.

گفت‌وگو

محدودیت گاز، هر روز جدی‌تر می‌شود

زمستان سخت صنایع معدنی ایران

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

ایران جزو دارندگان بزرگ‌ترین ذخایر گاز طبیعی در دنیا قرار دارد، با این وجود با شروع ماه‌های سرد سال، زمستان سختی که برای کشورهای اروپایی پیش‌بینی می‌شد گریبان فعالان صنعتی را گرفت. در میان فعالان صنعتی تولیدکنندگان سیمان و فولاد جزو مهم‌ترین صنایعی هستند که بیشترین آسیب را از این شرایط متحمل شده‌اند. ناترازی گازی در کشور معلول دو پدیده یعنی عدم سرمایه‌گذاری برای توسعه زیرساخت‌های انرژی و همچنین مصرف گاز بیش از استاندارد جهانی در کشور ما است. رفع اصولی این کمبود نیازمند جذب سرمایه برای توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور است، اما اجرای این راهکار در شرایط کنونی کشور و باتوجه به منابع درآمدی محدود دولت، چندان ممکن و شدنی به‌نظر نمی‌رسد. علاوه بر این اجرای راهکار یادشده به‌شدت زمان‌بر است؛ در نتیجه باید با وارد کردن فناوری‌های جدید که کاهش مصرف را برای صنایع و خانوار امکان‌پذیر می‌کند، زمینه رفع مشکل ناترازی گاز را در میان‌مدت فراهم کرد.

عکس: صمت

خسارت ۱.۵ میلیارد دلاری فولادسازان

ناترازی تولید و مصرف گاز در کشور در سال‌های اخیر به چالشی جدی برای صنعتگران بدل شده و تامین انرژی را برای واحدهای فولادی کشور سخت کرده است. صمت برای بررسی این موضوع با احسان دشتیانه، فعال صنعت فولاد گفت‌وگو کرده است. متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

◉ شدت گرفتن سرما و ورود موج‌های جدید برودت هوا، چه تاثیری بر عملکرد صنایع فولادی کشور داشته است؟

صنایع فولادی در تمامی زنجیره در روزهای سرد سال با محدودیت در تامین انرژی روبه‌رو شده‌اند. البته این محدودیت برای صنایعی که در شهرهای مختلف واقع شده‌اند بسته به موقعیت جغرافیایی و میزان سرما، متفاوت است؛ به‌گونه‌ای که محدودیت‌های یادشده برای واحدهایی که در استان‌های جنوبی واقع شده‌اند باتوجه به دمای هوا و میزان محدود مصرف گاز در بخش خانگی کمتر است، اما صنایع فولادی که در مناطق شمالی کشور واقع شده‌اند از محدودیت‌های به‌مراتب جدی‌تر در تامین انرژی خود برخوردارند.

در هفته‌ها و روزهای اخیر به‌دنبال ورود موج جدیدی از سرما به کشور، این محدودیت‌ها شدت یافته‌اند؛ به‌طوری که در حال حاضر محدودیت تامین گاز صنایع فولادی کشور بیش از ۵۰ درصد برآورد می‌شود. علاوه بر این در برخی مناطق شاهد محدودیت‌های به‌مراتب بالاتر و در مواردی قطع کامل انرژی و تولید صنایع هستیم.

آثار ناشی از کمبود گاز به محدودیت تولید برق نیز منتهی شده است؛ بنابراین برخی فولادسازان کشور با محدودیت جدی در تامین برق نیز روبه‌رو شده‌اند و میزان برقی که در اختیار صنایع فولادساز کشور قرار می‌گیرد، حدود ۳۰ درصد کاهش یافته است.

◉ محدودیت در تامین انرژی صنایع فولادی کشور، چه آسیب و خساراتی را به صنایع فولادی کشور تحمیل می‌کند؟

چنانچه محدودیت در تامین گاز صنایع برای یک بازه زمانی دوماهه ادامه یابد و ظرفیت تولید در این صنعت به نصف کاهش پیدا کند، تولید فولاد کشور حدود ۱۰ درصد کاهش خواهد یافت و باتوجه به آنکه میزان تولید فولاد ایران سالانه حدود ۳۰ میلیون تن برآورد می‌شود، این افت تولید در نهایت ۳ میلیون تن خواهد بود.

خسارات ناشی از افت تولید با احتساب متوسط نرخ ۵۰۰ دلاری هر تن فولاد، ۱.۵ میلیارد دلار خواهد بود. در نتیجه می‌توان این‌طور ادعا کرد که خسارات ناشی از محدودیت انرژی گاز و تاثیر آن بر عملکرد فولادسازان کشور بسیار قابل‌توجه است.

رفع این بحران چگونه ممکن است؟ آیا فعالان صنعت فولاد می‌توانند نقش مثبتی در رفع این بحران داشته باشند؟

ناترازی تولید و مصرف گاز، بحرانی جدی برای کل کشور است. این بحران در سایه توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های انرژی در کشور در طول سال‌های متمادی ایجاد شده که رفع آن در کوتاه‌مدت شدنی به‌نظر نمی‌رسد، زیرا نیاز به سرمایه‌گذاری قابل‌توجه دارد. بخش اصلی مصرف گاز کشور مربوط به مصارف خانگی است؛ بنابراین با اصلاح الگوی مصرف گاز در حوزه خانگی می‌توان گام مثبتی برای رفع این مشکل و ایجاد زمان برای سرمایه‌گذاری و توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور برداشت.

محدودیت به حلقه‌های انتهایی زنجیره فولاد رسید

صمت برای بررسی تاثیر محدودیت‌های انرژی بر عملکرد صنایع فولادی با علی‌محمد زمانی، فعال صنعت فولاد هم گفت‌وگو کرده است. متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

◉ محدودیت‌های انرژی گاز در ایران از کجا نشأت می‌گیرد و چه تاثیری بر عملکرد صنایع مختلف دارد؟

ایران جزو دارندگان بزرگ‌ترین ذخایر گازی دنیا قرار دارد؛ با این وجود در طول سال‌های گذشته نسبت به توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور بی‌توجهی شده؛ از همین رو شاهد ضعف و کمبود در این حوزه هستیم. باتوجه به آنکه اولویت تامین گاز در کشور به بخش خانگی اختصاص دارد، با شدت گرفتن موج سرما و ناترازی تولید و مصرف این حامل انرژی، همین اولویت اجرا می‌شود و محدودیت انرژی گریبان صنایع را می‌گیرد، در حالی که این محدودیت از میزان تولید واحدهای صنعتی می‌کاهد و لطماتی را به آنها تحمیل می‌کند.

◉ کمبود انرژی گاز در ماه‌های سرد سال چه تاثیری بر فعالیت زنجیره فولاد کشور دارد؟

تولید در زنجیره فولاد از حلقه‌های ابتدایی آن تا تولید محصول نهایی نیازمند گاز است. با این وجود میزان وابستگی صنایع به گاز در واحدهای مختلف متفاوت است. این انرژی در بخشی از حلقه‌های زنجیره فولاد صرفا حکم انرژی را دارد، اما در حلقه تولید آهن اسفنجی به‌عنوان خوراک صنایع هم استفاده می‌شود؛ بنابراین بروز محدودیت در این زنجیره، به‌ویژه در حلقه تولید آهن اسفنجی به‌منزله توقف تولید در این زنجیره است. با شدت گرفتن موج سرما در هفته‌های اخیر، محدودیت گاز صنایع فولادی به حلقه‌های پایانی این زنجیره رسیده، این در حالی است که مصرف گاز در این صنایع محدود است و تنها به‌عنوان سوخت کاربرد دارد. محدودیت گاز حلقه‌های نهایی زنجیره فولادسازی کشور از اواخر آذر و در قالب برنامه‌ای ۱۲ساعته آغاز و در حال حاضر باتوجه به سردتر شدن هوا، تمام‌وقت شده است. در چنین شرایطی باتوجه به توقف یا کاهش قابل‌توجه تولید در صنایع فولادی کشور، عملا میزان مصرف برق نیز به‌شدت محدود می‌شود.

◉ توقف تولید در صنایع فولادی چه آسیبی را به این واحدها تحمیل می‌کند؟

توقف تولید در صنایع مختلف به‌منزله تحمیل خسارات جدی به صنعتگران است. بخشی از هزینه‌های تولید به‌طور مستمر و در شرایطی که تولید محدود یا متوقف شده، برقرار هستند؛ بنابراین این محدودیت‌ها به‌منزله تحمیل هزینه بدون سودآوری به صنعت است. علاوه بر این باید تاکید کرد فعالان صنعتی و تولیدکنندگان برای تداوم تولید در طول یک سال برنامه‌ریزی کرده‌اند و چنین تغییرات جدی در فرآیند تولید آنها، خسارت‌بار است. علاوه بر این در شرایط توصیف‌شده شاهد افزایش هزینه تمام‌شده تولید محصول خواهیم بود. این موضوع یک فعالیت اقتصادی را به مرز غیراقتصادی شدن وارد می‌کند. در کنار موارد یادشده، محدودیت‌های موردبحث ضرباتی را به تجهیزات صنایع و کوره‌ها تحمیل می‌کند. البته باید تاکید کرد آسیب ناشی از توقف تولید از خسارات و لطماتی که به تجهیزات وارد می‌شود، به‌مراتب بیشتر است.

◉ محدودیت‌های یادشده چه تاثیری بر بهای فولاد و محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد کشور دارد؟

صنعت فولاد ایران با تکیه بر ذخایر انرژی گاز احداث‌شده و توسعه‌یافته است؛ بر همین اساس آهن اسفنجی عمده مواد اولیه صنعت فولاد کشور به‌شمار می‌رود. در واحدهای احیای مستقیم از گاز به‌عنوان خوراک استفاده می‌شود و همین موضوع نیز مصرف انرژی را در این حلقه از زنجیره فولاد به‌شدت افزایش می‌دهد. با بروز محدودیت در تامین انرژی گاز واحدهای آهن اسفنجی در هفته‌های اخیر، شاهد کمبود عرضه این محصول در رینگ معاملاتی بورس کالا بودیم و پیرو این امر با پیشی گرفتن تقاضا از عرضه این محصول، نرخ آن به‌شدت افزایش یافت و رشد بهای آهن اسفنجی به حلقه‌های بعدی تولید فولاد نیز منتقل شد. کافی است نگاهی به آمار فروش آهن اسفنجی در بورس کالا بیندازید. نرخ آهن اسفنجی در حال حاضر در مقایسه با مهر رشد ۲۰ تا ۳۰ درصدی داشته است. آهن اسفنجی در ابتدای پاییز در محدوده قیمتی ۱۲.۵ تا ۱۳ هزار تومان معامله می‌شد، اما اکنون نرخ فروش این محصول در رینگ معاملات فیزیکی بورس کالا به ۱۶ هزار تومان افزایش یافته است. البته علاوه بر چالش‌های ناشی از محدودیت انرژی، نوسانات نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی نیز بر این روند صعودی نرخ اثرگذار بوده است.

سیمانی‌ها هم قربانی کمبود انرژی هستند

کوره‌های واحدهای سیمانی با تکیه بر ذخایر گاز فعالیت می‌کنند، این در حالی است که تامین انرژی در این بخش در ماه‌های سرد سال باتوجه به پیشی گرفتن مصرف بر تولید گاز، به چالشی جدی بدل می‌شود. برای بررسی این موضوع با حسین چهرگانی، فعال صنعت سیمان گفت‌وگو کرده‌ایم. متن کامل گفت‌وگوی صمت با چهرگانی را در ادامه می‌خوانید.

◉ محدودیت گاز صنایع سیمان کشور از چه زمانی آغاز شد و چه تاثیری بر عملکرد فعالان این صنعت داشت؟

محدودیت گاز صنایع سیمانی کشور در سال جاری از نیمه دوم آبان آغاز شد. ابتدای امر گاز تخصیص‌یافته به صنایع محدود و در ادامه کاملا قطع شد. واحدهای سیمانی در چنین شرایطی، برای تداوم تولید از مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین استفاده می‌کنند، این در حالی است که استفاده از مازوت تبعاتی دارد که نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن گذشت.

◉ استفاده از مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین چه تبعاتی برای صنایع دارد؟

استفاده از مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین مشکلاتی را به همراه دارد. در درجه نخست آنکه ناوگان حمل برای انتقال مازوت از مراکز پالایش به واحدهای سیمانی کشور محدود هستند. در مواردی به‌اشتباه این‌طور بیان می‌شود که مخازن ذخیره مازوت صنایع در فصل تابستان آماده و پر می‌شوند تا در صورت بروز مشکل و کمبود از این ذخایر استفاده شود، در حالی که ذخایر واحدهای سیمانی تنها برای ۱۵ روز تا حداکثر یک ماه، سوخت صنایع سیمانی کشور را تامین می‌کند. علاوه بر این باتوجه به مضیقه تامین مازوت در کشور و نیاز صنایع مختلف و حتی نیروگاه‌ها به این سوخت جایگزین، صنایع ناچارند هر بار مازوت را از فواصل طولانی‌تری تامین کنند که به‌تبع آن هزینه مضاعفی به این صنعتگران تحمیل می‌شود.

هزینه گاز مصرفی صنایع سیمانی به‌ازای هر مترمکعب ۵۷۵ تومان است که این هزینه با تاخیر یک‌ماهه از مصرف آن، پرداخت می‌شود، این در حالی است که صنایع برای دریافت مازوت موظفند هزینه خرید آن را قبل از دریافت و به‌صورت نقد پرداخت کنند. بدین ترتیب باتوجه به فرآیند ثبت سفارش و انتقال مازوت، واحدهای سیمانی ناچارند یک ماه زودتر از موعد تحویل گرفتن مازوت، هزینه خرید آن را پرداخت کنند. باتوجه به محدودیت‌هایی که صنایع در تامین نقدینگی دارند، موضوع یادشده چالش جدی را به آنها تحمیل می‌کند. علاوه بر این هزینه قابل‌توجه حمل مازوت نیز بر عهده صنایع است. هزینه جابه‌جایی هر لیتر مازوت بسته به فاصله از مراکز پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی تا واحدهای تولیدی ۷۰۰ تا ۱۰۰۰ تومان برآورد می‌شود. براساس آنچه گفته شد بدون تردید این جایگزینی تاثیر مستقیم بسزایی بر نرخ تمام‌شده تولید خواهد داشت. علاوه بر این باید تاکید کرد تجهیزات صنایع سیمان کشور براساس استفاده از گاز به‌عنوان سوخت، تعبیه شده و تغییر سوخت لطماتی را به فرآیند تولید و تجهیزات صنایع وارد می‌کند.

◉ آیا تامین برق صنایع سیمانی نیز با چالش روبه‌رو شده است؟

محدودیت تامین گاز فقط واحدهای سیمانی را درگیر نکرده و همزمان بسیاری از نیروگاه‌ها نیز با محدودیت‌های جدی در تامین انرژی خود روبه‌رو هستند. بدین ترتیب حتی احتمال بروز محدودیت در تامین برق صنایع نیز به میان آمده است؛ کما اینکه در فاصله ۲۰ روز تا یک ماه گذشته اخطار قطع برق یا بروز محدودیت در تامین انرژی این صنایع به واحدهای مختلف ابلاغ شده است. به‌عنوان‌مثال برای یک واحد تولید سیمان با ظرفیت یک‌میلیون تنی سقف مصرف ۷ مگاواتی برق تعیین شده است. در هفته پایانی دی شاهد قطع برق صنایع سیمان در استان گلستان بودیم. بدین ترتیب عملا روند تولید سیمان در این استان متوقف شده و به‌زودی ضربات جدی به عملکرد صنعتگران تحمیل خواهد شد.

> ایران جزو دارندگان بزرگ‌ترین ذخایر گاز طبیعی در دنیا قرار دارد، با این وجود با شروع ماه‌های سرد سال، زمستان سختی که برای کشورهای اروپایی پیش‌بینی می‌شد گریبان فعالان صنعتی را گرفت

آگهی مفقودی

برگ سبز سواری پراید قهوه‌ای (مسی) به شماره پلاک ۳۶ب۳۶۹ایران۳۱ و به شماره موتور ۲۱۷۴۵۷۱ و به شماره شاسی ۱۴۱۲۲۸۶۶۲۸۴۳۵s به نام سمیه سلاطی مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

تولید آب‌شیرین‌کن‌های کنار دریا ۶ برابر می‌شود

براساس اطلاعات شرکت مدیریت منابع آب ایران، طی ۴ سال آینده، میزان تولید آب توسط آب‌شیرین‌کن‌های کشور در جوار دریا ۶ برابر خواهد شد. به‌گزارش ایرنا، طرح انتقال آب دریای عمان به استان سیستان و بلوچستان در مجلس مصوب و مقرر شده است، عملیات اجرایی این طرح بزرگ در بخش دریا و آبگیرها با سرعت به انتها برسد.

بر این مبنا، خط دوم انتقال آب از خلیج‌فارس به فلات مرکزی، چندی پیش با حضور رئیس‌جمهوری آغاز شد، این در حالی است که خط اول انتقال آب از سال ۱۳۸۸ تعریف و در سال ۱۳۸۹ مصوب و عملیات اجرایی آن آغاز شد. براساس پیش‌بینی‌ها، خط دوم انتقال آب خلیج‌فارس تا ۴ سال آتی در مدار فعالیت قرار می‌گیرد.

از سوی دیگر، خط سوم انتقال آب از خلیج‌فارس به فلات مرکزی با محوریت استان اصفهان در دستور کار دولت سیزدهم قرار گرفته است. براساس به‌روزترین اطلاعات این پروژه، عملیات اجرایی این خط از غرب بندرعباس آغاز و آب‌شیرین‌کن‌ها در این ناحیه احداث می‌شوند.

استفاده از تکنولوژی شیرین‌سازی آب دریا و انتقال آب خلیج‌فارس و دریای عمان به فلات مرکزی یا شهرهایی مانند اصفهان و کرمان، به‌عنوان نخستین راهکارهایی بود که از سوی مسئولان وقت مطرح شد. طرفداران محیط‌زیست بر این باور هستند که این طرح برابر با بر هم زدن موازنه‌های اکولوژیک طبیعت است و در برابر الزامات توسعه صنعتی در دنیای کنونی مانند استقرار صنایع آب‌بر در کنار آب دریاها و دیگر منابع آبی، راهکاری مناسب‌تر از انتقال آب دریا وجود دارد.

کارشناسان محیط‌زیست در بررسی پیامدهای طرح انتقال آب خلیج‌فارس:

بحران زیست‌محیطی بیشتر می‌شود

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

چندی پیش که خبر آغاز فاز دوم انتقال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی کشور منتشر شد، طرحی که هنوز هم موافقان و مخالفان بسیاری دارد و هر یک با استدلال نسبت به درستی نظرات کارشناسی تاکید دارند. اما این طرح جدای از مزیت‌های اقتصادی و حل بحران آب منطقه مرکزی ایران که می‌تواند به‌همراه داشته باشد، با انتقاد جدی کارشناسان محیط‌زیست مواجه است. بسیاری از کارشناسان محیط زیست معتقدند موج اجرای پروژه‌های انتقال آب از خلیج‌فارس به مناطق مرکزی کشور می‌تواند یادآور موج سدسازی در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ ایران باشد و سال‌ها بعد آثار زیست‌محیطی خود را به نمایش بگذارد. سدهایی که موجب خشک شدن شریان حیاتی رودخانه‌ها شدند و به‌عنوان قاتلان تالاب‌های ارزشمند کشور هم شناخته می‌شوند. مخالفان اجرای این طرح معتقدند سازکار انتقال آب در نهایت به بحران آب کشور دامن می‌زند و در مقابل موافقان راه تامین آب فلات مرکزی را انتقال آب از خلیج‌فارس می‌دانند. آنچه در این گزارش صمت می‌خوانید، بیشتر نظر کارشناسی درباره اجرای این طرح از نگاه زیست‌محیطی در چند دهه آینده است و در گزارشی دیگر، به ابعاد اقتصادی و تامین آب مناطق مرکزی خواهیم پرداخت.

عکس: صمت

وقتی طرح‌هایی نظیر انتقال آب اجرا می‌شوند، چراغ سبزی به ادامه فرآیند مخرب و تغذیه غول صنایع آلوده‌کننده در استان‌های خشک داده می‌شود

هدف از انتقال آب، تامین آب شرب است

انتقال آب از دریا همواره جزو گران‌ترین پروژه‌های آبرسانی به‌حساب می‌آید و معمولا زمانی دست به این عمل می‌زنند که منطقه‌ای از میزان شدید کم‌آبی رنج ببرد. در کشورمان، خط اول انتقال آب از دریای عمان به استان سیستان و بلوچستان از سال ۱۳۸۸ تعریف و در سال ۱۳۸۹ مصوب و عملیات اجرایی آن آغاز شد و به‌مرور به‌بهره‌برداری رسید. علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو با اعتقاد به اینکه بیشتر کلانشهرها و ابرشهرهای دنیا در کنار دریاها و رودخانه‌های خروشان و عظیم بنا شده‌اند، می‌گوید: ویژگی سرزمین ما این است که بسیاری از شهرهای بزرگ کشور با دریا فاصله دارند، در چنین شرایطی باید سهم خودمان را از تامین آب دریا حفظ کنیم. به گفته محرابیان پیش‌بینی شده در خط انتقال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی، بیش از ۵۰ درصد آب حاصل از آن به خارج از صنعت تخصیص داده شود و به تقویت آب شرب و مصارف عمومی بینجامد. وزیر نیرو بااشاره به اینکه همزمان خط انتقال آب استان سیستان و بلوچستان و خط انتقال آب استان‌های کرمان، یزد و اصفهان نیز در دست احداث است می‌گوید؛ این خطوط انتقالی، آب پایدار، دائمی و مطمئن را روانه این استان‌ها خواهد کرد.

موافقان چه می‌گویند؟

طرح انتقال آب از دریای عمان و خلیج فارس قرار است در گام نهایی، منابع آبی جدید ۷ استان هرمزگان، کرمان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، یزد، اصفهان و سیستان و بلوچستان را تامین کند. برای اجرای این طرح‌ها حدود ۳هزار و ۷۰۰ کیلومتر لوله‌گذاری خواهد شد که آب خلیج فارس و دریای عمان را به ۷استان تعیین شده، منتقل می‌کند.

موافقان این طرح معتقدند اَبَرپروژه انتقال آب خلیج فارس گامی بزرگ در مسیر مقابله با بحران کم‌آبی با پراکندگی جغرافیایی بسیار زیاد است. به این ترتیب اولین پروسه انتقال آب به کویر در سال ۹۱ کلید خورد که بر اساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته در این طرح ۵۰۰ میلیون متر مکعب آب در سال از دریای خزر و یک میلیون متر مکعب آب از دریای عمان و خلیج فارس در راستای اجرای این فرآیند انتقال یافته و مشکل کم‌آبی این استان‌ها را رفع خواهد کرد. با وجود نظرات مخالف کارشناسان و فعالان محیط زیست، محمد رضا عطارزاده، معاون پیشین وزیر نیرو معتقد است: اجرای این طرح در تضاد با مسائل زیست محیطی، اجتماعی نیست و هزینه آب استحصالی بین ۱۵ تا ۲۵ هزار ریال در هر متر مکعب برآورده شده است.

کارشناسان موافق اجرای این طرح نیز معتقدند، قرار گرفتن ایران در منطقه‌ای خشک و نیمه‌خشک و پراکندگی جغرافیایی و جمعیتی نامتوازن،کشور را ناچار به اجرای انتقال آب دریا از مناطق پربهره به مناطق کم‌برخوردار کرده است. از سوی دیگر ورود تکنولوژی‌های نوین و قرار گرفتن کشورمان در مسیر صنعتی شدن و الزام بر رفع نیازهای داخلی و حضور در بازارهای صادراتی به منظور رفع نیازهای داخلی و همچنین برقراری تعاملات جهانی و بهره‌وری بهینه از منابع داخلی در حوزه صنعت، استفاده معقولانه از منابع آبی داخلی کشور را برای ایران ضروری ساخته است. از سوی دیگر برآوردها نشان می‌دهد بخش صنعت سالانه با کمبود ۹۵۰ میلیون مترمکعب آب برای مصارف مواجه بوده و استفاده از آب دریا یکی از ضرورت‌های بخش صنعت است. به نظر کارشناسان، منابع آبی سطحی و زیرسطحی را باید تنها به مصارف آشامیدنی، کشاورزی و محیط زیست اختصاص داد و بهترین راهکار برای تامین آب صنعت، استفاده از آب خاکستری یا منابعی است که تهدید کاهش چشمگیر یا اتمام آن وجود ندارد.

اگر خواهان تاب‌آوری در برابر بحران آب هستیم، باید به‌جای اجرای پروژه‌های پرهزینه، سبک زندگی‌مان را متناسب با توان اکولوژی منطقه تغییر دهیم

طفره از حل زیربنایی بحران آب

در مقابل نظر موافقان اجرای این طرح، برخی از کارشناسان حوزه آب و محیط‌زیست نظرات دیگری دارند و به رویکرهای دیگری از تاثیر این پروژه تاکید دارند. پدرام جدی، کارشناس آب در گفت‌وگو با صمت درباره راهکار مدیریت منابع آب در کشور و دلایل بحران آب گفت: شرایط بد منابع آبی کشور بر کسی پوشیده نیست. امسال هم در بسیاری از استان‌ها با خشکسالی آسیب‌زننده مواجهی بودیم. رسوبی بودن سدها و کشاورزانی که در مضیقه تامین آب هستند، گواه خوبی است تا بگوییم کشور روزبه‌روز به بحران آب نزدیک‌تر می‌شود و اگر با جدیت برنامه‌ریزی نشود ممکن است با چالش‌های جدی در بحث تامین مواد غذایی روبه‌رو شویم. وی افزود: اینکه بگوییم کمبود آب در کشور ناشی از الگوهای بارشی است و به‌عبارتی آن را به طبیعت ربط دهیم، به‌نوعی طفره رفتن از موضوع بکارگیری روش‌های جدید مدیریت منابع آب است. اگر با دیدی بلندمدت به الگوی بارشی کشور نگاه کنیم، باوجود باران‌های اخیر رگباری شکل و خشکسالی پاییز، در مجموع، میزان بارش به‌میزان معناداری تغییر نکرده است. در حقیقت، جنس بارش‌ها تغییر کرده و میزان ورودی آب به کشور کمابیش یکسان بوده است. در نتیجه، چون نظام مدیریت منابع آب کشور مبتنی بر الگوهای قبلی بارش است، هنوز نتوانسته با این الگوها خود را وفق بدهد. به‌گفته جدی، حدود ۷۱ درصد از کل بارش، نزدیک به ۴۱۲ میلیارد مترمکعب از آب کشور تبخیر شده و از دست می‌رود. البته ناگفته نماند که تبخیر، جزئی از چرخه آب بوده و بخشی از تبخیر بالا به وضعیت جغرافیایی و میزان تابش خورشید برمی‌گردد، اما تخریب پوشش گیاهی و بافت خاک هم اثر قابل‌لمسی در این پدیده دارد. برای مثال، پاییز سال گذشته، شاهد ریزش باران چندروزه در نیمه جنوبی کشور بودیم. در شهر کنارک در یک روز ۲۴۰ میلی‌لیتر بارندگی در یک روز اتفاق افتاد، یعنی از میانگین سالانه کشور هم بیشتر. اتفاقی که افتاد، این بود که بخشی زیادی از این آب در بستر آب‌های سطحی وارد خلیج‌فارس و بخشی دیگر هم که رقم قابل‌ملاحظه‌ای است، تبخیر شد. این کارشناس افزود: حال اگر بتوان با روش و شیوه‌هایی سرعت تبخیر آب را در بالادست کاهش داد تا فرصت جذب آب توسط زمین فراهم شود، می‌توان نسبت به نگهداشت آب در سال‌های آتی و مواجهه درست با بحران آبی کشور امیدوار بود. در واقع، با شیوه‌هایی می‌توان آب را به داخل زمین تزریق کرد.

استقرار صنایع آب‌بر و تغییر الگوی مصرف

محمد درویش، پژوهشگر و فعال محیط‌زیست، بااشاره به آسیب ایجاد خطوط انتقال آب به فلات مرکزی در گفت‌وگو با صمت گفت: روزگاری یزد معروف بود به قنات و قنوت قناعت؛ متاسفانه امروز طبق دسته‌بندی وزارت نیرو، این استان پنجمین استان پرمصرف آب در کشور است. استقرار صنایع آب‌بر، مصرف بدون برنامه‌ریزی و تغییر الگوی مصرف از سوی مردم، دلایل اصلی این میزان از مصرف بالای آب استان است. بیلان آب سفره‌های زیرزمینی در استان یزد منفی است و این به ضعف مدیریتی مسئولان در چند دهه اخیر برمی‌گردد. توان یزد در برداشت از این منابع آبی، حدود ۹۰۰ میلیون مترمکعب در سال است؛ در حالی که در طول چند دهه اخیر، سالانه بیش از ۱.۲ میلیارد مترمکعب آب برداشت می‌شود که منجر به منفی شدن بیلان آب‌های زیرزمینی در این استان شده است. به‌همین دلیل، بخش‌های بزرگی از استان یزد به‌ویژه در محور اردکان و میبد، به‌دلیل خالی شدن سطح زیر زمین، درگیر فرونشست‌های زیادی شده‌اند. وی افزود: باتوجه به این شرایط، انتقال ۵۰ تا ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب از خلیج‌فارس، احتمالا توانایی حل پایدار مشکل کم‌آبی یزد را نخواهد داشت. این کارشناس محیط‌زیست بااشاره به اینکه میزان استقرار واحدهای صنعتی آب‌بر در استان چند برابر شده گفت: انتقال آب از خلیج‌فارس تنها می‌تواند مانند یک مسکن عمل کند. این کارشناس گفت: مرگ دشت یزد زمانی رقم خورد که به‌جای اتکا به ظرفیت‌های واقعی این استان، خارج از توان طبیعی به بهره‌برداری محیطی پرداختیم و تفاوتی میان این استان و استان‌های مشابه، با دیگر مناطقی که از منابع آبی برخوردارند، قائل نشدیم. برای مثال، تبدیل یزد به قطب تولید گوشت قرمز، نمونه بارز این بهره‌برداری‌های مخرب است؛ گوشت قرمزی که برای تولید هر کیلو از آن، ۱۵ هزار و ۵۰۰ لیتر آب مصرف می‌شود، در حالی که میانگین بارش یزد کمتر از ۱۰۰ میلیمتر و تبخیر آن بیش از ۴۰۰ میلیمتر است. وی گفت: پیشینیان با احداث بادگیرها، کاریزها و یخچال‌ها نشان دادند که توانایی سازگاری با این نوع از اقلیم گرم و خشک را دارند و میزان مصرف آب زیادی هم نمی‌خواهد. در واقع آنها می‌دانستند چگونه باتوجه به توان محیطی، چیدمان توسعه را در استانی نظیر یزد طراحی کنند. این فعال محیط‌زیست گفت: اگر خواهان تاب‌آوری در برابر بحران آب هستیم، باید به‌جای اجرای پروژه‌های پرهزینه، سبک زندگی متناسب با توان اکولوژی منطقه تغییر کند. به‌گفته درویش، نخستین کاری که باید در قبال استانی که بیلان آب منفی دارد، انجام داد؛ تعادل‌بخشی سفره‌های آب زیرزمینی است، نه اینکه در طول سال‌ها صنایع آب‌بر زیادی در منطقه مستقر شوند. وقتی طرح‌هایی نظیر انتقال آب به راه می‌افتد، به‌نوعی چراغ سبزی برای ادامه فرآیند مخرب و تغذیه غول صنایع آلوده‌کننده در این استان‌ها است. به گفته برخی از کارشناسان انتقال آب، گران‌ترین شیوه مدیریت منابع آب است که تنها در شرایط بسیار بحرانی، مجاز به استفاده از چنین رویکردی هستیم.

تولید آب خاکستری

درویش با اشاره به تولید آب خاکستری در فرآیند شیرین‌سازی آب و آسیب به چرخه زیستی آبزیان گفت: ممکن است در آینده شاهد نابودی گونه‌های بسیاری از آبزیان دریا به‌واسطه زیست در آب‌های خاکستری باشیم. همچنین آب‌شیرین‌کن‌ها گازهای گلخانه‌ای زیادی تولید می‌کنند که موجب تشدید خطر تغییر اقلیم خواهندشد.

سخن پایانی

مسئله این است که مدیریت آب در کل از یک تفکر مایه می‌گیرد و بسیاری از وجوه دیگر، جنبه نمادین و شعاری دارد. مدیریت آب در ایران با بیش از ۴۰۰ میلیارد مترمکعب بارش سالانه و استحصال نزدیک به ۱۰۰ میلیارد مترمکعب آب در سال، از راه‌های درست‌تری امکان‌پذیر است. همیشه ساده‌ترین راه، بهترین نیست. اتکای شهرها به منابع ناپایدار سدها، خطر خالی از سکنه شدن این زیست‌بوم‌ها را پدید آورده است. برخی معتقدند اندیشه یک‌سویه حاکم بر مهندسی مدیریت آب، تیشه به ریشه آب کشور زد و نتوانستیم از مزیتی هم که داشتیم، بهره کافی ببریم. چنانچه در ابتدای گزارش هم آمد، در این گزارش به ابعاد محیط زیستی طرح انتقال آب پرداختیم و در گزارش بعدی از آثار اجرای این طرح در صنایع و تامین آب منطقه سخن خواهیم گفت.

یادداشت

بحران امنیت غذایی زیر سر توسعه‌یافته‌ها

داریوش گل‌علیزاده ـ رئیس مرکز تغییر اقلیم سازمان محیط‌زیست

ایران جزو کشورهای آسیب‌پذیر در حوزه تبعات تغییر اقلیم است و برای اینکه این آسیب‌پذیری را به‌حداقل برسانیم، در کنار کاهش انتشار با حفظ منافع ملی باید رفتارهای سازگارانه در پیش گیریم و برنامه‌های متناسب با آن را تدوین کنیم. در حقیقت، برای افزایش تاب‌آوری باید رویکرد سازگارانه داشته باشیم و به تغییر الگوها در سبک زندگی و اشتغال بپردازیم. در غیر این صورت، محکوم به انقراض و نابودی به مقیاس یک سیاره خواهیم بود. از اثرات مستقیم تغییر اقلیم، بیابان‌زایی و خشکسالی، تغییر در زمان و مکان بارش‌ها است که بیشتر منجر به ایجاد سیلاب‌های عظیم می‌شود، همچنین آتش‌سوزی در جنگل‌ها و کمبود منابع آب و تبخیر بیش از حد این منابع، کشور را روز به روز به شرایط بحرانی نزدیک‌تر می‌کند. به‌همین دلیل باید تمهیداتی برای کاهش این آثار بیندیشیم تا بتوانیم علاوه بر اینکه این تهدید را به یک فرصت تبدیل می‌کنیم، از خطرات آن هم ایمن باشیم. برای مثال، می‌توان از بارش‌های رگباری نهایت استفاده را کرد، همچنین، باید فرسایش خاک را به‌حداقل برسانیم. این در حالی است که بیشتر رودخانه‌های کشور به‌دلیل فرسایش عظیم خاک گل‌آلود است.

می‌توان با طراحی پروژه‌های آبخیزداری، میزان تبخیر را به‌حداقل رساند و در کنار آن، از فرسایش بیش از اندازه خاک جلوگیری کرد. در افزایش راندمان بهره‌وری در آب و کشاورزی باید اقدامات درخوری انجام داد تا به بحران امنیت غذایی دچار نشویم.

تغییر اقلیم به تنوع زیستی، جانوری و پوشش گیاهی، آسیب جدی می‌رساند که با طراحی و اجرای الگوی زیرکشت می‌توان تا حد زیادی از آن کاست. امروز تغییر اقلیم، گردشگری کشور را دچار اختلال کرده و تا حدی به زندگی روزمره مردم آسیب زده است. همه اینها دلیل خوبی است که بحث تغییر اقلیم در برنامه هفتم جایگاه ویژه‌ای داشته باشد و در حوزه کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و سازگاری با آن، اقدامات ویژه‌ای را به‌ثمر برسانیم.

متاسفانه کشورهای توسعه‌یافته همکاری موردانتظار را ندارند و حتی در سال گذشته برای تامین انرژی به‌سمت منابع زغال‌سنگ خود رفته‌اند. خوشبختانه در سازمان محیط‌زیستی برنامه‌ای مبتنی بر کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای را تدوین و طراحی کردیم و کارگروه ملی تغییر اقلیم این سازمان مصوبات آن را تدوین کرد. اکنون منتظر نهایی شدن آن از سوی دولت و تحویل آن به کمیسیون تغییر اقلیم به مجلس هستیم.

در بحث اجرایی، سازمان محیط‌زیست فعالیت‌هایی را در موضوع کاهش انتشار انجام می‌دهد و پیگیری‌هایی را هم در بحث کنترل انتشار گازهای گلخانه‌ای در دست اجرا داریم. ضمن اینکه لایحه تغییر اقلیم، هم در مرحله تهیه، تدوین و اجرا قرار دارد و اکنون در حال طی کردن مراحل قانونی خود است. گرمایش جهانی و تغییر اقلیم یک خطر جهانی است و الزام دارد که تمامی کشورها در کنار هم نسبت به کاهش انتشار اقدامات جدی داشته باشند. همچنین، کشورها در درون خود هم باید رفتارهای سازگار با آن را در پیش بگیرند.

متاسفانه انرژی ارزان در کشور ما موجب شده است که انتشار گازهای گلخانه‌ای رو به افزایش باشد، در حالی که اگر قدر آن را بیشتر می‌دانستیم، از انتشار این گازها کاسته می‌شد. امروز نیازمند مشارکت آحاد مردم برای حفظ کره زمین از آثار و تبعات گرمایش جهانی و تغییرات اقلیمی هستیم. این هدف بدون آموزش نسل‌های امروز ممکن نمی‌شود. به‌عبارت روشن‌تر، آموزش و آگاهی‌بخشی باید از مدارس آغاز شود. کودکان باید در سال‌های اولیه زندگی بدانند که تنها یک زمین دارند و باید از آن محافظت کنند. شاید چنین موضوعی به ایجاد نگرانی در میان کودکان بینجامد، اما ایجاد حساسیت در کودکان، موجب زنده شدن امید در دل نسل‌های آتی می‌شود. گفتنی است، با آگاه‌سازی کودکان می‌توان مطالبه‌گری را در میان آنها افزایش داد. وقتی مطالبه‌گری افزایش پیدا کند، سازمان‌ها و نهادهای مربوطه هم تلاش بیشتری خواهند کرد.

یادداشت

بودجه و سال آینده

علی قنبری
اقتصاددان

دولت لایحه بودجه ۱۴۰۲ را تقدیم مجلس کرده و از آن زمان گمانه‌زنی‌ها پیرامون اوضاع اقتصادی سال آینده کشور شکل گرفته است؛ از افزایش دوباره نرخ تورم گرفته تا ثبات نسبی اقتصاد. همه کارهایی که دولت برای مهار تورم انجام داده از جمله افزایش نرخ سود، بازگرداندن ارز ترجیحی و... برای مهار تورم شرط لازم است، اما کافی نیست. در کشور ما اقتصاد کلان، تابع سیاست کلان است؛ پس تا زمانی که مشکلات روابط خارجی ایران پابرجاست می‌توان گفت مشکلات اقتصادی هم کماکان به قوت خود باقی خواهد ماند.

همچنین تغییرات صورت گرفته در بدنه دولت گرچه لازم است، اما کافی نیست، زیرا مسائل اقتصادی تابع روابط خارجی، شرایط و ثبات اقتصادی داخل است؛ بنابراین می‌توان به‌جرات گفت ابزارهای پولی حداکثر تا ۲۰ درصد قادرند مشکلات اقتصادی را حل کنند و مابقی نیازمند خروج ایران از انزوای سیاسی و حل مشکل تحریم است، زیرا برای کشوری که فروش نفت منبع اصلی درآمد کشور و تامین بودجه محسوب می‌شود، خروج از تحریم‌ها برای حل مسائل پولی کشور حرف اول را می‌زند.

وجود تحریم‌ها، ناکارآمدی مدیران اقتصادی و سایر مسائل دست به‌دست هم داده تا کاهش چشمگیر نرخ تورم برای سال آینده چندان در دسترش نباشد و خلاف وعده‌های رئیس‌جمهوری تورم تک‌رقمی به این زودی‌ها محقق نشود.

در پیش‌بینی مسائل اقتصادی هر کشوری عرضه و تقاضا مهم است. همچنین علم و تئوری‌های اقتصادی در پیش‌بینی چشم‌انداز یک سال آینده بسیار دارای اهمیت است، اما همه این مسائل در شرایطی صدق می‌کند که کشور در ثبات باشد، سرمایه‌های اجتماعی در بالاترین سطح و کیفیت خود باشند، مردم به سیاست‌های اقتصادی دولت اعتماد داشته باشند و روابط خارجی در بهترین شکل خودش باشد.

براساس آنچه گفته شد اگر بخواهیم باتوجه به شرایط موجود پیش‌بینی کنیم، باید گفت وضعیت اقتصادی در سال آینده بهتر نخواهد شد.

در این شرایط که قیمت کالاهای اساسی و خوراکی افزایش پیدا می‌کند و بازار ارز و خودرو و مسکن و طلا همه سیر صعودی دارد، امید چندانی به بهتر شدن شرایط اقتصادی وجود ندارد و مسائل به‌صورت غیرعلمی و غیرتئوریک تحلیل می‌شود و متاسفانه این تحلیل‌ها هم به نتیجه مطلوب نمی‌رسد.

اگر تحریم‌ها هم به همین منوال پیش برود و در بازار عرضه و تقاضای نفت مشکلی ایجاد شود، نرخ نفت از پیش‌بینی دولتمردان در بودجه کمتر خواهد بود؛ در نتیجه دولت با کسری بودجه بیشتری مواجه می‌شود.

کسری بودجه یعنی افزایش پایه پولی، یعنی افزایش نقدینگی و افزایش تورم و این مسائل در کنار سایر مسائلی که گفته شد، باعث می‌شود وضعیت اقتصاد کشور در سال آینده در شرایط مطلوبی نباشد؛ از همین رو به‌نظر می‌رسد باید تصمیماتی در زمینه مسائل ساختاری در استراتژی‌ها و تئوری‌ها و در مبانی مدیریت اقتصادی اخذ شود.

هنوز رشد اقتصادی کشور حوالی صفر است. اهداف تورمی، رشد اقتصادی، بیکاری، درآمدهای واقعی خانوارها، فقر و مواردی که قرار بود در سال ۱۴۰۱ محقق شود تا این زمان که تنها ۲ ماه از این سال باقی مانده، همچنان اندر خم یک کوچه است؛ بنابراین همه این عوامل دست به دست هم می‌دهد تا برای ۱۴۰۲ چشم‌انداز روشنی پیش رو نباشد.

رشد اقتصادی بدون تغییراتی که گفته شد در سال آینده هم محقق نخواهد شد. اگر تغییرات اساسی در روند احیای برجام، اف‌ای‌تی‌اف، لغو تحریم‌ها و کسب درآمدهای پایدار در کشور محقق شود، وضعیت بهتری خواهیم داشت.

سقف معافیت مالیاتی حقوق در سال آینده

در لایحه بودجه سال آینده، معافیت مالیاتی حقوق تا ۷ میلیون تومان (درآمد سالانه ۸۴ میلیون تومان) تعیین شده است. به گزارش ایرنا، براساس بند «و» تبصره ۱۲ حقوق و دستمزد لایحه بودجه سال آینده، در سال ۱۴۰۲ سقف معافیت مالیاتی و نرخ مالیات بر مجموع درآمد اشخاص حقیقی که تحت عناوینی از قبیل حقوق و مزایا (به‌استثنای عیدی)، مقرری یا مزد، حق شغل، حق شاغل، فوق‌العاده‌ها، اضافه‌کار، حق‌الزحمه، حق مشاوره، حق حضور در جلسات، پاداش، حق‌التدریس، حق‌التحقیق، حق پژوهش و کارانه اعم از مستمر یا غیرمستمر که به‌صورت نقدی و غیرنقدی از یک یا چند منبع در بخش دولتی یا غیردولتی از کارفرمای اصلی یا غیراصلی تحصیل می‌شود به شرح زیر است:

۱- سقف مالیاتی سالانه موضوع ماده ۸۴ قانون مالیات‌های مستقیم در سال ۱۴۰۲ معادل ۸۴ میلیون تومان تعیین شده است.

همچنین نرخ مالیات بر مجموع درآمد اشخاص حقیقی به شرح زیر است:

۱- نسبت به مازاد ۸۴ میلیون تومان تا ۱۶۸ میلیون تومان، ۱۰ درصد

۲- نسبت به مازاد ۱۶۸ میلیون تومان تا ۲۷۶ میلیون تومان، ۱۵ درصد

۳- نسبت به مازاد ۲۷۶ میلیون تومان تا ۴۸۰ میلیون تومان، ۲۰ درصد

۴- نسبت به مازاد ۴۸۰ میلیون تومان به بالا ۳۰ درصد

موارد استثنا در مالیات پلکانی به پیشنهاد سازمان برنامه‌وبودجه کشور و با تصویب شورای حقوق و دستمزد تعیین می‌شود.

همچنین براساس بند «ز» این تبصره میزان معافیت مالیات سالانه مستغلات اشخاص فاقد درآمد موضوعات ماده ۵۷ قانون مالیات‌های مستقیم و مالیات بر درآمد مشاغل موضوع ماده ۱۰۱ قانون مالیات‌های مستقیم سالانه ۴۷۵ میلیون تومان تعیین شده است.

واکنش کارشناسان به سخنان اخیر رئیس کل بانک مرکزی:

ثبات نرخ ارز نیما ممکن نیست

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

دولت برای کنترل تورم ابزارهای مالی مختلفی در اختیار دارد که تاکنون سعی کرده از تمامی آنها بهره جوید؛ از نرخ سود بانکی گرفته تا تخصیص ارز به کالاهای اساسی. در شرایط تورمی معمولا افراد جامعه سعی می‌کنند دارایی‌شان را به کالاهای با ارزش‌تر نسبت به تورم تبدیل کنند و همین امر موجب بی‌ارزش شدن پول ملی می‌شود.

تورم و نقدینگی دو شاخص اصلی اقتصاد هر کشوری است که پایین بودن رقم شاخص اول، نشان‌دهنده میزان رشد اقتصادی و وجود رفاه در زندگی مردم آن کشور است. بر این اساس هر چه تورم در کشوری بالاتر باشد یعنی سطح رفاه عمومی در حال تنزل است؛ از همین رو دولت‌ها در چنین شرایطی تمام تلاش خود را می‌کنند تا از طریق ابزارهای پولی و مالی تورم را مهار کنند. در بهار امسال دولت ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی را حذف کرد تا از رانت ایجادشده به‌واسطه تخصیص این ارز جلوگیری کند، اما به‌اعتقاد کارشناسان از آنجایی که این حذف کارشناسی‌شده نبود، تورم افسار پاره کرد؛ در نتیجه دولت مجبور شد ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی را به کالاهای اساسی اختصاص دهد. همچنین در اقدامی دیگر نرخ سود بانکی را افزایش داد. اما براساس شواهد اقتصادی کشور، این نسخه‌های دولت هنوز نتوانسته دردی از تورم حاکم بر سفره معیشت مردم دوا کند و تورم هر روز بیشتر از قبل قدرت خرید اقشار مختلف جامعه را می‌بلعد. صمت در این گزارش نقش ابزارهای مالی در کنترل تورم را بررسی کرده است

عکس: صمت

مهار تورم، محور اصلی برنامه‌های بانک مرکزی است

رئیس‌کل بانک مرکزی مهار تورم را سیاست اصلی و محوری این نهاد در دوره جدید اعلام کرد و گفت: سیاست فعال پولی و بانکی را در این دوره عملیاتی می‌کنیم؛ بر همین اساس، برای مهار تورم نیز کنترل تقاضاها از ناحیه نقدینگی و خلق پول در کنار عوامل تاثیرگذار سمت هزینه در دستور کار جدی بانک مرکزی قرار دارد.

به گزارش روابط بانک مرکزی، محمدرضا فرزین در نخستین نشست هم‌اندیشی چهارساعته با اقتصاددانان، صاحب‌نظران و کارشناسان اقتصادی، بر انضباط‌بخشی پولی، تنظیم رابطه دولت با بانک مرکزی، اجرای دقیق سیاست تثبیت نرخ ارز در سامانه نیما و استفاده بهینه از ابزارهای پولی برای مهار تورم و نقدینگی تاکید کرد.

رئیس‌کل بانک مرکزی با بیان اینکه حفظ ارزش پول ملی و کنترل تورم از رسالت‌های اصلی تمام بانک‌های مرکزی است، تصریح کرد: این بانک در چارچوب سیاست تثبیت، سیاست‌گذاری و اقدام می‌کند و در این راستا، قطعا اقتدار بانک مرکزی در حوزه‌های تخصصی پولی و بانکی احیا و عملیاتی خواهد شد.

وی حمایت از تولید و اشتغال‌آفرینی را موردتاکید قرار داد و افزود: تامین سرمایه در گردش موردنیاز واحدها و بنگاه‌های تولیدی از اولویت‌های مهم بانک مرکزی است. البته تامین مالی بلندمدت واحدهای تولیدی و اقتصادی را باید به بازار سرمایه و تخصصی مربوطه محول کرد.

رئیس‌کل بانک مرکزی همچنین با تاکید بر اجرای سیاست اصلاح نظام بانکی و تنظیم برنامه پولی متناسب با شرایط کنونی، گفت: تخصصی کردن و تفکیک بانک‌ها در قالب بانک‌های توسعه‌ای، تخصصی و تجاری به همراه تدوین مقررات و ضوابط مجزا برای هر گروه از این بانک‌ها، یکی از ضرورت‌های اصلاح نظام بانکی به‌شمار می‌رود. فرزین نظارت دقیق بر عملکرد شبکه بانکی، کنترل مقداری ترازنامه و اضافه‌برداشت‌ها، تسهیلات‌دهی هدفمند، کنترل نقدینگی، چگونگی مصرف اعتبارات در شبکه بانکی و برخورد با بانک‌های ناتراز و ناسالم را از ضرورت‌های مهم برشمرد.

رئیس شورای پول و اعتبار در ادامه با تاکید بر اصلاح نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات بانکی برای کنترل تورم گفت: نظارت قوی بر حسن اجرای قوانین و بخشنامه‌های مربوطه بانک مرکزی به‌منظور انسجام‌بخشی در شبکه بانکی و جلوگیری از تخلفات احتمالی، مهم‌ترین اولویت بانک مرکزی است.

وی در این نشست، اجرای سیاست تثبیت نرخ دلار نیمایی روی رقم ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان برای واردات کالاهای اساسی، مواد اولیه و ماشین‌آلات و تجهیزات تولید را به‌منظور ثبات‌بخشی به بازار ارز و کاهش انتظارات تورمی موردتاکید قرار داد و گفت: این سیاست که ابعاد گوناگون آن موردبحث و بررسی قرار گرفته، با جدیت تمام در بخش‌های مختلف دنبال خواهد شد.

فرزین ادامه داد: با رفع برخی نواقص بازار متشکل ارزی، آن را در قالب بازار مبادله ارزی تقویت می‌کنیم. در تلاشیم علاوه بر تامین نیازهای ارزی بخش کالاهای اساسی و مواد اولیه و تجهیزات تولید که از طریق سامانه نیما انجام می‌شود، دیگر نیازهای ارزی مردم که مشتمل بر ۴۰ ردیف است در بازار مبادله ارزی تامین شود.

> هر چه کسری بودجه، ایجاد پول غیرمولد و جهش‌های نرخ ارز کمتر شود، تورم نیز کاهش خواهد یافت

ناترازی بانک‌ها و کسری بودجه، مقصران اصلی

وحید شقاقی شهری، اقتصاددان و استاد دانشگاه درباره نقش ابزارهای پولی و مالی در مهار تورم به صمت گفت: ناترازی بانک‌ها و کسری بودجه از مهم‌ترین عوامل پیدایش تورم در اقتصاد هستند. راهکار اقتصادهای توسعه‌یافته برای کاهش تورم، افزایش نرخ سود بانکی به‌عنوان یک ابزار پولی است. در شرایط فعلی ایران تشدید ناترازی‌های موجود در نظام بانکی و احتمال کسری بودجه در سال آینده موجب کاهش نیافتن نرخ تورم شده است. البته این امر به‌معنی تاثیر نداشتن افزایش نرخ سود بر تورم در کوتاه‌مدت نیست، بلکه به‌معنی کافی نبودن استفاده از ابزار نرخ سود در شرایط فعلی ایران است. وی با اشاره به موضوع کنترل تورم خاطرنشان کرد: تورم تنها از سیاست‌های ارزی تاثیر نمی‌پذیرد و موارد مختلفی مانند ناترازی بودجه‌ای، ناترازی بانک‌ها، ناترازی ارزی و شکاف عرضه و تقاضای کل اقتصاد در کنار بحث انتظارات بر تورم اثرگذار هستند. این اقتصاددان پیشنهاد کرد: برای کنترل تورم از طریق کاهش شکاف نرخ ارز باید محدوده‌ای برای نرخ نیما در نظر گرفته شود؛ بنابراین باید یک کریدور قیمتی برای نرخ نیما وجود داشته باشد که بانک مرکزی، این کریدور را با میانگین ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان در نظر گرفته و انتظار می‌رود این محدوده بتواند تورم را کنترل کند. شقاقی شهری ادامه داد: سیاست موردنظر سیاست تثبیتی است، اما نرخ دلار نیمایی روی عدد ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان تثبیت نمی‌شود.

▣ کنترل ترازنامه

وی افزود: در شرایطی مشابه شرایط یادشده مهم‌ترین ابزاری که می‌تواند به کمک افزایش نرخ سود کوتاه‌مدت بیاید، کنترل مستقیم رشد ترازنامه بانک‌هاست. در این سیاست بانک مرکزی از طریق کنترل مستقیم رشد ترازنامه بانک‌ها می‌تواند رشد نقدینگی را کنترل کند و از این طریق در میان‌مدت تورم را تحت کنترل در آورد، زیرا رشد نقدینگی و تورم در میان‌مدت رابطه مستقیمی دارند. همچنین با کنترل رشد ترازنامه بانک‌ها، به‌تدریج انتظارات تورمی خود را با نرخ رشد نقدینگی هماهنگ می‌کنند؛ درنتیجه می‌توان از این طریق تورم را کاهش داد.

▣ سه‌گانه تورم‌زا

این استاد دانشگاه در ادامه خاطرنشان کرد: در کشور ما تورم محصول سه مولفه کسری بودجه دولت، ایجاد پول غیرمولد توسط نظام بانکی و شوک‌ها و جهش‌های نرخ ارز و انقطاع در تراز پرداخت است. این اقتصاددان با تاکید بر اینکه حل‌وفصل موضوع تورم نیازمند رفع کسری بودجه، کنترل شوک و جهش‌های نرخ ارز و تراز پرداخت‌هاست، افزود: چنانچه به این سه مورد توجه نشود و هر کدام از اینها دچار معضل و مشکل باشند به نتیجه مطلوب نمی‌رسیم. شقاقی شهری بیان کرد: اگر نظام بانکی در خلق پول بی‌محابا عمل کند و این روند ادامه داشته باشد، حتی اگر مشکل کسری بودجه را حل کنیم، نظام بانکی پایه پولی را به‌صورت اضافه‌برداشت افزایش می‌دهد و چون کمیت‌های پولی افزایش می‌یابد، اثر خود را بر نرخ ارز نیز می‌گذارد. وی تصریح کرد: هر چه کسری بودجه، ایجاد پول غیرمولد و جهش‌های نرخ ارز کمتر شود، به همان اندازه تورم نیز کاهش خواهد یافت.

این استاد دانشگاه در ادامه تصریح کرد: همه موارد ذکرشده در صورت وجود، به افزایش تورم منجر می‌شوند؛ بنابراین دولت به‌ویژه بانک مرکزی باید به‌صورت همه‌جانبه و کار کردن روی تمامی ابزارهای پولی و مالی در مقابله با تورم بر آید. لازم به ذکر است که در خوش‌بینانه‌ترین حالت تورم با استفاده از تمام ابزارهای کنترلی تا ۲ سال آینده به محدوده زیر ۲۰ درصد باز نخواهد گشت؛ بنابراین هدف‌گذاری دولت برای مهار تورم باید واقع‌بینانه و مبتنی بر بکارگیری صحیح ابزارهای پولی و مالی باشد.

حال اقتصاد خوب نیست

مسعود ریاحی، اقتصاددان و استاد دانشگاه درباره نقش ابزارهای پولی و مالی در مهار تورم به صمت گفت: کاهش چشمگیر و معنی‌دار تورم نیازمند انجام اموری است که بتواند برای مدت طولانی حال اقتصاد را خوب کند. تورمی که اکنون در کشور وجود دارد انعکاسی از نبود حال خوب در کلیت اقتصاد است. این اوضاع بیانگر اجرا نشدن صحیح سیاست‌های پولی و مالی در کشور است.

وی یکی از مشکلات ریشه‌ای اقتصاد کشور را کسری بودجه سالانه دولت‌ها و خلق نقدینگی و تورم دانست و اظهار کرد: موارد فوق باعث شده تورم ۲۴ درصدی تا ۵۰ درصدی را شاهد باشیم. دولت‌ها هر زمان توانسته‌اند بودجه متعادلی داشته و کسری بودجه را کنترل کنند، در پیشگیری از خلق نقدینگی موفق عمل کرده‌اند؛ در نتیجه تورم کاهش یافته و فشار کمتری به رفاه مردم تحمیل شده است.

▣ تنها مالیات محقق شد

این اقتصاددان با تاکید بر اینکه در ۲ سال گذشته دولت با کسری بودجه روبه‌رو بوده، گفت: در نتیجه ناترازی و کسری بودجه، تورم افزایش داشته است. دولت بودجه ۴۲۰ هزار میلیارد تومانی برای سال ۱۴۰۱ پیش‌بینی کرده بود که به ۶۲۰ هزار میلیارد تومان افزایش یافت. آمارهای دیوان محاسبات نیز نشان می‌دهد دولت غیر از مالیات، در سایر منابع درآمدی خود نتوانسته بیش از ۶۰ تا ۷۰ درصد اهداف درآمدی خود را محقق کند؛ بنابراین کسری بودجه عامل تورم امسال بوده و اگر دولتمردان برای سال ۱۴۰۲ برای کاهش هزینه‌ها فکری نکنند، همچنان کشور با تورم بالا درگیر خواهد بود.

ریاحی در ادامه تصریح کرد: دولت باید سطح کسری بودجه را کاهش و کیفیت بودجه را ارتقا دهد؛ به این صورت که بخش‌هایی از بودجه که اثر تشکیل سرمایه دارد بهبود یابد. همچنین باید پیوند بیشتری بین پول و بخش واقعی اقتصاد یعنی تولید برقرار شود.

وی در پاسخ به این پرسش که چگونه می‌توان در وضعیت موجود با استفاده از ابزارهای پولی انتظارات تورمی را کاهش داد، بیان کرد: وقتی انتظارات تورمی در اقتصاد شکل می‌گیرد که تورم همواره بر پلکان صعود باشد؛ بنابراین باید تغییری در جامعه رخ دهد تا انتظارات تورمی کنترل شود، اما الان هر روز شاهد التهاب در بازار ارز و افزایش نرخ کالا و خدمات هستیم. با حاکمیت این مسائل روند تورم کنترلی به‌نظر نمی‌رسد؛ مگر اینکه بانک مرکزی از همه ابزارهای پولی برای کنترل تورم بهره جوید.

سخن پایانی

تورم در کمین اقتصاد هر کشوری است. اگر دولت‌ها در بکارگیری هر یک از ابزارهای پولی در اختیار، دچار خطا شوند، اقتصاد دچار تورمی خواهد شد که رهایی از آن بسیار دشوار است. در شرایط فعلی غول تورم بر اقتصاد کشور ما نیز سایه انداخته است؛ بنابراین رئیس کل بانک مرکزی نظر کارشناسان و اقتصاددانان را برای مهار تورم جویا شده است. به‌اعتقاد صاحب‌نظران باید از تمام ابزارهای پولی و مالی به‌طور همزمان بهره جست تا در بازه زمانی حداقل دوساله، نرخ تورم به زیر ۲۰ درصد کاهش یابد. همچنین بودجه کشور باید براساس شاخص‌های درست و بدون کوچک‌ترین کسری نوشته شود تا در سال آینده شاهد افزایش تورم نباشیم.

کمبود اعتبار برای تکمیل بزرگراه شمالی کرج

رئیس کمیسیون حمل‌ونقل شورای شهر کرج بابیان اینکه تامین منابـع مالی اصلی‌ترین مشـکل ادامـه پروژه بزرگراه شـمالی کرج است، گفت: بزرگراه شمالی تنها متعلق به کرج نیست و محل تردد مسافران بیش از ۱۴ اسـتان کشور خواهد بود به همین دلیل برای تکمیل آن به نگاه ملی و کلان نیاز است.

علیرضا رحیمی در گفت‌وگو با ایسـنا با اشـاره به توقف عملیات تکمیـل پـروژه بزرگراه شـمالی اظهار کرد: این پـروژه با کارکرد و ابعاد ملی، مدتی اسـت که تعطیل‌شده و شـورا در این خصوص به شـهردار تذکر رسمی داده است. وی بابیان اینکه تامین منابع مالی اصلی‌ترین مشـکل ادامه این پروژه است، گفت: بزرگراه شمالی تنها متعلق به کرج نیست و محل تردد مسافران بیش از ۱۴ استان کشور خواهـد بود به همین دلیـل برای تکمیل آن به نـگاه ملی و کلان نیاز اسـت. رحیمی تاکید کرد: اگر از دلایل آغاز این پروژه بگذریم، نمی‌توان این مسـئله را نادیده گرفت؛ حـالا که بخش زیادی از آن پیش رفته باید دولت پای‌کار بیاید تا این مسیر به بهره‌برداری برسد.

رئیس کمیسیون حمل‌ونقل شورای شهر کرج اضافه کرد: همین حالا برای تملک و تکمیل آن حدود شـش هزار میلیارد تومان نیاز است که تامین آن به‌تنهایی از عهده شهرداری برنمی‌آید. وی افزود: هرچند تمام مسئولان به‌ویژه اسـتاندار البرز به‌شدت پیگیر تکمیل این پروژه هسـتند ولی بدون تخصیـص منابع مالی دولت نمی‌توان کار چندانی از پیش برد.

رحیمی تاکید کرد: قرار بود دولت سـهم سه‌درصدی خود از این پروژه را ۵۰ درصد افزایش دهد تا شاهد اتفاقات خوبی برای تکمیل این مسیر باشیم.

وی گفت: بدون شـک اگر بخشـی از هزینه‌هایی که موارد بالا به دولـت و مردم تحمیـل می‌کند را برای تکمیل ایـن بزرگراه هزینه می‌شد، حالا شاهد تردد خودروها در این مسیر بودیم.

واردات دوسر سود برنج برای مافیا

شالیکاران مات شدند!

فصل شـخم و شـیار شـالی نزدیک اسـت درحالی‌که شـالیکاران نگران فروش محصول انبارشده خود هستند و در این میان مافیای برنج با واردات بیشتر به بازار شوک وارد می‌کند. به گزارش مهر امسال باآنکه همه شرایط برای تولید محصول برنج یار بود و میزان تولید هم رشـد قابل‌توجهی داشت اما چرخه معیوب بازرگانی و بازاریابی خستگی شالی‌کاری را بر تن کشاورزان نشاند و کام آنها را تلخ کرد.

باآنکه فصل شـالی و شـالیزار نزدیک شده اما هنوز شـالیکوبی‌ها و کارخانه‌های استان از کیسه‌های برنج پر است و کشت قراردادی و خرید توافقی هم نتوانست بازار برنج را داغ کند. آمار و ارقام نشان می‌دهد که سالانه نیازمند واردات بین ۶۰۰ تا ۹۰۰ هزار تن برنج هستیم اما ورود این کالای برای تاجران و مافیا دو سـر سود اسـت و برنج با دو برابر نرخ خرید در بازار داخل عرضه می‌کنند و جیبشان پرپول می‌شود.

ایـن وضعیـت درحالی‌که کشـاورز به‌رغم آنکه بـرای تولید هر کیلوگـرم برنج هزینه‌های سرسام آوری متحمل می‌شود در فصل برداشت به‌ناچار دسترنجش را سربه‌سر می‌فروشد و پول آن را نیز چند ماه بعد دریافت می‌کند.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

هنوز موفق به فروش بخشی از برنج نشدم

حسـین اکبری از شـالیکاران مازندرانی که هنوز بخشـی از محصولـش را نفروخته اسـت، می‌گوید: امسـال چهار تن برنج برداشـت کردم که نسبت به سـال قبل رشد خوبی داشته است اما هنوز موفق به فروش نیمی از آن نشدم.

وی در گفت‌وگو با مهر اتخاذ سیاسـت‌هایی نظیر تشـویق به کشـت برنـج پرمحصول از یک سـو و عمل نکردن به وعده‌های کشـت قـراردادی و عدم تامین بازار فروش سـبب شـد تا همچنان بخشی از محصولات کشـاورزان در انبارها و شالیکوبی‌ها باقی بماند.

وی واردات را ضربـه مهلکـی بر پیکر کشـاورزی دانست و گفت: درحالی‌که هنوز تکلیف برنج داخلی روشـن نشـده دولت ممنوعیـت واردات برنج را لغو می‌کند و این مسئله بر نرخ برنج داخلی ضربه می‌زند.

این کشـاورز با اظهار اینکه بیش از ۷۰ هزار تومان تولید هر کیلوگرم برنج هزینه دارد، گفت: قیمت‌هایی که برای خرید پیشنهاد می‌شود به‌نوعی سربه سر با هزینه‌های تولید اسـت و این مسئله برای کشاورزان صرفه اقتصادی ندارد.

آمارهای غیررسـمی حکایت از واردات حدود یک میلیـون تن برنج در امسـال دارد و این میزان بیش از نیاز داخل به شـمار می‌رود چرا که امسال اوضاع تولید برنج داخلی مطلوب و روبه رشـد بوده اسـت.

طی چند روز گذشـته بیش از ۱۰۰ هـزار تن برنج برای واردات به کشور ثبت سفارش شده است.

واردات برنج به بازار داخلی شوک وارد می‌کند

اسـماعیل یزدان‌پنـاه مدیرعامـل مرکـز تجارت برنج مازندران نیز با اشـاره به واردات بیش از ۸۰۰ هزار تـن برنج در کشـور اظهارکـرد: واردات برنج بـه بازار داخـل شـوک وارد می‌کند و ایـن ترفند برخـی از واردکننـدگان اسـت که هر سـال تکرار می‌شود.

وی بابیـان اینکه هزینه تمام‌شـده تولید برنج در کشـور بالا اسـت، افزود: شالیکاران امسـال انتظار دارند محصول را حداقل به نرخ پارسـال بفروشـند درحالی‌کـه نرخ برنج از هزینه‌های تمام‌شـده کمتر است.

وی با عنـوان اینکه همچنان بخشـی از تولیدات در انبارها وجود دارد، گفت: برای واردکننده واردات برنج صرف می‌کند زیرا برنج ۲۰ هزار تومانی را بیش از ۳۵ هزار تومان می‌فروشد و نرخ آن از برخی ارقام پرمحصول داخلی بیشتر است.

یـزدان پنـاه برنامه‌ریـزی و اتخاذ سیاسـت‌های حمایتی بـرای تولید محصول داخلی را وظیفه ملی دانسـت و گفت: واردات بی‌رویه بـه تولید محصول ضربه می‌زند.

باآنکـه امسـال نیـز هماننـد سـال‌های قبـل سیاست‌هایی نظیر صادرات برنج و خرید توافقی در پیش‌گرفته شـد اما اجرای آن‌هم نتوانست گره‌ای از مشکلات بازار و تولید داخل رفع کند چرا که حجم برنج صادرشده و یا خرید توافقی کمتر از پنج درصد تولیدات استان مازندران را شامل می‌شود.

> شالیکاران انتظار دارند محصول امسال را حداقل به نرخ پارسال بفروشند درحالی‌که نرخ برنج از هزینه‌های تمام‌شده کمتر است

واردات پرضرر برنج

منصـور علی زارعـی نماینده مردم سـاری و میانـدورود در مجلس با انتقـاد از واردات برنج اظهارکرد: متأسفانه واردات برنج همواره به‌عنوان بهترین راهکار برای کنتـرل بازار داخل در نظر گرفته می‌شود اما باید توجه کرد که شالیکاران و برنجکاران قربانی اصلی و سوداگران و واسطه‌ها برنده اصلی آن هستند.

وی در گفت‌وگو با خبرنـگار مهر بابیان اینکه نباید سراسـیمه به سـمت واردات برنج حرکت کرد، گفت: در شـرایط اقتصـادی امروز و تأمین غذای سـالم و کافـی، نباید هماننـد دولت‌های گذشته به سـمت واردات برنج رویم. در شرایط اقتصـادی امـروز و تأمین غذای سـالم و کافی، نباید همانند دولت‌های گذشته به سمت واردات برنج رویم.

وی بـا تاکید برایـن که باید بـه تولید داخل توجه کرد، گفت: واردات برنج سـبب می‌شود تا سود واسـطه‌ها چند برابر تولیدکنندگان داخل باشـد و این کار سبب سیاه شدن امنیت غذایی می‌شود.

زارعـی یادآور شـد: نبایـد تجربه سـال‌های گذشـته را تکـرار کرد و دولت بایـد به گونه‌ای برنامه‌ریـزی کنند که جلوی ضرر کشـاورزان و شالیکاران داخل را بگیرد.

سخن پایانی

امسـال بیش از یک میلیون تـن برنج در ۲۱۵ هزار هکتار از شـالیزارهای مازندران تولید شد و کمتر از یک ماه دیگر فصل جدید شـالی و شالی‌کاری در استان کلید می‌خورد و نامناسب بودن نرخ فروش، انبار ماندن بخشی از تولیدات و سیاست‌های ضد و نقیض حمایتی و واردات کشـاورزان را در آسـتانه فصل کاشـت و شالی‌کاری دلسـرد کرده اسـت و تداوم این روند و دلسـردی بر پیکره امنیت غذایی در کشـور ضربه وارد خواهد کرد.

معاونت صنایع سازمان صمت استان کرمان:

تولیدکنندگان دستورالعمل‌های تولید را نمی‌شناسند

معاونت صنایع اداره کل صمت استان کرمان گفت: یکی از چالش‌های مهم اسـتان کرمان این است که بهره‌وری برخی از واحدهای تولیدی به دلیل نداشتن دانش فنی یا فرسودگی ماشـین‌آلات، پایین آمده و با بالا رفتن قیمت، امکان رقابت و بازار را از دست می‌هند.

به گـزارش خبرنـگار صمت از اسـتان کرمـان، علیرضا رحمان‌نـژاد در گفت‌وگو بـا روابط عمومی اداره کل صنعت، معـدن و تجارت اسـتان کرمـان مطرح کـرد: معاونت امور صنایع «صمـت» شـامل دو اداره تحت عنـوان صنایع فلزی و صنایـع غیرفلـزی اسـت؛ بر اسـاس تعاریف انجام‌شـده، واحدهـای تولیدی و تولیدکننـدگان مختلف برای دریافت برخـی خدمات عمومی مانند پروانه‌های بهره‌برداری، تامین مواد اولیه، تسهیلات و... به این معاونت مراجعه می‌کنند.

▣ عدم آگاهی از دستورالعمل‌ها

وی بیـان کرد: یکی از مشـکلات اصلی واحدهای تولیدی عدم آگاهی از دسـتورالعمل ها، بخشنامه‌ها و موارد حقوقی است؛ گاهی به دلیل عدم آگاهی از فرآیندها، واحد تولیدی از مسیر اصلی خود دور می‌شود درحالی‌که با یک اطلاع‌رسانی دقیق توسـط کارشناسـان می‌تواند به مسیر خود برگردد و درگیر برخی مشکلات که امر تولید را مختل می‌کند، نشود.

رحمان‌نژاد تصریح کرد: ما با متولی‌گری سـازمان صمت، سـالنی را به اسـم میز خدمت یا مرکز پاسـخگویی تجهیز کرده‌ایـم که کارشناسـان امـر پس از دریافت درخواسـت متقاضـی، در کوتاه‌ترین زمـان ممکن راهنمایی‌های لازم را ارائـه داده و مسـیر فرآینـد را توضیح می‌دهنـد و درنهایت متقاضـی بـرای ادامه کار به بخش‌هـای مختلف ارجاع داده می‌شود.

معـاون امـور صنایع اداره کل صمت کرمـان با بیان اینکه تشـکیل میز خدمت در راسـتای بهبود سـاختار فرآیندها انجام‌شـده اسـت، اذعان کرد: در این زمینه سعی کرده‌ایم، اخـذ مـدارک دریافتی را کاهش دهیم و تنها به مدارک لازم اکتفـا کنیم؛ همچنیـن بنرهای مختلفی که مسـیر فرآیند پیگیری را نشـان می‌دهد نیز در سـالن اصلی این سـازمان نصب‌شـده، کتابچه‌های سـاده‌ای نیز در حال طراحی است کـه فرآیندهای اصلی معاونت و دسـتورالعمل‌های موردنیاز متقاضی در آن قیدشـده اسـت، تا افراد از روال کارتولید و حق‌وحقوق خود مطلع شوند.

▣ مطالبه‌گری را فرهنگ‌سازی کنیم

رحمان‌نژاد با انتقاد از اینکه در اسـتان کرمان نسـبت به سـایر اسـتان‌ها مطالبه گری وجود ندارد، خاطرنشان کرد: باید مطالبه گری را در اسـتان فرهنگ‌سـازی کنیم؛ گاهی واحدهای تولیدی با مشکلاتی مواجه می‌شوند که با دریافت پاسـخی ناامیدکننده، دیگر پیگیر نمی‌شوند، این درحالی‌که اسـت کـه صنعتگران باید پیگیر مشـکلات خود باشـند و درصدد حل آنها برآیند، که لازمه آن دانسـتن تمامی حقوق تولیدی است.

وی افـزود: کارگروهـی تحت عنوان رفـع موانع تولید در استان داریم که هرکس مشکلی در راستای تولید یا دریافت پروانه داشته باشد، در این کارگروه مطرح می‌کند تا بر اساس قانون و دستورالعمل ها، این مشکلات و موانع سرمایه‌گذاری و تولید برطرف شود.

رحمـان نـژاد با تاکید بـر اینکه اگر مـردم حقوق خود را بشناسـند و مطالبه‌گری کنند، بسـیاری از مشـکلات حل می‌شود، عنوان کرد: شاید بالغ بر شصت درصد سرمایه‌گذاران حتـی ریز اطلاعات این کارگـروه را نمی‌دانند و برخی افراد چون در یک زمینه نتیجه نگرفته‌اند، تصور می‌کنند در سایر موارد هم پیگیری بی‌تاثیر است.

معـاون امور صنایـع اداره کل صمت کرمـان اظهار کرد: کارشناسـان بـرای رفـع مشـکلات افراد تـلاش می‌کنند؛ کارشناس باید در راستای قانون، با توجه به تخصص و تجاربی کـه دارند با اسـتفاده از ابزارهایی ماننـد کارگروه رفع موانع تولید، مشـکل را حل کنند که این امر مسـتلزم درخواست تولیدکنندگان است.

وی با اشـاره به اینکـه تمام دسـتورالعمل‌های مربوط به متقاضیان در سامانه «tashil.ir» در دسترس است، تصریح کـرد: کارگروه‌ها در حوزه تخصصی به خوبی برگزارشـده و مشـکلات در جلسـه کارشناسـی با دقت و حوصله بررسی می‌شوند تا در کارگروه اصلی چالش جدی نداشته باشیم.

▣ احیای ۴۳ واحد تولیدی

رحمان‌نـژاد ابـراز کرد: یکـی از چالش‌های مهم اسـتان این اسـت که بهره‌وری برخـی از واحدهای تولیدی به دلیل نداشـتن دانش فنی یا فرسـودگی ماشین‌آلات پایین آمده و با بالا رفتن قیمت، امکان رقابت و بازار را از دست می‌دهند.

وی با اشـاره به پروژه فعال‌سازی واحدهای راکد در استان تاکیـد کرد: یکـی از برنامه‌ها در راسـتای احیای واحدهای تولیدی راکد استفاده از ظرفیت کارگروه‌هاست و پروژه دیگر تثبیت یا افزایش آمار تولید واحدهای صنعتی است.

رحمان‌نژاد افزود: لیسـت برخی صنایع مهم که محصولات استراتژیک تولید می‌کنند، توسط وزارت صمت تحت عنوان صنایـع منتخب تنظیم‌شـده که ظرفیت تولید آنها بسـیار اهمیت دارد و روزانه رصد می‌شوند.

معـاون امـور صنایـع اداره کل صمت کرمـان گفت: ما با مقایسـه آمار تولید این صنایع نسـبت به ماه گذشته و سال قبل، درصد رشد یا کاهش را تعیین می‌کنیم؛ درصورت رشد آمار، سـعی می‌کنیم به افزایش این درصد کمک کنیم و در صورت کاهش رشـد، با پیدا کردن دلایـل آن، درصدد رفع موانع و مشکلات با طرح عارضه‌یابی برمی‌آییم.

وی اذعان کـرد: عارضه‌یابی واحدهـای تولیدی پروژه‌ای است که نحوه شروع و میزان بودجه موردنیاز آن را محاسبه کرده‌ایم که از این طریق مشکلات واحدهای تولیدی فنی را به‌صورت تخصصی یافته و به آنها در جهت ارتقاء کمک کنیم.

▣ سامانه جامع تجارت

رحمان‌نـژاد عنـوان کـرد: کار مهـم دیگـر مـا پیگیری «سـامانه‌جامع‌تجارت» در راسـتای شفاف‌سازی واحدهای تولیدی اسـت که واحدها اطلاعات خود را شامل مواد اولیه، محصولات و... را در سامانه ثبت کرده و قابل رصد هستند.

معاون امور صنایع اداره کل صمت کرمان با اشاره به پروژه بازسـازی واحدهای تولیدی و فعال کـردن واحدهای راکد اظهـار کرد: برای هریک از ایـن پروژه‌ها ضمن اینکه کمیته عارضه‌یـاب تشـکیل داده‌ایم، ریزبرنامه هایـی را نیز تعریف کرده‌ایم، زیرا در هدف‌گذاری که شده است، باید امسال ۴۳ واحد تولیدی را از راه‌های مختلف مثل تسهیلات یا کارگروه و غیره... فعال کنیم.

رحمان‌نژاد در پایان خاطرنشان کرد: یکی دیگر از کارهایی کـه انجام می‌دهیم، ارتباط بین واحدهای کوچک و بزرگ و شناسـاندن واحدها به یکدیگر است که در این مورد کارهای بنیادی بسـیار خوبی توسط همکاران انجام‌شده است که به زودی اعلام خواهیم کرد.

گزارش خبری

در سفر استانی رئیس‌جمهوری انجام شد

افتتاح ۱۱ پروژه انتقال برق در یزد

۱۱ پروژه انتقال و فوق توزیع استان یزد بـا حضـور رئیس‌جمهوری و وزیـر نیرو با مجموع هزینـه ۳۲۴ میلیارد تومان افتتاح شد.

به گزارش خبرنگار صمت از یزد، ابراهیم رئیسـی در سفر خود به اسـتان یزد که با همراهـی علی‌اکبـر محرابیان وزیـر نیرو انجام شـد، ۱۱ پروژه برق‌رسانی استان را به‌صورت ارتباط ویدیویی افتتاح کرد.

تامیـن بـرق متقاضیان در اسـتان یزد، افزایـش قابلیـت اطمینـان تامیـن برق، افزایـش ظرفیت ایسـتگاه‌های فوق توزیع مناطق مختلف اسـتان، کاهـش تلفات و کاهـش افت ولتاژ در شـبکه برق اسـتان برخـی از اهداف اصلی احداث این پروژه‌ها است.

پسـت ۶۳ به ۲۰ کیلوولت مزرعه کلانتر با هزینه ۵۳ میلیارد تومان در شهرسـتان میبد، پسـت ۶۳ به ۲۰ کیلوولت رسـتاق با هزینه ۳۰ میلیارد تومان در شهرسـتان اشکذر و پست ۶۳ به ۲۰ کیلوولت یزدمهر با هزینه ۳۰ میلیارد تومان در شهرسـتان مهریز، برخی از مهم‌ترین پروژه‌های افتتاح شده توسـط رئیس‌جمهور است که تامین انـرژی الکتریکی پایدار، تامین برق صنایع منطقـه، افزایـش ظرفیت ایسـتگاه‌های فوق‌توزیع منطقه و کاهش تلفات شـبکه، از نتایـج بهره‌برداری از این طرح‌ها خواهد بود.

عـلاوه بر این فاز نخسـت پسـت ۲۳۰ بـه ۶۳ کیلوولـت سـاغند بـا مشـارکت ۱۲۰ میلیارد تومانـی بخش خصوصی در شهرسـتان اردکان باهـدف تامین انرژی الکتریکی صنایـع و معادن منطقه، کاهش افت ولتاژ و افزایش قابلیت اطمینان شبکه بـرق منطقـه سـاغند و همچنین پسـت ۱۳۲ به ۲۰ کیلوولت شهرسـتان بهاباد با هزینـه ۲۵ میلیارد تومـان باهدف تقویت زیرسـاخت تامین انرژی شهرستان بهاباد، رفـع افت ولتاژ شـبکه و تبدیل ایسـتگاه سـیار منطقـه بهاباد به ایسـتگاه دائم نیز توسط رئیس‌جمهور دولت سیزدهم افتتاح شد.

علاوه بر این پسـت ۶۳ به ۲۰ کیلوولت اشـنیز و توسـعه دو بـی۶۳ کیلوولت در پسـت میبد با مشـارکت بخش خصوصی، خط ۲۳۰ کیلوولت تغذیه پسـت ساغند با مشارکت بخش خصوصی، توسعه دو بی۶۳ کیلوولت در پست مهریز، دو بی۶۳ خط در پست ۶۳ صدوق، خازن‌گذاری ایستگاه‌های خضرآباد و چرخاب و ساخت بی‌های سیار خطـوط و پسـت‌های شهرسـتان یزد نیز از دیگـر پروژه‌هایی اسـت که بـا مجموع هزینه حدود ۶۷ میلیـارد تومان با حضور ویدیو کنفرانسی حجت‌الاسلام‌والمسلمین رئیسی افتتاح شدند.

▣ احداث پست نارین قلعه میبد

علی‌اکبـر محرابیان وزیر نیـروی دولت سـیزدهم در ادامـه برنامه سـفر خود به اسـتان یزد که در روز پنجشـنبه ۲۲ دی ماه ۱۴۰۱ انجام شـد؛ با همراهی نماینده مردم میبد و تفت، در محل پست ۲۳۰ به ۶۳ کیلوولت نارین قلعه میبد حاضرشـده و دسـتور آغاز عملیات اجرایی احداث این پست را صادر کرد.

ابوالفضل اسـدی مدیرعامل شرکت برق منطقـه‌ای یـزد نیز بـا بیان اینکـه پروژه مذکور تا پایان سال ۱۴۰۳ به بهره‌برداری خواهد رسـید، تصریح کرد: بهره‌برداری از ایـن پروژه زودتر از زمان برآورد شـده و با هزینه ۵۰۰ میلیـارد تومانی انجام خواهد شد.

گفتنی است خطوط اتصالات و پست ۶۳ به ۲۰ کیلوولت شهرک صنعتی میبد ۲ نیز از دیگر پروژه‌های مرتبط با پسـت ۲۳۰ به ۶۳ کیلوولت نارین قلعه میبد است.

دوشنبه
۲۶ دی ۱۴۰۱- ۲۳ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ - ۱۶ ژانویه ۲۰۲۳- شماره ۲۲۴۶-پیاپی ۳۵۶۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

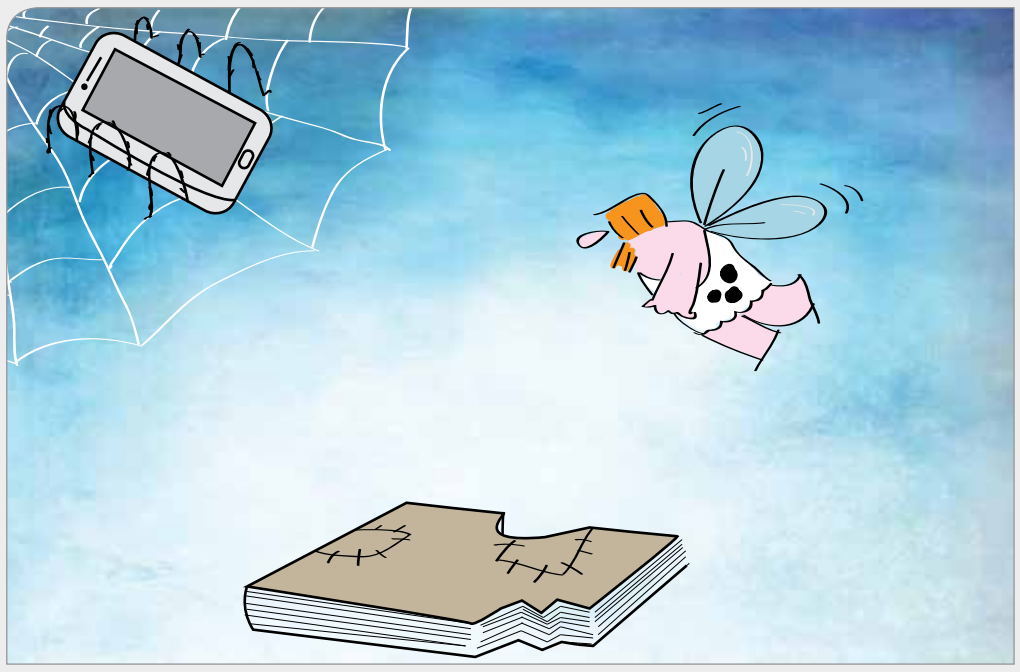
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

جوب خط

هر یک درصد صرفه‌جویی ۳ درصد تخفیف!

ناتـرازی در تولیـد و مصـرف گاز وزارت نفت را وادار به اجـرای طرح‌های مدیریت مصرف کرده، در این راستا پاداش خوش‌مصرفی نیز تعریف شده، آنطور که وزیر نفت اعلام کرده هرکدام از مشترکان حوزه گاز یک درصد کاهش مصرف داشته باشند، سه درصد تخفیف در هزینه مصرف گاز دریافت می‌کنند.

به‌گـزارش ایسـنا، درحال‌حاضر مصرف گاز در بخـش خانگی و تجاری ۶۰ میلیون مترمکعب در روز، معادل ۲ فاز پارس جنوبی نسـبت به پارسـال افزایش یافته، در روز جمعه باوجود تعطیلی ۷۶۶ میلیون مترمکعب گاز طبیعی در کشـور مصرف شده که رقـم بالایـی بوده، از این میزان ۵۹۲ میلیون مترمکعب، در بخش خانگی، تجاری، ۹۰ میلیون مترمکعب صنایع غیرعمده و صنایع عمده و ۸۴ میلیون مترمکعب نیروگاه‌ها مصرف شده است. مقدار گاز مصرفی بخش خانگی نسبت به زمان مشابه پارسال بیش از ۲۰ میلیون مترمکعب افزایش یافته و این در حالی است که مجموع گاز انتقالی به خطوط سراسری شامل مصارف بخش‌های مختلف، سوخت ایستگاه‌ها و صادرات هم ۸۴۸ میلیون مترمکعب بوده است.

ناترازی در حوزه گاز

با توجه به عرضه و تولید گاز در فصل سـرد سـال حدود ۲۰۰ میلیون متر مکعب ناترازی در حوزه گاز وجود دارد. آنطور که وزیر نفت اعلام کرده در سـال ۱۴۰۰ این ناترازی حدود ۲۴۰ میلیون مترمکعب بود و به دلیل موضوعات پیش آمده واردات گاز از ترکمنسـتان نداشتیم. همچنین در شـروع کار دولت سیزدهم حدود ۴۰۰۰ تانکر از چرخه حمل تانکر سـوخت برای نیروگاه‌ها خارج شـده بود، در سـال گذشته و در بدو شـروع فعالیت وزارت نفت دولت جدید، توانسـتیم با تعمیرات و تامین تجهیزات موردنیاز پالایشگاه ها، خطوط انتقال گاز، تولید حداکثری گاز را رقم بزنیم به گونه‌ای کـه حـدود ۷۰۵ میلیون مترمکعـب گاز از میدان پارس جنوبی برای نخسـتین بار برداشـت شـد. در سال گذشـته و با افزایش تولید گاز حدود ۲۵ میلیون مترمکعب به تولید گاز کشور افزوده شد. در حوزه تقاضا نیز مدیریت و بهینه‌سازی را در دستورکار قرار دادیم، همچنین مبحث ۱۹ مصوب شـد و موضوع تعرفه مشـترکین پرمصرف در دولت تصویب و اجرا شد.

برنامه‌ها و طرح‌های ویژه وزارت نفت

وزیر نفت با بیان اینکه روزانه نزدیک به ۶۳۰ میلیون متر مکعب گاز در بخش‌های خانگـی و تجـاری و صنایع غیر عمده مصرف می‌شـود، گفت: به عقیده ما بخشـی از این رقم بهینه مصرف نمی‌شـود و این در حالی اسـت که قوانین خوبی در این زمینه وجود دارد. امیدواریم با طرح‌ها و برنامه‌ها و پیشـنهادهایی که وزارت نفت ارائه کرده اسـت، همچنین با دریافت مجوز از دولت و مجلس شـورای اسلامی انگیزه دوچندان برای سرمایه‌گذاران و مشترکان در طرح‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت ایجاد شود.

اوجی طرح وزارت نفت برای مشترکان خوش مصرف را بازگو کرد و گفت: هرکدام از مشـترکان حوزه گاز یک درصد کاهش مصرف داشـته باشند، سه درصد تخفیف در هزینـه مصـرف گاز دریافت می‌کنند که برنامه داریم این مقدار تخفیف تا پایان ماه به حساب مشترکان گاز واریز شود.

امسـال برای مشـترکانی که در سـقف الگوی مصرف هسـتند که ۶۰ تا ۷۰ درصد مشترکان را شامل می‌شوند هیچ‌گونه افزایش قیمتی دیده نشده، فقط برای مشترکان پرمصرفـی که سـقف الگـوی مصرف را رعایت نمی‌کنند افزایش نرخ گاز دیده شـده اسـت. بر اسـاس مصوبه دولت سه پلکان اول مصرف در همه اقلیم‌ها بدون تغییر باقی مانده و این یک تشویق برای مشترکانی است که در حد متعارف گاز مصرف می‌کنند.

پلکان چهارم تا ششم ۳۰ درصد تعرفه آنها نسبت به دوره پیش افزایش یافته، پلکان هفتم تا دهم ۵۰ درصد و پلکان یازدهم و دوازدهم که بسیار پرمصرف هستند با نرخ ثابت ۵ تا ۶ هزار تومان محاسبه می‌شود. رایگان شدن گازبهای مشترکان کم‌مصرفی که زیر پوشش کمیته امداد و بهزیستی هستند از محل افزایش قیمت‌های مشترکان پرمصرف است و مشترکانی که از پلکان ششم به بعد ۸۰ درصد مصرف پارسال را بیشتر مصرف کنند، یعنی دوره متناظر سـال گذشـته‌اش ۸۰ درصد بیشتر از مصرف داشته باشد نرخ تعرفه‌ای که برای آنها محاسبه می‌شود دو پله بالاتر خواهد بود.

برنامه‌ریزی تولید تا ۸ سال آینده

در زمینه گاز با وجود اینکه تولیدکننده بزرگی هستیم، اما با توجه به نیاز کشور باید تولید گاز را افزایش دهیم. به این منظور باید ۸۰ میلیارد دلار در طول هشت سال آینده سرمایه‌گذاری در حوزه گاز انجام گیرد تا تولید گاز را از رکورد یک میلیارد مترمکعبی فعلی به آسـتانه ۱.۵ میلیارد مترمکعب در روز برسـانیم. برای این منظور باید سرمایه داخلی و خارجی به میدان آید. برای مثال اکنون بخش‌های زیادی از سرمایه‌گذاری‌ها به هلدینگ‌های بزرگ اقتصادی واگذار شده و برآورد می‌شود در طول پنج سال آینده با افزایش تولید گاز مواجه شویم. هم‌اکنون ۱۰۰ میلیارد دلار عقد قرارداد با شرکت‌های داخلی و خارجی برنامه‌ریزی شده و در بخش خارجی ۴۰ میلیارد دلار تفاهمنامه امضا شده که بیش از ۵ میلیارد دلار آن به عقد قرارداد رسیده است.

سخن پایانی

با این‌همه در شرایط فعلی چاره‌ای جز مدیریت مصرف وجود ندارد، مشترکان باید به این موضوع توجه بیشتری داشته باشند تا بتوان بدون مشکل روزهای سرد را پشت سـر گذاشـت و بعد از آن به فکر توسـعه طرح‌ها و افزایش تولید گاز بود. درحال‌حاضر بیش از ۲۰۰ پروژه مهم و اساسـی صنعت گاز در کشـور در حال اجراسـت که پس از گذر از ناترازی فعلی می‌توان با اهتمام بیشتری به آنها پرداخت.

آگهی مناقصه ۱/۱۵۸۳ق

شـرکت توسـعه آهـن و فـولاد گل گهـر در نظـر دارد " خدمـات مهندسـی، تأمیـن کالا و تجهیـزات و اجـرای کامـل سـایه بـان پارکینـگ مهمانسـرا " را از طریـق برگـزاری مناقصـه عمومـی، بـه پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

متقاضیان می توانند جهت دریافت اسناد مناقصه از طریق:
- سـایت اینترنتی شرکت به آدرس WWW.GISDCO.COM بخش "مزایده ها و مناقصه ها" اقدام نمایند.
جهت کسـب اطلاعات بیشـتر بـا شـماره هـای ۰۳۴۳۱۲۹۴۲۱۲ یا ۰۹۱۳۹۴۵۷۹۹۸ آقـای فیروزآبـادی در سـاعات کاری شـنبه الـی چهارشنبه تماس حاصل فرمایید.

- آخرین مهلت ارسال پاکت های الف و ب و ج: ۱۴۰۱/۱۱/۰۱
- آدرس تحویـل مدارک: سـیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده شـیراز، جاده اختصاصی مجتمع گل گهر، شـرکت توسـعه آهن و فولاد گل گهر، ساختمان اداری، تحویل آقای فیروزآبادی.

شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر
معـــاونت بازرگـــانی

دریچه

نحوه پیگیری شکایت از قبض گاز

بـا ابلاغ آیین‌نامـه اجرایی بند «ک» تبصـره ۱۵ بودجه ۱۴۰۱ درباره افزایش تعرفه گازبهای خانگی، صدور قبض‌های جدید گاز برای مشترکان پرمصـرف و بسـیار پرمصـرف این بخش با افزایش همراه شـده اسـت و مشـترکانی که نسـبت به رقم اعلام شده اعتراض دارند می‌توانند شکایت خود را در سایت شرکت ملی گاز ثبت کنند.

بـه گزارش ایسـنا، اکنون ۶۵ درصد حجـم گاز مصرفی بخش خانگی در دوره سـرد سال ازسوی مشـترکان پرمصرف (پلکان ۴ تا ۱۲) مصرف می‌شـود و در عین حال، بیشـترین مقدار یارانه پنهان انرژی را مشترکان پرمصـرف دریافـت می‌کنند، این در حالی اسـت که بیش از ۶۴ درصد از مشترکان که در پلکان نخست تا سوم قرار دارند، تنها ۳۵ درصد حجم گاز مصرفی بخش خانگی در دوره سرد سال را مصرف می‌کنند که تعرفه آنها افزایشی نداشته است. بر این اساس، برای ایجاد عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه یارانه انرژی، با مصوبه هیات وزیران، برای مشـترکان پرمصرف و بسیار پرمصرف گاز نیز، جریمه‌هایی در نظر گرفته شده که از ۱۶ آذرماه، اجرایی شده است. بر اساس مصوبه ابلاغی، مصرف متعارف در پلکان اول تا سـوم اقلیم ۳ (بیش از ۵۰ درصد مشـترکان در این اقلیم قرار دارند)، به ترتیـب، ۱۷۵، ۲۵۰ و ۳۲۵ مترمکعـب به ازای هر واحد مسـکونی در ماه و محاسـبه گازبهای پلکان نخسـت تا سوم بدون افزایش نسبت به قبل و مشابه سنوات گذشته است. اما محاسبه تعرفه گازبهای پله‌های چهارم به بعد که با افزایش تعرفه روبه‌رو خواهند شد، به این صورت است که پلکان ۴، ۵ و ۶، افزایش ۳۰ درصدی نسـبت به تعرفه سـال قبل، ۷، ۸، ۹ و ۱۰ افزایش ۵۰ درصدی نسبت به پارسال و پلکان ۱۱ و ۱۲ که بسیار پرمصرف هسـتند، به ترتیب، مترمکعبی ۵ و ۶ هزار تومان محاسـبه خواهد شد؛ اما ایـن افزایـش تعرفه گازبها به‌صورت پلکانی و تعرفه هـر پله به‌ازای مازاد مصرف پله‌های قبلی محاسبه می‌شود، ضمن آن که این محاسبات از ۱۶ آذرماه امسال به بعد، اجرایی و تا پیش از آن، با همان نرخ مصوب پیشین محاسـبه خواهد شد. امکان اعلام شـکایت و اعتراض نسبت به محاسبه گازبهای مشترکان خانگی با ثبت شکایت در سامانه بازرسی و پاسخگویی به شـکایات شـرکت ملی گاز ایران فراهم شـده اسـت و آنطور که مسلم رحمانی مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز ایران اعلام کرده همه متقاضیان و مشـترکان گاز طبیعی می‌توانند درخواسـت‌های خود به‌منظـور دریافت خدمات را از آدرس www.nigc.ir/services دنبال کنند. بدیهی است شرکت‌های گاز استانی نیز موظفند همه سامانه‌های خدماتی خود را به این آدرس متصل کنند. به گفته وی، بر اساس آیین‌نامه اجرایـی بند «ک» تبصـره ۱۵ بودجه ۱۴۰۱ درباره افزایش تعرفه گازبها، تعرفه مشترکان با مصرف متعارف که در سه پله اول قرار دارند، نسبت به پارسال افزایشی نداشته و صورتحساب آنها مشابه سال‌های گذشته است. همچنین آن دسته از مشترکان خانگی که مصرف گاز آنها در ماه‌های سرد سـال نسـبت به دوره مشابه سال پیش کمتر شود، به ازای هر یک درصد کاهش، مشـمول تخفیف پاداش صرفه‌جویی معادل ۳ درصد در گازبهای صورتحسـاب همان دوره خواهند شـد که این تخفیف تا سقف ۴۵ درصد گازبها در صورتحساب آنها اعمال می‌شود.

رحمانی گفت: از سـویی گازبهای مشترکانی که در ماه‌های بسیار سرد سـال، مصرفشـان حداکثر ۷۰ درصد الگوی متعارف (سقف پله ۳ جدول پلکانی) باشـد، مشـمول ۱۰۰ درصـد تخفیف و مصـرف آن دوره برای مشـترک، بدون هزینه (رایگان) خواهد بود. در مقابل، تعرفه مشـترکان پرمصرف بخش خانگی، یعنی از پلکان ۴ به بعد افزایش یافته اسـت. این تغییر تعرفه از ۱۶ آذرماه در صورتحساب‌های مشترکان محترم اعمال شده اسـت. طبق آیین‌نامه اجرایی بند «ک» تبصره ۱۵ بودجه ۱۴۰۱ درباره افزایش تعرفه گازبها، آن دسته از مشترکان خانگی که مصرف گاز آنها در ماه‌های سرد سال نسبت به دوره مشابه سال پیش کمتر شود، به ازای هر یک درصد کاهش، مشـمول تخفیف پاداش صرفه‌جویی معادل ۳ درصد در گازبهای صورتحساب همان دوره خواهند شد که این تخفیف تا سقف ۴۵ درصد گازبها در صورتحساب آنها قابل اعمال است.

همچنین گازبهای مشترکانی که در ماه‌های بسیار سرد سال، مصرفشان حداکثـر ۷۰ درصد الگوی متعارف (سـقف پله ۳ جدول پلکانی) باشـد، مشمول ۱۰۰ درصد تخفیف و مصرف آن دوره برای مشترک بدون هزینه (رایگان) خواهد بود. در مقابل، تعرفه مشـترکان پرمصرف بخش خانگی، یعنی از پلکان ۴ به بعد افزایش یافته است. این تغییر تعرفه از ۱۶ آذرماه در صورتحساب‌های مشترکان اعمال می‌شود.

گفتنی است، بر اساس بند (ک) تبصره ۱۵ بودجه سال ۱۴۰۱، گازبهای مشـترکانی که زیر پوشـش کمیته امـداد امام خمینی (ره) و سـازمان بهزیستی قرار دارند و مصرف آنها در حد متعارف است نیز، رایگان خواهد بود. براین اسـاس، ۴ میلیون نفر از جمعیت زیر پوشـش کمیته امداد و سـازمان بهزیسـتی، در قالب یک میلیون و ۲۵۹ هزار اشـتراک (خانوار) می‌تواننـد بـا رعایت الگوی مصرف، از امتیاز رایگان شـدن گازبهای خود برخوردار شوند.

نبرد نافرجام سرما و گاز ادامه دارد
شمالی‌ها در تیررس افت فشار

کاهش بی‌سابقه دما تامین گاز را وارد نقطه حساس کرده، به گونه‌ای که شـاهد افت فشـار گاز در برخی استان‌ها هستیم و مسـئولان همچنان توپ را به زمین مردم انداخته صرفه‌جویی را تنها راهکارجلوگیری از قطع گاز می‌دانند.

شـرایط جوی به افزایـش مصرف گاز منجر شـده و مجموع مصرف گاز در بخش‌های تجاری و خانگی به حدود ۷۰۰ میلیون مترمکعـب در روز رسـیده اسـت که نسـبت به مدت مشـابه پارسـال افزایـش ۱۵۰ میلیـون مترمکعبی را نشـان می‌دهد.

همچنین با ورود سـامانه هوای سرد به کشور شاهد افت دما و سرمای فراگیر در بیشـتر نقاط هستیم، به‌طوری که هم‌اکنون دمای هوا در بیش از ۴۶۰ شـهر در ۲۷ اسـتان کشور زیر صفر است، ضمن آنکه در بعضی شهرستان‌ها دمای هوا تا منفی ۲۸ درجه نیز رسیده است. آنطور که مسئولان اعلام کردند تا روز شـنبه ۲۴ دی، هیچ‌گونه قطعی گاز در کشـور اتفـاق نیفتاده امـا نگرانی‌هایـی در این ارتبـاط وجود دارد و در اسـتان‌های شمال‌شرقی کشور نیز شاهد کاهش فشار گاز بوده‌ایم.

براساس اخبار منتشر شده، در روزهای گذشته فشار گاز در استان‌های خراسان شـمالی، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، گلستان و سمنان با افت قابل توجهی همراه بوده، هرچند که وزیر نفت تاکید دارد؛ گازخانگی هیچ اسـتانی قطع نشده و شـبکه پایدار بوده. است. اوجی در عین حال از مردم می‌خواهد تا بامصرف بهینه وزارت نفت را در تامین گاز مصرفی کشور یاری کنند. این اخبار در حالی مطرح است که مقدار برداشت گاز ترش به رکورد روزانه ۹۹۰ میلیون مترمکعب از میدان‌های مشـترک و مسـتقل گازی و گاز همراه واحدهای ان‌جی‌ال رسـیده است، حدود ۱۸ میلیون مترمکعب از شـوریجه بی‌در شمال‌شرق کشور مربوط به میدان خانگیران دریافت می‌شـود و این دریافت به‌دلیل این است که هم‌زمان حدود ۲۰ حلقه چاه از پیش آماده شده و اکنون در سقف تولید گاز قرار داریم و در چند سال گذشته تاکنون چنین رکوردی وجود نداشته است.

اکنـون روزانه ۷۰۵ میلیون مترمکعب تنهـا از پارس جنوبی و ۲۰۰ میلیون مترمکعب از تاسیسـات شـرکت نفت مناطق مرکزی برداشـت می‌شـود، برای جبـران و تامین پایدار گاز در مناطـق نفت‌خیز جنوب، از کارخانه ان‌جی‌ال ۱۰۰۰ حدود ۹ میلیون مترمکعب گاز تامین شـده اسـت و چاه‌های تازه‌ای که از میدان آغار عملیاتی شدند کمک کردند تا پایداری متفاوتی ارائه شود.

قطع گاز صادراتی ترکمنستان

میانگین دمای نزدیک به ۲۰ اسـتان کشـور منهای ۱۰ درجه است و این سـرما کم سابقه تا اواخر هفته آینده ادامه داشته باشد. این درحالی اسـت که به گفته وزیر نفت مصرف گاز در کشـور به ۶۸۵ میلیون متر مکعب رسـیده و این مزان مصرف، منجر به افت قابل توجه فشار گاز در استان‌های شـمال شرقی کشور شده اسـت. به علاوه اینکه واردات گاز از ترکمنسـتان نیز دچار مشکل شده اسـت مشکل کمبود گاز کشور را جدی کرده است.

در همین حال مجید چگنی معاون وزیر نفت در امور گاز با تاکید بر اینکه تاسیسـات گازرسانی در کشـور با حداکثر ظرفیت بدون هیچ مشکلی در حال فعالیت هستند گفت: با وجود افت فشار گاز در اسـتان‌های گلسـتان و مازنـدران و استان‌های شمال شرقی، هنوز هیچ قطعی گازی در این اسـتان‌ها مشـاهده نشـده اسـت. این اظهارات درحالی عنوان می‌شود که برخی دیگر از خبرها حکایت از بروز مشکلا جدی برای شهروندان استان‌های یاد شده دارد.

انتقال گاز زمان می‌برد

محمدرضا جولایی، مدیر دیسـپچینگ شرکت ملی با اشـاره به سرمای بی‌سـابقه در ۱۰ سال گذشته، گفت: امسال هم شدت سرما زیاد است و هم مدت و دوره سرما که از هفته گذشته آغاز شـده و تا هفته آینده هـم ادامه دارد و در عین حال فراگیر است.

وی ادامه داد: سـرما حتی در استان‌های جنوبی هم زیاد بوده است و به همین دلیل نمی‌توانستیم گاز استان‌های جنوبی را به بخش‌های دیگر مورد نظرمان بفرستیم.

مدیر دیسـپچینگ شـرکت ملی گاز ایران با اعلام اینکه از پنج‌شنبه، ۲۲ دی در شـمال شرق کشور وضع بحرانی داشتیم و سعی شد به همه نقاط توزیع گاز داشـته باشیم، افزود: مصرف ۶۸۰ میلیون مترمکعب گاز برای کل کشـور در ۱۰ روز مقدار بالایی اسـت و انتقال گاز از جنوب به شمال کشور نیازمند زمان است. به گفته این مقام مسئول مصرف ۱۲۵ میلیون متر مکعبی به معنای ۱۴ درصد از گاز کل کشور است که درخور توجه است.

سخن پایانی

طول شـبکه گازرسـانی در سراسر کشور و راهبـری این خطـوط از اسـتان تهران ۴۳۸ هـزار کیلومتر اسـت. در این بیـن توجه به میزان مصرف اهمیت ویژه‌ای دارد، استفاده از پوشـش مناسب، استفاده از پرده‌های ضخیم، اسـتفاده از شیرهای ترموسـتاتیک و رعایت دمای رفاه (۱۸تا ۲۱درجه) و پوشش مناسب موتورخانه‌ها و تعمیرات لازم در آنها به عنوان بخشـی از راه‌های مصرف بهینـه گاز توصیه می‌شود.

این طور که به نظر می‌رسد در شرایط فعلی نیازمند تدبیر جدی از سوی دولت و همکاری مردم هسـتیم تا زمستان سـرد را پشت سر گذاشته و برنامه‌های جدی از شیوه‌های نوین گرمایشی در ساختمان‌های دولتی و مسکونی، دوجداره کردن پنجره‌ها، عایق‌سازی دیوارها تا فرهنگ‌سازی صورت بگیرد. چرا که طی یک هفته مصـرف گاز از ۶۰۰ میلیون متر مکعب به ۷۰۰ میلیون متر مکعب رسید، در صورتی که مصرف بخش خانگی باید ۵۶۰ میلیون متر مکعب باشد و این مسـئله به معنای ناترازی گاز و مرز هشدار در کشور است. همچنین در صورتی که تهرانی‌ها دمای خانه خود را کمی کاهش دهند می‌توان به مداومت گاز رسـانی به شمال کشـور امید داشت و هم میهنان ما با افت فشـار گاز و قطعی گاز دسـت و پنجه نرم نمی‌کنند.

امـا این تمـام ماجرا نیسـت چـرا که روز شـنبه نه تنهـا ادارات و مدارس اسـتان‌های شـمالی تعطیل شـد بلکـه ادارات تهران هم بـرای کاهش مصـرف گاز و جبـران ناترازی گاز به تعطیلی کشـاند، همچنین بسیاری از جایگاه‌های سوخت CNG هم در استان‌های شـمالی تعطیل و برخی از استان‌ها در بخش خانگی افت فشـار گاز و قطعی مقطعی گاز را تجربه کردند.